

KP

KYRKPRESSEN

ONSDAG 14 AUGUSTI NR 13/2024

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

VÄGEN IN OCH UT UR EN SLUTEN RÖRELSE

Sidan 8

**Forskning: Nu växer killarnas
intresse för andlighet** Sidan 4

**Spåntak på kyrkor och gamla
hus blev deras livsverk** Sidan 6

**När körlegenden kroknade
– då stod han ensam** Sidan 18

Pojkarnas kyrka

»Tänk om kyrkan framöver domineras av unga män.«

DET FINNS en karta från år 1896 över hur man i delstaterna i USA då stödde landets två ledande stora partier. Kartan sägs vara så gott som exakt den omvända till läget i dag. Där det ena partiet styrde för över ett sekel sedan, styr i dag rätt så precis det andra, och tvärtom.

GÖR TANKELEKEN att saker på motsvarande sätt ställs på ända i våra kyrkor. Att kartan till exempel i folkkyrkan i Finland blir den helt omvända, ifråga om ålder och kön.

Det vill säga att de trupper av kvinnor i mogen ålder som under ett halvsekel i praktiken har varit stomme och fotfolk i kyrkorna efterhand byts ut – mot unga män.

Onsdagssamlingen – unga män. Kyrkören – unga män. Frivilliga i köket – unga män. Mässan – unga män.

(Eller steget vidare förstås: att lägergårdarna omvänt om somrarna fylls av busslaster livliga seniorer som spelar volleyboll, sjunger vid brasan, rymmer om nätterna, har kärleksbekymmer, busar så att de bångstyrigaste får hämtas hem av sina medelålders barn ...)

MEN DET ÄR på fullaste allvar en viktig trend hur pojkar och unga män blir en egen och intressant grupp inför framtiden, i samhället, liksom därmed också i folkkyrkan. I den senaste statliga Ungdomsbarometern uppger pojkar i åldern 15 till 17 år tro och religion som viktiga; ju längre ner i åldrarna desto tydligare.

Det sammanfaller med andra större trender i samhället i fråga om unga och kön. Och det når verkligen den här frågan på väggen för folkkyrkan som en utmaning.

I över 30 år har flickor och unga kvinnor varit den större gruppen i gymnasier och vid universiteten. Närmare 18 000 kvinnor skriver årligen studenten, mot 13 000 män. I Helsingfors är bara en tredjedel av gymnasieeleverna pojkar, också i populära specialgymnasier.

Pojkar är allmänt lägre utbildade, och också konservativare. Undersökningar visar att flickorna sedan mitten av 2000-talet i snabbt ökande grad har blivit mer liberala, medan killarna har fortsatt tänka traditionellt.

SÄRSKILT i kyrkan blir det paradoxalt. I den ena ändan av kyrkan pågår fortfarande dessa ämbets- och attitydstrider: Kan en kvinna eller någon icke-binär vara präst? Vad är sann jämställd, kristen familjevardag?

Samtidigt får kyrkan i den andra ändan, i sitt ungdomsarbete, börja ta itu med att pojkar och unga män, i ett slags efterpatriarkalt eller postfeministiskt samhälle, börjar vara den grupp som livet ger lite lägre kort på hand – som kvinnor förr fick.

I en könskampsretorik kan någon förivra sig en smula och tycka att det historiskt sett är bara rätt åt pojkarna.

I EN KRISTEN människosyn ser vi kanske hellre till att den som för stunden har det lite kämpigare är den som behöver omsorg. Bläddra i evangelierna: Jesus såg till människan mer än till politiken.

Ungdomsbarometern visar att unga genom en tro eller en religion mår bra, är trygga och tillitsfulla. Av just de unga männen ger 57 procent skolbetyget nio eller tio åt – livet.

Det är ett stort förtroende för kyrkan att förvalta. Kyrkan kan behöva röja mer plats för dem som har lyst mycket med sin frånvaro i kyrkbänkar och vid kristna samlingar, männen. Framtidens kyrka kanske därmed också blir – lite annorlunda.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Rebecca Pettersson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Christa Mickelsson
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemsshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 60 € Utlandet 84 €

I DETTA NUMMER

Unga toleranta för tro och andlighet

Den blomstertid, kors-smycken och hijab i skolan är inga problem för dagens unga. Det visar nyaste rundfrågan bland 1 800 unga. **Sid 4**

"Jag trodde att jag var immun"

David Sandström drogs i en sektliknande församling på grund av sin tro och sin sårbarhet. – Till sist började förväntningarna i gemenskapen kännas som slaveri. **Sid 8**

Borgå stift har nu ett fotbollslag!

När kyrkans fotbollsturnering Gloria Patri ordnas i slutet av augusti kommer Borgå stift med ett starkt och ivrigt lag, nya speltröjor och ett ess i rockärmen. **Sid 19**

Från teckenspråk till svenska

Meri Yliportimo växte upp med teckenspråk som hemspråk – som teolog blev hennes arbetsspråk svenska. – I kyrkan hittade jag äntligen min egen plats. **Sid 20**

”Globala syd borde höras bättre”

Vem är du? Johanna Björkholm-Kallio är ny sakkunnig i missionsteologi vid Kyrkostyrelsen. – Mission är gränsöverskridande, säger hon.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Johanna Björkholm-Kallio är på slutrakan med sina doktorandstudier. Hon forskar i utbildningen av missionärer vid Finska Missions-sällskapet 1944–1960, under en tid då missionsrollen professionaliserades.

Dessutom är hon sedan maj sakkunnig i missionsteologi vid Kyrkostyrelsen.

Vad ser du mest fram emot i ditt nya jobb?

– Kontakten till stiftet, församlingarna och missionsorganisationerna, och utbildningsverksamheten. Jag skulle vilja att det samlande arbetet verkligen nådde ut till församlingarna. Jag kommer också att fortsätta forska – en del av mitt jobb är att hålla mig uppdaterad med den nyaste forskningen.

Vad är mission?

– Mission är väldigt brett. Missionens grund är den treeniga guden, *Missio Dei* – Guds mission. Fadern sänder sonen och den heliga Anden ut i

världen, och den heliga Anden inspirerar oss att göra det praktiska arbetet. Det inkluderar social rättvisa och all hjälpverksamhet. Till missionen hör också det ekumeniska arbetet, kontakten med andra kyrkor och kyrkosamfund. Mission är gränsöverskridande.

Är mission att omvända människor?

– Så var det förr. I dag bearbetar missionen kolonialismens börda. En av missionens starkaste tyngdpunkter idag är fred, försoning och arbete för social rättvisa.

Vad har gjort att du själv blivit intresserad av mission?

– Det första var att Senegalmissionären Marianne Ly kom på besök i lågstadiet. Hon kom till Ytteresse skola och hade med sig en massa grejer från Afrika. Det var jättespännande att titta på föremålen. Jag kommer från en tvåspråkig familj som lyssnade både på den lutherska och ortodoxa gudstjänsten, så jag var van med en mångdimensionalitet. Jag hade också en god vän som var katolik från Vietnam.

Vad tycker du är det finaste som missionen åstadkommit och åstadkommer idag?

– Hopp. Missionen och evangeliet för med sig hopp in i en värld av krig, konflikter och hot om krig. Hoppet säger att det finns något mer än det lidande vi genomgår just nu, och Gud bär oss också i lidandet. Det görs mycket gott med missionens pengar.

GÖR:

Sakkunnig i missionsteologi. Bor i Savitaipale i Södra Karelen och pendlar ett par dagar i veckan till kontoret i Helsingfors.

FAMILJ:

Man och tre barn.

GÖR PÅ FRITIDEN:

”Det har varit ganska magert med fritid, men jag läser mycket och gärna. Jag gillar särskilt historiska romaner.”

SER FRAM EMOT:

Missionspartnerkonferens 26–30 augusti i Helsingfors.

Berätta om de nyaste rörelserna inom den världsvida kristna kyrkan och missionen!

– De karismatiska kyrkorna växer globalt, det grundas nya migrantförsamlingar i Europa hela tiden och i Finland växer den katolska kyrkan sakta men säkert. Enbart under de senaste tjugo åren har det grundats 1,2 miljoner nya kristna församlingar i världen. Människor bär på en stor andlig längtan och vår uppgift är att hitta vägar att mötas och växa tillsammans i tro.

– Kristendomen växer mest i det globala syd, och det betyder att kyrkornas röst där borde bli starkare. År 2025 förväntas antalet kristna i det globala syd vara 2,59 miljarder, medan de är 751 miljoner i det globala nord.

Vad skulle du vilja säga till någon annan om att vara kristen?

– Ett liv som Jesu efterföljare blir aldrig tråkigt. Gud har goda planer för oss hur vi än har det. Som kristna går vi igenom allt som kan möta en människa, men mitt i det är vi burna av Gud själv.

Vad är viktigt för dig i livet?

– Efter coronaåren har jag insett hur fint det är att få leva nära naturen med våra tre barn. Jag njuter av fågelsången och av att se dimman lättta över skog och vatten. Vi bor vid en sjöstrand och själen vilar varje kväll när jag ser hur solen går ner över vattnet. En dag såg jag ett lodjur komma över vägen och en annan dag fick vi beundra vackra tjädrar. Tänk att Gud skapat allt det här för oss!

Forskat: Unga öppna om tro, killar aktivare

De unga är mer toleranta till tro och andlighet. Få betraktar sig själva som troende, men gör de det är de allt oftare unga tonårspojkar. Det visar den nyaste Ungdomsbarometern.

TEXT: **JAN-ERIK ANDELIN**

Det är fritt fram för *Den blomstertid* i skolan, liksom också för korssmycken, hijab eller andra symboler som uttrycker egen religion eller personlig tro.

Det anser en överraskande stor majoritet om över 80 procent av skolelever och studerande, när man frågar dem själva. Det är också enligt dem okej att lärare skyltar med sina personliga övertygelser på sin arbetsplats, anser 70 procent av de unga.

Det visar Ungdomsbarometern 2023. Det är ett massivt dokument på 260 sidor som den här gången har fokuserat på temat livsåskådning och andlighet.

Uppdragsgivaren är inte – i egen sak – kyrkan. Det är i stället Statens ungdomsråd som för den nyaste barometern har var valt livsåskådning och andlighet som tema. Många av skri-

benterna i rapporten är ändå forskare inom kyrkan eller vid fakulteter för teologi eller religionsvetenskap.

Klichéer åker i papperskorgen

I en ny generation åker många invanda uppfattningar om folk och tro i papperskorgen.

Den invanda bilden har varit att tro och andlighet till exempel i första hand engagerar flickor, för att inte säga kvinnor och äldre damer, de så kallade kyrktanterna.

Nu visar ungdomsbarometern på att pojkar mellan 15 och 17 år som, när de själva får bedöma, är de som markant allra mest anser sig vara religiösa.

Emilia Schild, 23, är nybliven ungdomsarbetsledare i Borgå domkyrkoförsamling. Hon är ändå inte helt säker på att hon själv ser sam-

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

FOTO: UNSPLASH – RYAN TAUSS

ma trend i sin egen församling.

Där har hon själv gått hela vägen från högstadietjej i församlingens och skolans gemensamma chillhörna, till att bli hjälpledare, få en restonomexamen på vägen, till att nu vara inställd på att bli ungdomsarbetsledare i kyrkan och kanske präst en dag.

– Vi gick i skriba och blev alla hjälpisar. Så jag hade ett kompiskrets som var aktiva i kyrkan så det var lätt för mig att fortsätta vara där. Men vi var nog bara flickor.

Men trenden att pojkarna skulle bli den nya stora gruppen i kyrkan är hon inte helt överens om.

Emilia Schild är inte helt säker på att pojkarna håller på att ta över i kyrkan. FOTO: JAN-ERIK ANDELIN

Ungdomsbarometern 2023

Statens ungdomsråd hade valt temat andlighet och livsåskådning för Ungdomsbarometern 2023. Drygt 1 800 unga besvarade frågorna.

22 procent av de unga anser sig vara troende. Pojkar mellan 15 och 17 år markant ny grupp.

80 procent accepterar religiösa symboler i skolan, som korssmycken eller hijab.

– Nej, de är inte i majoritet. Men jag kan hålla med om att pojkarna är mer engagerade. Frågar man hjälpledare vem som vill ställa upp och hjälpa till så det ofta pojkar. Men de är ju inte många.

Emilia Schild har i sommar varit på sina första skribaläger som anställd ungdomsarbetsledare. Bland hjälpledarna har pojkarna också kunnat få flera läger i rad att jobba på, eftersom de är färre.

I det som Emilia Schild har sett tycker hon att flickorna i ungdomsarbetet ofta funderar mera djupgående på trons och livets frågor.

– Flickor ifrågasätter och funderar ofta lite djupare på vad till exempel tro betyder. När vi ber dem skriva sätter de i gång och funderar. Pojkarna skriver mera korta svar. Flickorna skriver också mera dagböcker, säger hon.

Undersökningar bekräftar också att flickorna i samhället håller sig framme intellektuellt. De går längre in i utbildningar och har nästan hela det här århundradet varit i majoritet vid universitet och andra högre utbildningar.

– Vi var åtta pojkar av 28 i klassen, helt flickdominerat, säger Emilia Schild om sin egen yrkeshögskoleutbildning för restaurangbranschen.

»De som vill ställa upp och hjälpa till är ofta pojkar. Fast de är färre.«

Undersökningarna visar att könen går åt olika håll också i fråga om andra värderingar.

Sedan mätningar med liknande material från år 2004 har flickorna i över 20 års tid själva gång på gång allt tydligare än pojkarna ansett sig ha liberala värderingar. I den här mätningen säger sig 47 procent nu vara i hög grad liberala, mot bara 30 procent för pojkarna.

Men bara var femte ser sig som troende

Medan 54 procent av de tillfrågade hörde till den evangelisk-lutherska kyrkan, och till exempel 2,5 procent var muslimer, förblev ändå den aktiva tron och religiositeten låg bland de tillfrågade.

Bara 22 procent av de tillfrågade ansåg sig själva vara religiösa, och 16 procent sade att de anser att livets mening kommer sig av en relation till Gud.

Mellan var femte och sjätte ung person sade att de ber "ungefär en gång i månaden". En klar tiondel sade sig be "regelbundet, så gott som varje dag".

Ortodoxa väljer ny ärkebiskop

Den ortodoxa kyrkan i Finland väljer ny ärkebiskop i höst. Ärkebiskop **Leo**, 76, född Leo Makkonen, har meddelat att han går i pension vid årsskiftet.

Valet görs i november av den ortodoxa kyrkans kyrkomöte i Valamo. Kyrkan ställer traditionellt upp tre kandidater. Enligt Yle betraktas det som sannolikt att biskoparna **Elia** av Uleåborg, **Arsenij** av Kuopio och Karelen samt **Sergej** av Fredrikshamn kandiderar.

I valet deltar biskoparna, elva präster, tre kantorer och 18 lekmän. Valet bör bekräftas av kyrkans patriark **Bartolomeos I** i Konstantinopel-Istanbul.

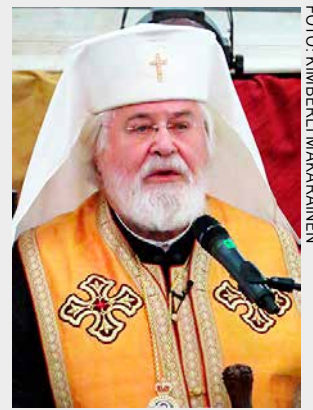

FOTO: KIMBERLI MAKARÄNEN

Ärkebiskop Leo pensionerar sig efter 24 år som ortodox ärkebiskop i Finland.

»Tillit, och utöver det, tacksamhet som är jämförandets motgift.«

Elin Klemetz, journalist i tidningen Sändaren.

Vart tionde år – partnerkyrkor i missionen träffas i Finland

I en storträff som inte hållits på tio år kommer missionspartners till Finlands evangelisk-lutherska kyrka i hela världen att mötas i Finland i slutet av augusti.

Bland talarerna finns generalsekreterare **Jerry Pillay** och programdirektören för mission **Kuzipa Nalwamba** från Kyrkornas världsråd, samt testniska **Anne Burghardt** som är generalsekreterare från Lutherska världsförbundet.

I anslutning till stormötet kommer ett 50-tal internationella gäster att ha överläggningar med kyrkans olika missionsorganisationer och också att besöka stift, missionsfester och församlingar.

Finska missionssällskapet FMS som har partnerkonsultationer vart femte år kommer bland annat att ha gäster från partnerkyrkor i 21 länder som Myanmar, Botswana och Venezuela.

Mötet i Helsingfors har temat *Ske din vilja*. Senaste motsvarade möte hölls i Träskända 2014.

FOTO: ANNA LUNDEJ

I Bolivia verkar en evangelisk-luthersk kyrka i samarbete med Finska Missions-sällskapet.

Furu är kärnan i deras takspån

Den mörka ytan av stocken är kärnan som så småningom bli takspån. Med ytvirket som blir över värmer Kalle och Tom Nylund sina hus.

Det finns knappast ett spåntak i Finland som inte bröderna Kalle och Tom Nylund känner till. Genom sitt företag Nykarleby Spåntak har de jobbat med de flesta.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Det började med kyrkrenoveringar 1988, men sedan 1992 har Nykarleby Spåntak specialiserat sig på tak, de senaste femton åren på spåntak av kärnfuru.

Men nu håller bröderna Kalle och Tom Nylund på att trappa ner sitt engagemang och har långtgående förhandlingar på gång att sälja företaget. Åldern, Kalle är född 1957 och Tom 1958, och hälsan börjar ta ut sitt.

– Vi har lovat fortsätta vara med så länge vi står på benen. Inte kan man ju börja ligga på soffan och läsa veckotidningar heller, säger Tom.

De upplever också att många av myndigheternas nya föreskrifter förtar arbetsglädjen.

– Vi har tackat nej till arbeten där vi tycker omständigheterna gör dem för invecklade, säger Kalle.

Tom har skött kontakterna till kunderna och rest, medan Kalle trivs bäst i hallen i Nykarleby där spåntillverkningen, tyngdpunkten i verksamheten, sker. Stora beslut har de fattat gemensamt tillsammans med den tredje delägaren, Toms hustru Harriet.

Under åren har de varit huvudentreprenörer i invändiga renoveringar av 18 kyrkor i Finland. Det största renoveringsprojektet var den nyare kyrkan i Sibbo år 2001.

”Passar inte bland kungar och herrar”

Senaste sommar levererade de 2 600 kvadratmeter takspån till Sverige, bland annat 1 600 kvadratmeter till det nybyggda tekniska museet på Djurgården i Stockholm.

»Gud sände oss goda medarbetare.«

– Arkitekten började ringa oss redan 2021. Först sa jag att vi inte kommer för vi lantisar ska inte vara i storstan. De kontrade med att det är som på landet. Och faktiskt, trots att det var centralt i Stockholm var platsen lugn.

Det räckte också för Tom att vara i Stockholm en vecka för att visa hur taket skulle läggas. Men han tackade nej till inbjudan att närvara när kungen invigde museet.

– Jag tyckte jag inte passar där bland kostymklädda gubbar.

Församlingar och samfälligheter är ändå de största kunderna. Det hittills största takläggningsprojektet var ett nytt tak på Mynämäki kyrka, 35 kilometer norr om Åbo, år 2022.

– Det är en av Finlands största gråstenskyrkor och den syns bra från riksvägen. Det behövdes närmare 60 000 spånor till det 2 300 kvadratmeter stora taket.

Takspånen tillverkas under vintern

I sommar är det tyst och stilla i hallen i Forsby, Nykarleby. Spånen tillverkas under vinterhalvåret och på somrarna jobbar man med att lägga

Takspån av olika modeller som Nykarleby Spåntak tillverkat, signerade av de anställda.

Efter att klabben kluvits (på bilden nere till höger) täljs den till spån med hjälp av slöjdbilan. Tom och Kalle Nylund visar hur takspånen läggs på taken.

och tjära tak. När den här intervjun görs tjärar de anställda kyrktaket i Kaustby. I sommar väntar tio kyrktak i Finland och nästan lika många i Sverige på att bli tjärade av Nykarleby spåntak. I sommar ska de också lägga nya spåntak på Chydenius prästgård i Karleby, på Bälinge kyrktorn och Hörnefors brukskyrka i Sverige.

Under åren har bröderna lärt sig att de gamla beprövade tillverkningsmetoderna är de bästa.

– Träden är som vi människor, mer eller mindre vridna, säger Tom.

Med det avser han att fibrerna i en fem meter lång stock inte vuxit rakt.

Vanligtvis kapar de stockarna i lämpliga spån-längder och spjälkar kubarna med en klyvare. Då blir fiberriktningen den mest riktiga. Sedan sågar och täljer de till spånen för hand.

Tillverkningen är ett handarbete som kan automatiseras längre, men deras erfarenhet har visat att tillverkningen går lika snabbt för hand.

– Då det gäller spåntillverkningen borde utvecklingen gå bakåt. Det kan ju inte vara fel att göra rätt.

Att göra rätt innebär också att välja ut rätt

stockar till spånen. De senaste femton åren har kärnvirke av furu varit kärnan i deras verksamhet. I det moderna skogsbruket har gamla stockar med en tätväxt kärna blivit allt mera sällsyn-ta, så de reser runt till såganläggningar och köper upp lämpliga stockar. Ju mörkare och större kärna, desto bättre.

Under åren har Nykarleby Spåntak haft flera projekt i Sverige. Under flera år kom halva om-sättningen därifrån.

– I augusti i fjol hade vi ett trevligt projekt för Luleå domkyrkoförsamling. Vi lade nytt tak på ett kapell från 1720 tio kilometer ut i havet från Luleå. En firma från Luleå forslade ut takmaterialet på en pråm men den sista sträckan på 300 meter måste det bäras. En dag gick våra anställda trettio kilometer medan de bar.

De har trivts speciellt bra i svenska Lappland.

»Träden är som vi människor, mer eller mindre vridna.«

Där har de jobbat bland annat på kyrkorna i Di-kanäs, Risbäck och Karungi.

– Det är också trevligt i Tornedalen, för där är ingen stor skillnad mellan Sverige och Fin-land. Där talar svenskarna finska.

En försvunnen polack

Tom, som har gjort de flesta resorna, har många minnen från dem.

– En gång på senhösten sov jag ensam på en campingplats. Mitt i natten knackade det på dörren och jag funderade om jag ska våga öppna. Bakom dörren stod två poliser som frågade om jag sett någon som rört sig där omkring. En polsk chaufför hade försvunnit från en långtradar-parkering vid en mack i närheten. Jag ha-de inte sett något men poliserna kom in, titta-de under sängen och sökte genom stugan. Vad som hänt polacken fick jag aldrig veta.

Under en senare resa övernattade han på sam-ma plats. Då förundrades svenskarna att han vå-gat, för det hade skett rån på långtradarparke-ringen under natten.

– Jag upplevde att jag har Guds beskydd un-der natten.

– En kväll i Ödestugu utanför Jönköping knackade det också på dörren. Församlingens ekonomichef, en trevlig ung dam, kom med en tårta hennes mamma bakat åt oss.

Nykarleby Spåntak har inte bara varit en fram-gångssaga. De har åtagit sig projekt som inte hört till deras kärnverksamhet.

– För femton år sedan åtog vi oss renovering-en av ett stort församlingscenter utanför Lah-tis. Vi gjorde nog arbetet färdigt, men det gick åt skogen med ekonomin.

Men det redde upp sig. Tom ringde runt till dem som de hade skulder till och sade att de be-talar nog, men de vet inte när. Ingen opponera-de sig och nu alla har fått sitt.

– Vi lyckades, mycket tack vare våra anställ-da. Vi trodde vi snabbt betalar bort våra skulder, men vi hade inte räknat med att ett öppet bo-lag beskattas mera än ett aktiebolag. Så längre vi hade minuskapital kunde vi heller inte änd-ra bolagsform. Vi ändrade bolagsformen till ak-tiebolag först 2022.

– Det var en nyttig lärdom. Men det sväng-de på några år och de senaste nio åren har det gått riktigt bra.

Gud sände medarbetarna

Att ekonomin redde upp sig ser de som ett Guds ingripande.

– Gud sände oss goda medarbetare. Jag ser det också som ett Guds ingripande att vi beva-rats från större olyckor, ända till sista dagen i Mynämäki då en anställd sågade sig i handen.

Nära ögat var det i Terjärv för trettio år då Tom målade plåttaket högst uppe på klock-stapeln. Han konstruerade en sittplats åt sig och måste haka ur säkerhetssele för att kom-ma förbi en åskledare. Men han glömde sät-ta fast den igen.

– Då jag upptäckte det tackade jag Gud.

Han trodde att han var immun mot den sektliknande församlingens manipulation. – Jag trodde att jag kunde hålla mitt huvud kallt. Ändå drogs jag in i församlingen på grund av min tro och mina sårbarheter, säger **David Sandström**.

TEXT OCH FOTO: **CHRISTA MICKELSSON**

”Den slutna rörelsen blev mitt liv”

Efter studenten tog David Sandström, uppvuxen i Purmo, sitt pick och pack och flyttade till Helsingfors. Den unga österbottningen drömde om att bli akutmårdare.

– Jag trodde att det intressanta och meningsfulla yrket skulle passa mig.

Men efter ett tag märkte han att studierna inte passade hans personlighet. Teoridelen av studierna gick bra, men han misslyckades ibland med de praktiska proven.

– Som akutmårdare måste du vara snabb och instinktiv. Till min personlighet är jag mer för lugna samtal än för att ha många bollar i luften samtidigt, i en ambulans. Min dröm dog långsamt ut.

På jakt efter utmaningar

David Sandström har varit troende kristen i hela sitt liv.

– Jag hade många kristna vänner i den lutherska kyrkan, och min pappa var kyrkoherde. I gymnasiet hade jag en kompiskrets där flera hade en tro, men när jag flyttade till Helsingfors blev jag ganska ensam. Det blev en nystart. Jag ville hitta rätt församling.

Halvvägs in på första året träffade han två kristna män från rörelsen Kristi församling (International Churches of Christ). Hans första intryck av dem var att de var väldigt sociala. De bjöd in honom till församlingen.

Han kollade upp församlingen på nätet: ”*Varning, varning. Sekteristiska drag. Grupptruck. Manipulation.*” Ändå gick han på ett möte.

– Jag trodde att jag var immun mot manipulation och skulle klara av hålla mitt huvud kallt.

Långt senare, när han analyserar sitt beteende, märker David att hans unga

jag var på jakt efter utmaningar, mening och äventyr.

– Idag tänker jag att en längtan efter äventyr med Gud inte är fel i sig. Jag bad om att hitta en hemförsamling, ett andligt hem. Men när jag började gå på församlingens möten var jag snart indragen.

Församlingen krävde en radikal livsstil med en hängiven gemenskap. Medlemmarna förutsattes bekänna sina synder och problem inför varandra. Till medlemmarnas uppgifter hörde också radikal evangelisation.

– Evangelisation var en viktig del av läran. En lärjunge är en människofiskare, sa man. Ifall man inte ”fiskar människor” så är man inte en lärjunge. Jag blev attraherad av medlemmarnas mod att predika på gator, i buss och tåg. Jag ville bli lika modig som de.

Idag tänker David att den läran är för schablonmässig.

– Inte kan alla kristna leva exakt som apostlarna. Vi ska inte klistra på ett ytligt beteende.

Radikal och exklusiv dopsyp

Den sektliknande församlingen betonade bibelläsning och -forskning varje dag.

– Den största teologiska skillnaden jämfört med andra kyrkor handlade om dopet. De hade en radikal och exklusiv dopsyp. De underkände alla andra församlingars dop, också vuxendop.

David lät döpa sig.

– Innerst inne ifrågasatte jag läran. Varför behövde jag döpas på nytt? Men det fanns många äldre och entusiastiska

»För mig hade medlemskapet i församlingen börjat kännas som slaveri.«

ka personer som ville ta sig an mig. På något sätt kände jag mig också hedrad över att bli välkommen i gemenskapen.

– Senare förstod jag att jag hade gjort för många kompromisser. Förr eller senare måste man ta itu med sina kompromisser.

Småningom tog rörelsen upp hela hans liv.

– Jag var medlem i tolv år, varav fem år som anställd. I två år bodde jag i Birmingham, England, för att bli tränad. Sedan var jag anställd i Helsingfors i tre år.

Han gifte sig med en medlem, Anne, och de fick två pojkar. Familjen var trogen församlingen men David började må dåligt. Tvivlet smög sig på.

– Jag hade svårt med bilden att vi är den enda sanna kyrkan, och att Gud skulle vara speciellt mycket med oss. Kyrkan samarbetade inte heller med några andra kyrkor i Norden.

Människor omkring David mådde dåligt och han kände att hans tillväxt hade stagnerat.

– I något skede började ljuset gå upp för mig. Var det inte något som inte stod helt rätt till?

”Han var som en hammare”

En dag träffade David en kristen man från Oravais.

– Han utmanade mig på flera olika sätt. Han var som en hammare. Han hamrade in saker i mig. Jag upplevde att Gud använde honom för att väcka mig.

Mannen sa att Davids syfte inte bara var att vara medlem i församlingen.

– Han poängterade också att vi i Guds rike måste vara i samklang med våra personligheter och vad Gud har kallat oss till. En radikal livsstil kan man inte klistra på någon – den behöver komma inifrån.

David kände mer och mer hur försam-

lingen kontrollerade hans liv.

– Vi blev isolerade. Man fick inte gå på andra församlingars möten eller träffa andra kristna. Livet och gemenskapen i kyrkan började kännas som ett fängelse.

Han tog till mod till sig och diskuterade sina tvivel med andra medlemmar.

– Jag sa som det var, att för mig hade medlemskapet i församlingen börjat kännas som slaveri.

– Vi fick vårt andra barn Jakob i mars 2016. Min fru Anne var i sin graviditets- och babybubbla hon orkade inte hålla på med teologiska diskussioner på samma sätt som jag. Men hon tyckte nog att ledarna i församlingen ville sopa vissa frågeställningar under mattan.

– Inom ICOC förväntas männen ta större ansvar än kvinnor. De har traditionellt tänkt att kvinnor inte får undervisa eller leda män. Nuförtiden börjar den bilden kanske lite förändras, beroende av vem man pratar med.

Lösgörelseprocessen

De blev anklagade för ha ifrågasatt församlingen.

– Vi sa att det finns ett kristet liv utanför vår kyrka. Det tyckte de inte om.

Efter en tid tog ledningen kontakt med David och Anne.

– Vårt beteende ansågs vara splittrande. Eftersom vi väckte tvivel hos medlemmarna blev vi bannlysta sommaren 2016. Medlemmarna fick inte ha kontakt med oss.

Hur kändes det?

– Overkligt. De osynliga trådarna av ett osunt beroendeförhållande klippades av. Nu var det definitivt. Jag kände en ny sorts frihet. Nu var jag och rörelsen skilda väsen.

Forts. på följande sida. ►

International Churches of Christ (ICOC)

På svenska Kristi församling och på finska Kristuksen seurakunta.

Rörelsen har idag ca 100 000 medlemmar och finns i ca 150 länder.

I Norden finns rörelsen främst i huvudstäderna.

Rörelsen har kritiserats för att inte samarbeta med andra trossamfund.

ICOC etablerades i Sverige på 1980-talet och kom till Finland på 1990-talet.

ICOC formades på 1970-talet i Churches of Christ i USA.

Rörelsen har sina rötter i den s.k. Restoration movement eller Stone-Campbell movement (Barton Warren Stone 1772–1844, Alexander Campbell 1788–1866).

Långsamt började ljuset gå upp för David Sandström att allt inte stod rätt till med församlingen.

David och Anne Sandström träffades i församlingen som de 2016 blev uteslutna ur. – Eftersom vi väckte tvivel hos medlemmarna blev vi bannlysta. Vi började ett nytt självständigt liv utanför kyrkan och försökte stå på egna ben, säger David Sandström.

Vardeten lättnad eller var det svårt?

– Både och. Vi hade ju haft ett beroendeförhållande som sammanflätat oss med församlingen, på ett osunt sätt. Det var svårt att inse att rörelsen hade blivit mitt liv, min trygghet. Kanske också min gud. Det gjorde ont att säga farväl till mina bästa vänner sedan tolv år. De vände mig ryggen, även om de själva inte personligen höll med beslutet. De lydde.

Vad hände efter att ni lämnade församlingen?

– Vi började ett nytt självständigt liv utanför kyrkan, försökte stå på egna ben och leva mer genuint och uppriktigt med oss själva. Jag insåg att man inte måste säga ja till allt – man kan också säga nej till saker.

I början trodde du att du var immun mot manipulation. Vad tänker du om det nu?

– Jag hade orealistiska, ungdomliga tankar om mig själv. Jag hade behov och svagheter som jag inte såg själv. De gjorde mig sårbar. Jag hade också en känsla av värdelöshet. Nu har jag insett att min relation med Gud inte var så djup. Jag sökte uppmärksamhet och visste inte mitt människovärde. Då är det svårt att vara stark och agera enligt sina värderingar.

David Sandström

Bor i Jakobstad med frun Anne och två barn.

Jobbar som psykiatrisk sjukskötare (50 procent) med inriktning på ungdomar på Ungdomsstationen Fii-lis i Jakobstad. Jobbet går ut på att ge samtalsstöd och rådgivning för ungdomar mellan 12 och 29 år.

Har din tid i kyrkan satt djupa spår i ditt liv?

– Ja, på gott och ont. Nu vet jag att det är möjligt att ha nära relationer med andra. Det är möjligt att ha en radikal livsstil. Men det är också möjligt att bli bränd.

– Jag har haft två drömmar som har dött: Drömmen att bli akutvårdare och drömmen om en blomstrande kyrka som sprider sig över hela Finland. Båda drömmarna hade ett element av själviskhet. Som jag ser det är poängen med ett kristet liv är att gå från själviskhet till kärlek. Jag vill försöka bli genuint kärleksfull, ha en omsorg om andra människor.

Symppis-nätverket

David Sandström är projektanställd (40 procent) för uppsökande ungdomsarbete på Förbundet Kyrkans Ungdom med projektet "Sympis-nätverket". Nätverket handlar om att hjälpa ungdomar vidare i livet, främst med sysselsättning.

– **Vad** ska den unga göra på dagarna? Jag söker sympatiska arbetsplatser och ställen som skulle vara villiga och intresserade att ta emot en ungdom som vill pröva på någon bransch, säger David Sandström. Matti Aspvik, verksamhetsledare för Kyrkans Ungdom, jobbade tidigare med ett dylikt projekt. Det är en fortsättning på den visionen, därifrån kommer idén och namnet "Sympis-nätverket". Projektet är finansierat av Stiftelsen Brita Maria Renlund.

Vilka råd skulle du ge till någon som är i samma situation?

– Att ta en time-out. Stanna upp och betrakta vad det är du håller på med. Det är svårt när en rörelse har blivit en del av ens identitet. Klarar du av att ta en paus på en månad, eller ett år? Många går in i någon typ av depression, kanske en utmattningsdepression. Själv tycker jag inte att jag blev deprimerad eftersom jag fick hjälp, bland annat av den kristna mannen från Österbotten. Det är A och O att få hjälp och stöd någonstans. Mitt råd är att be till Gud och söka sakkunnig hjälp.

Många som har blivit brända vill inte ha någonting med kristen tro

att göra. Varför vill du leva ett kristet liv?

– Jag kände att det var för att söka Gud som jag lämnade rörelsen. Jag känner att jag blev buren ut ur den.

– Mitt budskap till dem som fortfarande är medlemmar är att våga lyfta blicken och vara öppen för andra kristna. Vi hade en dröm om en stor, blomstrande församling. Men jag tänker idag att livet är som ett träd. Trädet kan bara bli så stort som rötterna är starka. Om det blir väldigt stort och har väldigt svaga rötter, så kommer det att falla omkull i en höststorm. Och det gjorde det för oss. Jag har insett rötternas betydelse. Vi kristna behöver varandra. Hela Kristi kropp behövs.

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

JEN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel. 09 387 6284

RIS-ESSET / ESSE GYMMET / TAXI

Det mesta
inom skogsbruk,
från förnyelse
till ris och stubbar.

Peter Gunell 0400-848 815

BESTÄLL GROVSTÄDNING!

Vi erbjuder helhetslösningar för
städning och tömning av fastigheter.

- T.ex.
- * Dödsbon
 - * Lagerstädning
 - * Flyttstädningar

Andreas Sundqvist
+358 50 343 2707

Linda Cederblom-Sundqvist
+358 40 085 9059

info@astrading.fi

www.astrading.fi

Höstens resor – dags att boka nu!

Weekend i Stockholm

13-16.9

Skördefesten på Åland

20-22.9

Sy- och hantverksfestivalen i Umeå

27-28.9

En dag i Stockholm

4-6.10 & 1-3.11

Sorrento-Rom

1-8.11

Mickes matresa till Portugal

2-8.11

'Let the Music Speak' i Örnsköldsvik

16-17.11

Mer info om alla våra resor på hemsidan!

INGSVA www.ingsva.fi/resor
info@ingsva.fi
RESOR • MATKAT Tel.nr. 06-7811 703

Semesterdagar för närståendevårdare och omsorgstagare

på Härmä Spa i Ylihärmä
18-22.11.2024

Vill du och en närstående som du har
omsorg om åka på semester tillsammans?

Information och ansökningsblankett:
www.semester.fi/start, www.folkhalsan.fi/semesterstod
Sista ansökningsdag är 6.10.2024.

Svenska semesterförbundet: info@semester.fi,
Linda McEvoy tfn 0400 997 051 (må-ti kl. 10-15)

Folkhälsan:

Nina Hongell-Ekholm...tfn 050 430 6091, Nyland
Viviane Azema...tfn 044 788 3772, Nyland
Eva Björkqvist...tfn 040 516 5679, Åboland
Anki Elvström...tfn 050 467 6657, Österbotten
Pia Nabb...tfn 050 542 8175, Österbotten

folkhälsan

Fastighets AB KORSHOLMS BOSTÄDER

Behöver du en hyreslägenhet ?

Vi har radhus- eller våningshus
lägenheter i Smedsby, Kvevlax,
Solf, Petsmo, Jungsund och i
Replot.

Tarvitsetko vuokra-asunnon ?

Meillä on rivi- tai kerrostalo asuntoja
Sepänkylässä, Koivulahdessa
Sulvalla, Petsmossa, Jungsundissa
sekä Raippaluodossa,

Fastighets Ab Korsholms Bostäder

Centrum 4 / Keskustie 4, 65610 Korsholm / Mustasaari
Tel / Puh 06-3277123 , 0400 188 083
www.korsholmsbostader.fi

1 behov av en hyresgäst?

Anlita den mest erfarna hyresförmedlaren!
Förmedling med omtanke sedan 1993.

Kontakta oss
tel. 09-17 17 44
eller via e-post
locus@locus.fi

LOCUS
LKV / AFF - EST. 1993

*Hagaro är ett inbjudande och nyrenoverat
serviceboende i Norra Haga.*

Vill du prata svenska?
Uppskattar du en trygg miljö?
Gillar du trevligt vardagsprogram?

Kontakta oss så berättar vi mera!

Carin Stenvall
tel. 040 134 9970 | info@hagaro.fi

HAGARO | Tolarivägen 2, 00400 Helsingfors
www.hagaro.fi

LAURA SERELL

Varför drabbar det här mig?

JESUS OCH HANS lärjungar möter en blind man. Mannen har varit blind sedan födseln. Då frågar lärjungarna sin lärare, sin mästare, vem det är som syndat – mannen eller hans föräldrar. Vems synd är det som mannen betalar för? Det är inte första gången lärjungarna ställer dylika frågor till Jesus. Det är inte heller sista gången.

VI MÄNNISKOR söker mening, vi söker förklaringar och logiska resonemang för att kunna förklara världen. Vi vill kunna förklara det vi ställs inför, särskilt då olycka drabbar oss. Varför sker det här? Varför sker det här mig? Då försöker vi resonera, kanske till och med förhandla, i ett försök att förstå varför, och i hopp om att det inte ska drabba oss igen. I hopp om att bara vi förstår kommer det gå oss väl. Det är så mänskligt att vilja förklara, vilja förstå, att vilja finna mening. Också då det gäller andra människor och deras olycka. Det är mänskligt att fråga: Vems fel är det egentligen?

MEN DET är då vi förbiser människan, förminskar henne till blott hennes synd, till hennes handlingar. Och då är det lätt hänt att vi tänker att Guds kärlek och nåd inte gäller alla. Att Gud och Guds kärlek är exkluderande, förhandlingsbar och begränsad.

Då är vi själva också blinda.

»Guds kärlek är så mycket mer. Den är inkluderande, den är gränslös. Den övergår vårt förstånd.«

JESUS KRISTUS, världens ljus, botar den blinde mannen, gör så att han kan se. Men Jesu handling helar också lärjungarna och i förlängningen också oss. Vi återfår vår syn, vi kan se klart igen – se det som är viktigt:

Att Guds kärlek är så mycket mer. Den är inkluderande, den är gränslös. Den övergår vårt förstånd. För oss är det så svårt att begripa och förstå alla gånger, frustrerande och utmanande på samma gång. Men kärleken består, den gränslösa och villkorslösa kärleken som gång på gång driver Gud till oss och vår verklighet. Om vi bara vill och förmår ta emot. Om vi vågar bli helade. Om vi vågar älska.

Om vi vågar sändas att leva ett liv som Guds älskade.

Laura Serell är präst i Jomala församling. **Just nu** ser hon fram emot vardagslunken och tid för stickning. **Hennes tips:** testa på att välsigna framför att baktala eller förbanna.

SÖNDAG 18.8.2024, Trettonde söndagen efter pingst

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

har temat **Jesus vår helare**. Jesus gärningar vittnar om hans kärlek och om hans makt att hjälpa människor i nöd.

Följande söndag har temat **Vår nästa**. Genom sitt liv gav Jesus uttryck för den kärlek från Gud som överskrider alla gränser. Hans exempel kräver att vi ska se en nästa i varje människa. Av Kristus får också vi kraft att göra gott mot våra medmänniskor.

Helgens texter

TRETTONDE SÖNDAGEN EFTER PINGST
Joh. 9:1–7, 39–41

FJORTONDE SÖNDAGEN EFTER PINGST
Mark. 12:41–44

”Sannerligen, den där fattiga änkan har lagt mer i tempelkistan än alla de andra. De gav alla av sitt överflöd, men hon gav i sin fattigdom allt hon ägde, allt hon hade att leva på.”

Läs mera i Mark. 12:41–44.

Psalmförelag

TRETTONDE SÖNDAGEN EFTER PINGST
278, 375, 268, 830

FJORTONDE SÖNDAGEN EFTER PINGST
507, 489, 333, 488

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Du som ger mig en klar blick, Du som sänder mig att leva som en av Dina älskade – tack för att Du hör min bön och möter mig med kärlek. Amen.

Bönen är skriven av Laura Serell.

SÖNDAG 1.9.2024, Femtonde söndagen efter pingst

Den här söndagen

handlar om **tacksamhet och otacksamhet**. Jesus gjorde gott framför allt mot dem som andra hade övergett. Av dem som han hjälpte var det inte alla som tackade honom och bekände sin tro på honom. Men han ville göra gott mot alla utan åtskillnad. Temat för söndagen är **Tacksamhet**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN
Neh. 8:5–10

ANDRA LÄSNINGEN
1 Thess. 5:16–24

EVANGELIUM
Matt. 11:25–30

”Vid den tiden sade Jesus: Jag prisar dig, fader, himlens och jordens herre, för att du har dolt detta för de lärda och kloka och uppenbarat det för dem som är som barn.”

Läs mera i Matt. 11:25–30.

Psalmförelag

812
288
876
229

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Härliga höst

Väss blyertspennan, för hösten är här! Nu är det dags att lära hjärnan att vakna tidigt och börja med något nytt. Vill du sjunga i kör eller gå med i en samtalsgrupp – eller hinna till kyrkan på söndag? Kolla in utbudet i din församling, och i grannförsamlingen.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR

Alberga kyrka lö 17.8 kl. 10: högmässa med konfirmation av Solvalla 1-gruppen. Erkko, Mira Engström, Kronlund, Brunell.

Esbo domkyrka sö 18.8. kl. 12.15: högmässa. Sironen, Kronlund, Malmgren, Brunell.

Esbo domkyrka lö 24.8 kl. 10: högmässa med konfirmation av Vällskog-gruppen. Camilla Norkko, Camilla Dannholm, Kronlund, Malmgren.

Esbo domkyrka sö 25.8 kl. 12.15: högmässa. Lohi, Kronlund, Malmgren, Brunell.

Esbovikens kyrka lö 31.8 kl. 10: högmässa med konfirmation av Kiipula 1-gruppen. Heidi Juslin-Sandin, Anna Laasio, Kronlund, Malmgren.

Karabacka kapell sö 1.9 kl. 10: mässa på skapelsens söndag. Markus Kallatsa, Kronlund. Kyrkkaffe.

Esbo domkyrka sö 1.9 kl. 12.15: högmässa på skapelsens söndag. Erkko, Malmgren.

Olars kyrka on 4.9 kl. 19: ungdomsmässa. Lohi, Laasio, Dannholm, Brunell.

Församlingens verksamhet för småbarn, föräldrar och unga: hittas på esboförsamlingar.fi

Musiklek: ti-, on-, torsdagsförmiddagar. Fler grupper och fler ställen i höst. Mer info: Catharina Lindroos tfn 040 565 2796 och esboförsamlingar.fi

Läger för vuxna: 6–8.9 i Hvittorp, Kyrkslätt. Konst, avslappning, naturvisstelse, bastubad, mässa mm. Arr: diakoniteamet. Pris: 70 € Esbobor, övriga 100 €, möjlighet till friplats. Taxiskjuts ingår i priset. Info / anmälning: diakoni.esbosvenska@evl.fi eller tfn 050 432 4323.

Församlingsafton och Fontana Medias bokhöst to 12.9: i Sökö kapell. Bokförsälj-

ning kl. 17, program kl. 18.30.

Urban pilgrimsvandring sö 15.9 start kl. 15: från Hagalunds kyrka. Vi avslutar i Olars kyrka med mässa med lovsånger kl. 17. Deltagaravgiften 6 € skänks till Gemensamt Ansvar. Pilgrimsfärden leds av diakon Taina Sandberg och t.f. ledare för familjeverksamheten Catharina Lindroos. **Retreatveckoslut:** på Snoan fr-sö 27–29.9 i natursköna Lappvik. Prästen Irene Erkko är retreatledare. Avgift 90 € Esbobor, övriga 140 €. Anmälningen öppnas inom kort på esboförsamlingar.fi

SAMLINGAR FÖR DAGLEDIGA

Symamsellerna: ti 20.8 kl. 16 grillfest när handarbetsgruppen börjar höstsången i Stickebo, Esbo domkyrkas församlingsgård. Mer info: diakon Nina Wallenius tfn 050 432 4323. Nästa träff 3.9.

Torsdagsträffen: to 22.8 kl. 13–14.30 start efter sommarpausen med Afternoon tea och sommarminnen i Södris kapell. Nästa träff to 5.9.

Kvinngruppen Solrosorna: ti 27.8 kl. 13–15 i Esbo domkyrkas församlingsgård. Vandring, kaffe och dopp. Mer info: diakon Taina Sandberg tfn 040 547 1856.

Våra diakoner stöder och hjälper: Diakoni-insamling inför de bostadslösa natt. Yllesockor, vantar, handskar, mössor, strumpor och hygienartiklar (duschtvål, deodorant, tandkräm- och borstar) tas emot i vaktmästeriet, Kyrkogatan 10, kl. 9–15 vardagar.

Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning: asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboförsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10 betjänar per telefon må-to kl.

9–12, e-post; esbosvenskaforsamling@evl.fi Kansliet öppet för besök enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, Begravningsstjänster, 09 8050 2200, Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: 09 8050 2600. Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600.

GRANKULLA

Lö 17.8 kl. 11: Konfirmation Enä-Seppä 1 i Grankulla kyrka. Jona Granlund, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo.

Kl. 15: Konfirmation Enä-Seppä 2 i Grankulla kyrka. Daniel Nyberg, Jona Granlund, Heli Peitsalo.

Sö 18.8 kl. 12: Högmässa, Jona Granlund, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre brasrummet.

Ti 20.8 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Sö 25.8 kl. 10: Tvåspråkig högmässa, Jona Granlund, Helena Kesti-Helia, Teija Palolahti, Carola Wikström, Pirjo Luoma. Sånggruppen Hele, dir. Raisa Rangell. Grani Närhjälp medverkar. Kaffe i övre salen.

Ti 27.8 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Sö 1.9 kl. 12: Högmässa, Jona Granlund, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre brasrummet.

Ti 3.9 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo. Nya är välkomna med! Graziakören tar emot nya sångare, både damer och herrar.

Diakonidagen firas 3.9 i Grani köpcentrum kl. 10.45–12.15: Välkommen och prata med oss diakoniarbetare.

On 4.9 kl. 14: Kyrkosyfoeningen i övre brasrummet.

KYRKSLÄTT

Sö 18.8 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka
Ons 21.8 kl. 10: Avigt och rätt på Mikaelgården

Ons 21.8. kl. 19: Traditionell Sommarnattens drömmarkonsert i S:t Mikael's kyrka

To 22.8 kl. 10: Förmiddag på Hörnan

To 22.8 kl. 18: Konsert för barn. Konserten är tvåspråkig och passar för barn i åldern 0–7 år.

Lö 24.8 kl. 10–15: Kyrkslätt's dagarna på torget och i kyrkan.

Lö 24.8 kl. 10–13: Familjeoasen i Kyrkdalsparken vid köpcentrum Kirsikka.

Sö 25.8 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka
Ti 27.8 kl. 14: Seniorgruppen träffas på Hörnan

Lö 31.8 kl. 9.30–15: Församlingsutfärd till Högholmen. Elektronisk förhandsanmälan på hemsidan fram till 18.8.

Sö 1.9 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka – efteråt kaffe i Ellen, för att fira diakonins dag.

Fr 6.9 kl. 13: Effa på Hörnan

Lö 7.9 kl. 10–13 Församlingskarneval goes

Ellen. Välkommen att droppa in då det passar dig, församlingens anställda är på plats och bjuder på kaffe med tilltugg.

Sö 8.9 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Må 9.9 kl. 18.30: Sång och bön i S:t Mikael's kyrka

Matutdelning på diakonikansliet, boka tid på förhand via Diakonihjälpen 050-4784227

Noggrannare information finns på hemsidan: www.kyrkslattsforsamlingar.fi tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön. 18.8 kl. 11 Gudstjänst: i Svenska Hemmet. Onni Thulesius. Paula Sirén. Kyrkkaffe.

Tis. 20.8 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587.

Tis 20.8 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntytatu 6.

Sön. 25.8 kl. 11 Högmässa: i Svenska Hemmet. Janne Heikkilä, Paula Sirén

Sön. 25.8 kl. 18 Sommarjazz: i Viinikka kyrka. Mikko Antila, vibrafon, Ilmari Rönkä, saxofon och Oskari Siirtola, bas. Fritt inträde.

Sön. 1.9 kl. 11 Gudstjänst: i Svenska Hemmet. Janne Heikkilä, Paula Sirén.

Tis. 3.9 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587.

Tis. 3.9 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntytatu 6.

Ons. 4.9 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet. Carina Tanskanen med elever från SST–Hur kan vi forma vår värld? En resa till Senegal.

Telefonjour: för familjer om neuropsykia-

triska syndrom och utmanande beteende hos barn och ungdomar. Lösningsinriktad neuropsykiatrisk coach och barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587. Mån. kl.16–18, tis. kl.15.30–18, ons. kl.14–18 och tors. kl. 9–17.

VANDA

HELSINGE KYRKA S:T LARS
Kyrkov.45.

Högmässa: sö 18.8 kl.10. Anu Paavola och Heidi Åberg.

Högmässa: sö 25.8 kl. 10. Eva Ahl-Waris och Heidi Åberg.

Kvällsmässa: med Kårböle ungdomsför-
ening fr 30.8 kl. 18.00. Körsång. Guid-
ning i kyrkan efter mässan med Astrid
Nurmivaara. Kvällste i Prostgården. Eva
Ahl-Waris och Heidi Åberg.

Tvåspråkig medeltidsmässa: sö 1.9 kl. 12.
Sini Aschan, Jaakko Hyttinen, Samppa
Laakso med Corvus Laurencij kören.

DICKURSBY KYRKA

Stationsv.12a

Sommarcafé: ti 20.8 kl. 13–14.30.

Musiklek: fr 23.8, 30.8 kl. 10–11.

Tisdagsgruppen: ti 27.8 kl. 12.30–14.30.

Ungdomsmässa: on 28.8 kl. 17.30–18.

Ungdomskväll: l on 28.8, 4.9 kl. 18–20.

Sångstund för alla: on 28.8, 4.9 kl. 18–19.

Ekonomiremontkurs: start ti 3.9. Tis-
dagskvällar en gång i månaden kl.17–18.
Kursen strävar till att med enkla små
ändringar lära sig att behärska sin ekono-
mi. Förfrågningar och anmälningar: Heidi
Salminen 0503301828.

ÖVRIGT

Uteträning: vid Herrgårdsforsens utegym
fr 16.8 och 23.8 kl. 11–12, Tilkuv.6. Vid
regn ingen träning.

INTERNATIONAL

Welcome to the fall season kick-off!

Mass with Holy Communion in English fol-
lowed by a Fellowship Sun 1.9. at 12pm at
Tikkurila Lutheran church. Sirpa Tolppanen.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

GUDESTJÄNSTER

Söndag 18.8, högmässa: kl. 12 i Johan-
neskyrkan.

Söndag 18.8, mässa: kl. 15 i Folkhälsan-
huset i Brunakärr.

Onsdag 21.8, andakt och sommarcafé: kl.
14 i S:t Jacobs kyrka.

**Söndag 25.8, högmässa med konfirma-
tion:** kl. 11 och 14 i Johanneskyrkan.

Onsdag 28.8, andakt och sommarcafé:
kl. 14 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 1.9, högmässa: kl. 10 i S:t Jacobs
kyrka.

Söndag 1.9, högmässa: kl. 12 i Johan-
neskyrkan.

Onsdag 4.9, veckomässa: kl. 18 i Johan-
neskyrkan.

GEMENSKAP

Johannes vardagsrum i augusti: Öppet
tisdagar kl. 11–18. Lunch kl. 11–13, pro-
gram 13.30, andakt 14.45, sommarcafé
15–18. Program kl. 13.30: 20.8: Allt du
velat veta om närståendevård, med Kai
Baer från Polli. Kl. 15.00 Kan man dricka
kaffe och prata tyska vid tyskabordet.
27.8: Höstvisan – trubadur Mats Fontell
sjunger för och med oss.

3.9: Vardagssäkerhet med Kaj Lindgren.

Träffpunkt: torsdag 5.9 kl. 14–15.30 i
Högbergssalen.

Sommarcafé med andakt: onsdag 21 och
28.8 kl. 14–16 i S:t Jacobs kyrka.

Manskraft: första träffen lördag 31.8 kl.
11–13 utanför Johannes vardagsrum. Träf-
fens tema: mobilitet. Manskraft är en ny
motionsgrupp för män i alla åldrar som
vill förbättra sin fysiska kondition och
mentala hälsa. Anmäl dig till första träffen
senast 29.8 till attend@uwe.fi.

MUSIK

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Five o clock organ: tisdag 20 och 27.8 kl.
17 i Johanneskyrkan. Fritt inträde. Kan-
torer: 20.8 Sixten Enlund, 27.8 Dag-Ulrik
Almqvist och Anna Maria Böckerman.

Lunchmusik i Berghälls kyrka: torsdag
15.8 kl. 12 med Anna Maria Böckerman
och 29.8 kl. 12 med Dag-Ulrik Almqvist
och Anna Maria Böckerman.

Operakonsert: 18.8 kl. 15 i Johannes var-
dagsrum. Operasångare Irja Aurooras
mästarkurselever Tiina-Maria Saari, Sa-
tu-Kristiina Vesa, Anna Valjakka och Yusniel
Estrada uppträder. Pianist: Juho Alakärppä.

FÖR FAMILJER OCH BARN

Familjecafé med musiklek: måndagar kl.
9.30–11.30 (musiklek kl. 10.15) i Hörnan
varje vecka från och med 12.8. Tisdagar
kl. 10–11 i Kääntöpaikka, Arabiastrandens
invånarhus, från och med 13.8. Tisdagar
kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes
vardagsrum i Tomaskyrkan, från och med
13.8. Torsdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl.
10) i S:t Jacobs kyrka från och med 15.8.

Fritids: för barn i klasserna 3–6. Kom
och chilla, var med kompisar, spela spel,
pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen

ledare finns alltid på plats. Fritids i S:t
Jacobs kyrka på Drumsö: måndagar och
tisdagar kl. 13–16 från och med 12.8.
Fritidsledare Nanne: 0469217512. Fritids
Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16
från och med 9.8. Fritidsledare Martina:
050 380 0823. Fritids i Johannes var-
dagsrum: måndagar och torsdagar kl.
13–16. Obs! Från och med 2.9. Fritidsle-
dare Oscar: 050 439 2618.

Family fun: onsdag 28.8 kl. 17–19 i Kään-
töpaikka, Arabiastrandens invånarhus. Vi
pysslar, firar andakt, har sångstund och
äter mat tillsammans. Välkomna med i
vår familj!

**Mera info om församlingens verksamhet
finns på vår hemsida:**

helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb:

@johannesforsamling.

Information om ungdomsverksamheten
finns på johannesungdom.wordpress.com.
Instagram: johannesungdom

MATTEUS

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan.

Förutom den söndag vi firar

Kvällsmässa i Taizéstil: 25.8 kl. 18 tillsam-
mans med engelska och ryska försam-
lingsarbetet.

Missionspromenad: Efter mässan sön-
dag 8.9 (ca 11.30–12). Missionsgruppen
berättar om sitt stödprojekt via Finska
Missionssällskapet. Lugn promenadtakt,
trevlig samvaro! Mer info berättar Mia
Westerling 045 341 8441.

MU-mässa: (Matteus Ungdom): Onsdag
kl. 17.30 + kyrkfika. Alla är välkomna,
oberoende av ålder! Fr.o.m. 14.8.

Molnet: Ett tillfälle för bön varannan tors-
dag fr.o.m. 5.9 kl. 18 i Populus, bredvid
köket. Tillsammans delar vi det som vi är
tacksamma för och det som tynger oss.
Kontakt Mia Westerling 045 341 8441.
Gemensam middag från kl. 17 framåt, pris
3€/ person. Varmt välkommen att delta
i gemenskapen kring matbordet, böne-
stunden eller båda.

BARN, UNGDOM OCH FAMILJ

Kontakt: barnverksamhet Catarina Bär-
lund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi,
tfn 050-380 3936, musik och körer Da-
niela Strömsholm daniela.stromsholm@
evl.fi, 050-5967769

Musiklek med familjecafé: Tisdagar.
Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och
Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i
Matteuskyrkan. Ingen anmälan behövs.
Kom och sjung och dansa med ditt barn!
Fr.o.m. 27.8

TWEENTISDAG FÖR ÅK 3–7: Tisdagar kl.
14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis,
tv-spel, pyssel m.m. Fr.o.m 27.8

Öppet hus för ungdomar: onsdagar från
kl. 15. MU-mässa kl. 17.30. Följ oss på
IG @matteusungdom för mer info om
hjälpedarutbildningar, läger, resor och
anmälningar.

Matteus barnkör och pysselklubben: i
skolorna på Matteus församlings område,
torsdagar på eftistid. Fr.o.m. 29.8.

Natt i kyrkan för åk 3: 27–28.9. Fredag
kväll till lördag förmiddag har vi program
och övernattar i kyrkan. Kostar ingenting.
Anmälan senast 16.9 till Catarina.
Matteuslördag 21.9: Kravlös lördag, ett
lätt sätt att komma och umgås i Matteus.
Ingen förhandsanmälan behövs. Program
för barn, fika för alla.

MUSIK

Matteus kyrkokör: sjunger de gamla
klassiska kyrkomusikverken och även ny-

are musik från vår egen tid. Kören siktar
på att börja öva i september.

Popkören: riktar sig till barn i årskurserna
4–7 och övar i Matteuskyrkan. Tisdagar
kl. 15.30–16.15. Start 27.8.

Matteus barnkör: övar i skolorna på
Matteus församlings område, torsdagar
på eftistid med start 29.8. Körledare: Da-
niela Strömsholm, daniela.stromsholm@
evl.fi, 050-5967769.

Matteus VOICE: Börjar sjunga senare på
hösten.

Nya sångare välkomna i alla körer!

GEMENSKAP

Stickklubben: Träffas jämna veckor kl.
11–13 med start 5.9. Kontakt: Carita Riita-
korpi 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Bokmalarna läser
och samtar utgående från en på förhand
utvald bok var tredje måndag kl. 14–15.30 i
Matteuskyrkan. Första träffen 9.9. Kontakt
Annica Söderström, 050 568 0085.

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och
dela livet en stund. Måndag 2.9 kl. 18 i
Matteussalen. Kontakt Stina Hjelt 050
300 5911.

Samling för män: En fredag i månaden
i Matteuskyrkan. Första träffen är 20.9.
Kontakt Peter Andersson 040 533 6185

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en
bit mat för 3€/6€ och lär känna nya
människor vid samtalsbordet. Maten
lagas på överbliven mat från mataffärer.
Må-to kl. 11–13.

Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka:

Torsdag 12.9, 10.10 och 21.11 kl. 18 i Matt-
euskyrkan. Mera info på hemsidan eller
Matteus kansli, matteus.fors@evl.fi

Följ oss på Facebook och Instagram: för våra
senaste uppdateringar samt bilder och ge-
menskap i vardagen @matteusforsamling.

**Evenemang och info hittas också på vår
webbsida:** www.helsingforsforsamlingar.
fi/matteus

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens an-
ställda och diakoniarbetarna om du be-
höver hjälp eller stöd i vardagen eller bara
någon att tala med. Kontakta diakoniar-
betare Carita Riitakorpi 050-380 3986.

PETRUS

VARMT VÄLKOMMEN PÅ GUDSTJÄNST!

Konfirmation: Lö 17.8 i Petruskyrkan kl.

10 (läger 1), kl. 13 (läger 2), Amos Airola,
Tuomas Rosqvist. Lö 24.8 i Petruskyrkan
kl. 10 (läger 3), kl. 13 (läger 4), Ronny Thy-
lin, Anne Koivula.

Söndagens högmässor: kl. 10 i Munksnäs
kyrka, kyrkkaffe. kl. 12 i Åggelby gamla
kyrka, kyrkkaffe. 18.8 Pia Kummel-Myr-
skog, 25.8 Ronny Thylin, 1.9 Tuomas
Rosqvist.

BARNFAMILJER

**Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för
aktuell info!**

Musiklek: kl. 10 på torsdagar i Södra
Haga. Start 5.9. Välkommen med i vårt
glada gäng! Musikleken är speciellt för
dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker
tillsammans, och umgås efteråt en stund.
Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.
koivula@evl.fi.

EVENEMANG OCH KURSER

Fredagscafé i Petruskyrkan: Start 30.8.

Varje fredag kl. 17–19. En plats att mötas
kring en kopp kaffe efter veckan. Väl-
kommen ensam, med familj eller med
vänner.

Dagscafé: Tisdag 17.9 kl. 13 i Petruskyr-
kan. Välkommen på en eftermiddag med
kaffe och gemenskap. Petruskyrkan,

ESBO

Konst och vila på läger i Hvittorp

Läger för vuxna: 6–8.9 i Hvit-
torp, Kyrkslätt. Konst, avslapp-
ning, naturvistelse, bastubad,
mässa mm. Arr: diakoniteamet.
Pris: 70 € Esbobor, övriga 100 €,
möjlighet till friplats. Taxiskjuts
ingår i priset. Info / anmälaning;
diakoni.esbosvenska@evl.fi eller
tfn 050 432 4323.

Skogsbäcksvägen 15. Mer info av dia-konissan Tua Sandell, Tel 0503442711.

Andakt och bön

Du kan alltid skicka in dina böneämnena: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

SJUNG I KÖR

Petrus Vokalensemble: För dig som kan-ske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. En to i månaden kl. 18 i Åggelby gamla kyrka. mathias.sandell@evl.fi

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsång-skör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan. Två må i månaden. fionat-chow@gmail.com

Lovsångsgruppen: Varannan ti kl. 18. Medverkar under Förbön och Tack kväl-larna i Munksnäs kyrka.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

Sön 18.8

Högmässa kl. 10: i Ekenäs

Högmässa kl. 12: i Snappertuna

Musikandakt med sommarsånger: kl. 16 i Tenala

Sön 25.8

Högmässa kl. 10: i Ekenäs

Högmässa kl. 12: i Bromarv

Sön 1.9

Högmässa kl. 10: i Ekenäs

Familjekyrka och välsignelse inför skol-året kl. 16: i Ekenäs förs.hem. Anm. se-nast 28.8 till Iselin, tfn 044-755 3611

Kvällsmässa kl. 18: i Tenala

MUSIK

Jazz på finlandssvenska tors 15.8 kl. 19: i Ekenäs kyrka. Johan Emet trio. Fritt inträ-de, program 10€

Konserten Unio sö 25.8 kl. 18: i Ekenäs kyrka. Kaija Saarikettu, violin och Kimmo Hakola, piano. Bach, Mozart, Chopin, Webern, Bartók, Hakola, Saarikettu. Fritt inträde, program 20€.

En stund av tröst tors 12.9 kl. 18.30: i Ekenäs kyrka. En meditativ musikstund för eftertanke och lugn. Musik: Annika Cleo, betraktelser: Anders Lindström

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 18.8:

- kl.16.00 Tvåspråkig gudstjänst med grillfest: Rövass lägergård. Sjöblom, Kal-liokoski. Buss till Rövass avgår kl 15 från Ingå församlingshems parkering samt retur efteråt.

Ti 20.8:

- kl. 10.00-14.00 Öppet hus & mini-loppi-set öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Ons 21.8:

- kl. 13.00 Musikcafé: Ingå kyrka. En-semblesång (Eija-Riitta Bussman, Sinikka Kontio, Marianne Gustafsson Burgmann, Matti Nieminen, Antti Soininen).

To 22.8:

- kl. 10.00-14.00 Öppet hus & mini-loppi-set öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Sö 25.8:

- kl. 18.00 Tvåspråkig skymningsmässa: Fagervik kyrka. Wilman, Kalliokoski.

Ti 27.8:

- kl. 10.00-14.00 Öppet hus & mini-loppi-set öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Ons 28.8:

- kl. 12.30-14.30 Promenadutfärd till Lil-ludden i samarbete med Ingå kommun:

Start från Café Wilhelmsdal kl 12.30. På Lil-ludden bjuder vi på kaffe och bulle. Väder-reservation. Anmälningar: pia.helle@inga.fi (tel 040-657 4871) eller tanja.kakko@evl.fi (tel 050-413 8814). Lindell, Kakko.

- kl. 19.00 Sommarkonsert: Ingå kyrka.

Katri Käppi, sopran och Marianne Gus-tafsson Burgmann, piano. Fritt inträde, programblad 5 €.

To 29.8:

- kl. 10.00-14.00 Öppet hus & mini-loppi-set öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Sö 1.9:

- kl.10.00 Högmässa: Ingå kyrka. Sjö-blom, Gustafsson Burgmann.

Må 2.9:

- kl. 13.00-15.00 Tvåspråkig pysselklubb för skolbarn: Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

Ti 3.9:

- kl. 9.00-10.30 Brunch (4 €): Strandvä-gen 11. I samarbete med Inkoon martat. Lindell, Kakko.

- kl. 10.00-14.00 Öppet hus & mini-loppi-set öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Ons 4.9:

- kl. 10.00-15.30 Utfärd till Kopparnäs i samarbete med Ingå kommun: Start från Strandvägen 11 kl 10 (gemensam trans-port). På programmet grillning, promenad och trevlig samvaro. Anmälningar: pia.helle@inga.fi (040-657 4871) eller tanja.kakko@evl.fi (050-413 8814). Väderreser-vation. Utfärden är gratis. Lindell, Kakko.

- kl. 13.00-16.30 After school: Försam-lingshemmets nedre våning. Tvåspråkig fritidsklubb för skolbarn i årskurs 1-6. Fri samvaro, pyssel, lek, läxor. Nylund, Sköld-Qvarnström.

To 5.9:

- kl. 10.00-14.00 Öppet hus & mini-loppi-set öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

- kl. 11.30-13.00 Matservering: Försam-lingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarn-ström.

- kl. 17.30-19.00 Öppen bönegrupp (två-språkig): Strandvägen 11. Kakko.

Fre 6.9:

- kl. 17.30-21.00 Aftonandakt: Stora Fa-gerö. Start från småbåtshamnen med tax-i-båt kl 17.30, tillbaka från Stora Fagerö ca kl. 21. Anmälningar senast ons 4.9.2024 tel 09-221 9030 eller inga.kansli@evl.fi. Sjö-blom, Nygård & Stora Fagerö arbetsgrupp.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Sö 18.8

-kl. 10 Högmässa: i Pojo kyrka.

-kl. 12 Högmässa: i Karis kyrka.

Sö 25.8

-kl. 10 Gudstjänst: i Pojo kyrka.

-kl. 12 Högmässa: i Karis kyrka.

-kl. 16 Regnbågsmässa: i Karis kyrka.

Sö 1.9

-kl. 10 Högmässa: i Pojo kyrka.

Ingen högmässa i Karis kyrka.

Se församlingens alla evenemang på www.karis-pojo.org

ESBO STIFT

LOJO

Ti 27.8 Utfärd till Malmgård i Pernå: Start kl. 9.00 från Virkby korset och kl. 9.15 från Lojo kyrkoplan. Vi är tillbaka i Lojo ca kl. 16. Anmälningar 1.8-19.8 till Tom Blomfelt

EKENÄSNEJDEN

Söndagskonsert i Ekenäs kyrka

Konserten Unio söndag 25.8 kl. 18: i Ekenäs kyrka. Kaija Saarikettu, vi-olin, och Kimmo Hakola, piano. På programmet Bach, Mozart, Chopin, Webern, Bartók, Hakola, Saarikettu. Fritt inträde, program 20 euro.

(tel 040 845 3942). Utfärd kostar 30€ och i priset ingår mat och kaffe samt bussresa.

Sö 1.9 kl. 13.00 Högmässa: i Lojo S:t Lars kyrka. Kyrktaxi, kyrkkaffe.

Ti 3.9 kl. 13.30 Samling för daglediga: i Virkby kyrka. Taxi.

Handarbetscafé: tisdagar kl. 17.30-20 i Virkby kyrka.

Familjeklubb: onsdagar (tvåspråkig) och fredagar kl. 9-11.30 i Virkby kyrka.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 18.8 kl. 10 Gudstjänst i Emsalö kapell:

Jakobsson, Söderström

Sö 18.8 kl. 12.15 Högmässa med konfir-

mation, Solvalla 2: Jäntti, Claus Ståhl-berg, Tollander

Sö 25. 8 kl. 10 Gudstjänst i Kullo bykyrka:

Lindgård, Tollander

Sö 25.8 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan:

Jakobsson, Lindgård, Söderström

Sö 1.9 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan:

Apostolidou, Smeds, Söderström

Sö 1.9 kl. 18 Gudstjänst i Svart-

bäck-Spjutsunds skärgårdskyrka:

Smeds, Hätönen

Sö 8.9 kl. 9.30 Gudstjänst i St Olofs ka-

pell: Smeds, Söderström

Sö 8.9 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan:

Jäntti, Smeds, Tollander

MUSIK I BORGÅ DOMKYRKAN fritt in-träde

Ti 20.8. kl. 12 Orgelkvart i Domkyrkan: Reidar Tollander

To 22.8.kl. 12 Orgelkvart i Domkyrkan: Kaisa Sidoroff

Fr 23.8 kl. 18 VÄLGÖRENHETSKONSERT I DOMKYRKAN:

Mitt i livet – välgörehetskonsert för insamlingen Gemensamt Ansvar med stämmingsfulla sånger om och för livet: Konsert med Mia Hafrén, Jonas Lemberg & Jonas Koivumäki, Rebecka Stråhlman, Elisabeth Ehrnrooth, Eric-Olof Söderström, Janne Malmivaara m.fl.

Ti 27.8. kl. 12 Orgelkvart i Domkyrkan: Eric-Olof Mikael Söderström

To 29.8 kl. 12 Orgelkvart i Domkyrkan: Jarkko Yli-Annala

BARN OCH FAMILJ

Lö 17.8 kl. 10-14 Loppis för barnfamiljer: i Domprostgården. En del av det stora gårdsloppisevenemanget som hålls runt-

om i Gamla stan med omnejd.

To 5.9 kl. 9.30-11.30 Yhdessä – Tillsam-

mans: Utomhus på Domprostgården. Inomhus vid regn. Lekar, pyssel och andra roliga aktiviteter för barnfamiljer. Vi bjuder på mat. Parkering på Kyrkotorget och Borgbackens parkeringsplats.

VUXNA

Ti 20.8 & 27.8 kl. 12 Andakt och lunch: i festsalen, Lundagatan 5

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på www.sibbosvenskaforsamling.fi.

Sö 18.8 kl. 12 Högmässa: Gamla kyrkan.

On 21.8 kl. 13 Musikkklubb: Kyrkoby för-samlingshem. Med Lauri Palin och Chris-ter Romberg. Terminsstart.

To 22.8 kl. 13.30 Musikkklubb: Söderkulla kyrka. Med Lauri Palin och Christer Rom-berg. Terminsstart.

To 22.8 kl. 13.30 Torsdagsklubben:

Söderkulla kyrkas klubbtrymme. Mel-lanmål, pyssel, lek och andakt för barn i klass 3 och 4. Med Isabella Munck och Sebastian Jokinen. Terminsstart.

To 22.8 kl. 19 Musikalisk vandring i kyrklandskapet: Start vid Ljusets kapell. Musikframträdanden i Kapellet och kyr-korna. Ta gärna på dig lämpliga kläder för att vandra mellan musikstunderna.

Sö 25.8 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka.

Sö 25.8 kl.12 Högmässa: Sibbo kyrka

To 29.8 kl. 17.30 Smultronstället: Kyrkoby församlingshem. En samtalsgrupp för kvinnor som träffas en gång varje månad. Med Lena Blomstedt. Terminsstart.

Fr 30.8 kl. 10 Bönepromenad: Start vid Kyrkoby församlingshem. Med Lena Blomstedt. Terminsstart.

Sö 1.9 kl. 13 Mässa med konfirmation:

Sibbo kyrka. Juni 1-lägre.

Må 2.9 kl. 9.30 KakaoClubben: Söder-kulla kyrkas klubbtrymme. För föräldrar och barn som är hemma på dagarna. Med Isabella Munck och Milja Westerlund. Ter-minsstart.

Må 2.9 kl. 14 Diakonisyförening: Präst-gården. Med Lena Blomstedt. Termins-start.

Ti 3.9 kl. 18.30 TEXT, ny grupp: Prästgår-den. Samtalsgrupp, bokcirkel och skri-varverkstad. Med Gun Lundell. Info och anmälan tfn 040 524 9994 eller e-post gunanitasdotter@hotmail.com.

To 5.9 kl. 18 Kyrkokör: Övning i Liljendal kyrka. Övriga torsdagar i Kyrkoby för-samlingshem. Terminsstart.

Kyrkan – en plats där man får vara som man är

I augusti ordnas Borgå Pride. Församlingen deltar för att stötta arbetet för inkludering och allas rätt till att vara sig själva. Det gör också Ryan Backman.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

BORGÅ Ryan Backman är 20 år och sommarjobbar som bäst inom hemvården. Övriga tider om året studerar hen till socionom, med siktet inställt på att jobba med unga.

– Jag vill jobba med unga i skollåldern, men inte som lärare, utan mer som en handledare.

Ryan är också aktiv i församlingen, eller så aktiv som hen hinner vara då livet också fylls av studier i Helsingfors, pendlade hem till Borgå och ett som annat där emellan. Församlingen har alltid varit en bakgrundskraft i Ryans liv. Som barn deltog hen i läger, och som ungdom i ungdomssamlingar. I församlingen upplever hen att det finns en inbjudande gemenskap.

– Det finns också stöd i församlingen om det är något jag behöver hjälp med.

Den 12 till 17 augusti ordnas Borgå Pride. Under den veckan brukar också församlingen vara med på ett hörn. Så också i år.

»För mig var kyrkan en av de första platserna där jag vågade vara mig själv.«

Församlingen stöder

Domkyrkoförsamlingen medverkar i den regnbågsmässa som ordnas under veckan och deltar också i någon utsträckning i övrigt program. Det här är tredje året som församlingen deltar i prideveckan.

– Vi tycker att det är viktigt att stöda arbetet för rättigheter, inkludering och välbefinnande för alla människor, säger kyrkoherden och domprosten Mats Lindgård.

Det här håller Ryan Backman med om.

– Jag tycker det är väldigt bra att det ordnas en pridevecka i Borgå. Det signalerar att Borgå är en plats där man får vara som man är. Att församlingen är med i pride visar att kyrkan är öppen för dig, så som du är.

För Ryan Backman är det något av en solidaritetshandling att delta i Pride. FOTO:

GUNVOR HADDAS

Hur är det i församlingen, upplever du att församlingen är bra på att inkludera och se till att alla kan delta på liknande villkor?

– Jo det tycker jag. Det är väldigt enkelt att komma in, även om du inte hör till kyrkan är den öppen för alla.

– För mig var kyrkan en av de första platserna där jag vågade vara mig själv. Det känns roligt.

Parad och fest

Prideveckans höjdpunkt, paraden, infaller lördagen den 17 augusti. Då blir det också traditionsenlig parkfest. Ryan Backman hoppas på att kunna delta.

– Jag vet inte riktigt hur mycket tid jag har, men jag ska försöka vara med så mycket som möjligt under lördagen.

Ryan har svårt att välja ut någon särskild programpunkt under veckan som hen ser särskilt mycket fram emot. Det är helheten som gör det. Att delta i prideveckan är också något av en solidaritetshandling.

– Jag vill vara med för de som inte ännu kan vara sig själva.

Har du själv upplevt det, att du inte fått eller kunnat vara dig själv?

– Jag har nog haft sådana tider jo. Mest då jag växte upp och var osäker på vem jag själv var. Vissa tycker också att man inte kan veta det ännu då man är ung. Men i dagens läge påverkar inte andras åsikter hur jag känner mig.

– Alla har såklart sina egna åsikter, och det får man ju ha.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kyrkan – en plats där man får vara som man är

I augusti ordnas Borgå Pride. Församlingen deltar för att stötta arbetet för inkludering och allas rätt till att vara sig själva. Det gör också Ryan Backman.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

BORGÅ Ryan Backman är 20 år och sommarjobbar som bäst inom hemvården. Övriga tider om året studerar hen till socionom, med sikte inställt på att jobba med unga.

– Jag vill jobba med unga i skollåldern, men inte som lärare, utan mer som en handledare.

Ryan är också aktiv i församlingen, eller så aktiv som hen hinner vara då livet också fylls av studier i Helsingfors, pendlar hem till Borgå och ett som annat där emellan. Församlingen har alltid varit en bakgrundskraft i Ryans liv. Som barn deltog hen i läger, och som ungdom i ungdomssamlingar. I församlingen upplever hen att det finns en inbjudande gemenskap.

– Det finns också stöd i församlingen om det är något jag behöver hjälp med.

Den 12 till 17 augusti ordnas Borgå Pride. Under den veckan brukar också församlingen vara med på ett hörn. Så också i år.

Församlingen stöder

Domkyrkoförsamlingen medverkar i den regnbågsmässa som ordnas under veckan och deltar också i någon utsträckning i övrigt program. Det här är tredje året som församlingen deltar i prideveckan.

– Vi tycker att det är viktigt att stötta arbetet för rättigheter, inkludering och välbefinnande för alla människor, säger kyrkoherden och domprosten Mats Lindgård.

Det här håller Ryan Backman med om.

– Jag tycker det är väldigt bra att det ordnas en pridevecka i Borgå. Det signalerar att Borgå är en plats där man får vara som man är. Att församlingen är med i pride visar att kyrkan är öppen för dig, så som du är.

Hur är det i församlingen, upplever du att församlingen är bra på att inkludera och se till att alla kan delta på liknande villkor?

– Jo det tycker jag. Det är väldigt enkelt att kom-

För Ryan Backman är det något av en solidaritetshandling att delta i Pride. FOTO: GUNVOR HADDAS

»För mig var kyrkan en av de första platserna där jag vågade vara mig själv.«

ma in, även om du inte hör till kyrkan är den öppen för alla.

– För mig var kyrkan en av de första platserna där jag vågade vara mig själv. Det känns roligt.

Parad och fest

Prideveckans höjdpunkt, paraden, infaller lördagen den 17 augusti. Då blir det också traditionsenlig parkfest. Ryan Backman hoppas på att kunna delta.

– Jag vet inte riktigt hur mycket tid jag har, men jag ska försöka vara med så mycket som möjligt under lördagen.

Ryan har svårt att välja ut någon särskild programpunkt under veckan som hen ser särskilt

mycket fram emot. Det är helheten som gör det. Att delta i prideveckan är också något av en solidaritetshandling.

– Jag vill vara med för de som inte ännu kan vara sig själva.

Har du själv upplevt det, att du inte fått eller kunnat vara dig själv?

– Jag har nog haft sådana tider jo. Mest då jag växte upp och var osäker på vem jag själv var. Vissa tycker också att man inte kan veta det ännu då man är ung. Men i dagens läge påverkar inte andras åsikter hur jag känner mig.

– Alla har såklart sina egna åsikter, och det får man ju ha.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 18.8 kl. 10 Gudstjänst i Emsalö kapell: Jakobsson, Söderström

Sö 18.8 kl. 12.15 Högmässa med konfirmation, Solvalla 2: Jäntti, Claus Ståhlberg, Tollander

Sö 25. 8 kl. 10 Gudstjänst i Kullo bykyrka: Lindgård, Tollander

Sö 25.8 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Jakobsson, Lindgård, Söderström

Sö 1.9 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Apostolidou, Smeds, Söderström

Sö 1.9 kl. 18 Gudstjänst i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka: Smeds, Hätönen

Sö 8.9 kl. 9.30 Gudstjänst i St Olofs kapell: Smeds, Söderström

Sö 8.9 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Jäntti, Smeds, Tollander

MUSIK I BORGÅ DOMKYRKAN fritt inträde

Ti 20.8. kl. 12 Orgelkvart i Domkyrkan: Reidar Tollander

To 22.8. kl. 12 Orgelkvart i Domkyrkan: Kaisa Sidoroff

Fr 23.8 kl. 18 VÄLGÖRENHETSKONSERT I DOMKYRKAN: Mitt i livet – välgörenhetskonsert för insamlingen Gemensamt Ansvar med stämningsfulla sånger om och för livet: Konsert med Mia Hafrén, Jonas Lemberg & Jonas Koivumäki, Rebecka Stråhlman, Elisabeth Ehrnrooth, Eric-Olof Söderström, Janne Malmivaara m.fl.

Ti 27.8. kl. 12 Orgelkvart i Domkyrkan: Eric-Olof Mikael Söderström

To 29.8 kl. 12 Orgelkvart i Domkyrkan: Jarkko Yli-Annala

BARN OCH FAMILJ

Lö 17.8 kl. 10–14 Loppis för barnfamiljer: i Domprostgården. En del av det stora gårdsloppisevenemanget som hålls runt om i Gamla stan med omnejd.

To 5.9 kl. 9.30–11.30 Yhdessä – Tillsammans: Utomhus på Domprostgården. Inomhus vid regn. Lekar, pyssel och andra roliga aktiviteter för barnfamiljer. Vi bjuder på mat. Parkering på Kyrkotorget och Borgbackens parkeringsplats.

VUXNA

Ti 20.8 & 27.8 kl. 12 Andakt och lunch: i festsalen, Lundagatan 5

BORGÅ Samtal

Samtalsserie i Domkyrkan i höst

Följ med på samtalsserien i Borgå domkyrka under hösten!

Serien inleds 18.9 då arbetshandledare och retreatledare Birgitta Udd talar om att våga följa sin längtan. Du kan redan nu boka in följande tre datum i din kalender

Onsdag 18.9 kl. 18–19.30 Föreläsare Birgitta Udd, tema: Jag vågade! Att bryta upp och modigt följa din (min) längtan. När livet inte blir som du hade hoppats utan till och med bättre.

Onsdag 23.10 kl. 18–19.30 Samtal med Heidi Jäntti och Sofia Torvalds, tema: Mänskliga rättigheter inför FN-dagen

Onsdag 27.11 kl. 18–19.30 Föreläsare Virva Nyback, tema: "Nattens drömmar – det bortglömda språket"

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på www.sibbosvenskaforsamling.fi.

Sö 18.8 kl. 12 Högmässa: Gamla kyrkan.

On 21.8 kl. 13 Musikkubb: Kyrkoby församlingshem. Med Lauri Palin och Christer Romberg. Terminsstart.

To 22.8 kl. 13.30 Musikkubb: Söderkulla kyrka. Med Lauri Palin och Christer Romberg. Terminsstart.

To 22.8 kl. 13.30 Torsdagsklubben: Söderkulla kyrkas klubbtrymme. Mellanmål, pyssel, lek och andakt för barn i klass 3 och 4. Med Isabella Munck och Sebastian Jokinen. Terminsstart.

To 22.8 kl. 19 Musikalisk vandring i kyrklandskapet: Start vid Ljusets kapell. Musikframträdanden i Kapellet och kyrkorna. Ta gärna på dig lämpliga kläder för att vandra mellan musikstunderna.

Sö 25.8 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka.

Sö 25.8 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka

To 29.8 kl. 17.30 Smultronstället: Kyrkoby församlingshem.

hem. En samtalsgrupp för kvinnor som träffas en gång varje månad. Med Lena Blomstedt. Terminsstart.

Fr 30.8 kl. 10 Bönepromenad: Start vid Kyrkoby församlingshem. Med Lena Blomstedt. Terminsstart.

Sö 1.9 kl. 13 Mässa med konfirmation: Sibbo kyrka. Juni 1-läget.

Må 2.9 kl. 9.30 KakaoClubben: Söderkulla kyrkas klubbtrymme. För föräldrar och barn som är hemma på dagarna. Med Isabella Munck och Milja Westerlund. Terminsstart.

Må 2.9 kl. 14 Diakonisyförening: Prästgården. Med Lena Blomstedt. Terminsstart.

Ti 3.9 kl. 18.30 TEXT, ny grupp: Prästgården. Samtalsgrupp, bokcirkel och skrifvarverkstad. Med Gun Lundell. Info och anmälan tfn 040 524 9994 eller e-post gunanitasdotter@hotmail.com.

To 5.9 kl. 18 Kyrkokör: Övning i Liljendal kyrka. Övriga torsdagar i Kyrkoby församlingshem. Terminsstart.

SIBBO Samtal och text

TEXT – en ny Sibbogrupp med fokus på det skrivna språket

I september startar en ny kombinerad samtalsgrupp, bokcirkel och skrifvarverkstad där deltagarna samtalar om böcker och läsupplevelser, delar erfarenheter, frågor och insikter. Gruppen är baserad på deltagarnas behov och önskemål.

Gun Lundell leder denna bokcirkel och skrifvarverkstad. Hon tar emot anmälningar och svarar på frågor på nummer 040 5249994 eller på e-post gunanitasdotter@hotmail.com.

Första samlingen tisdag **3.9 kl. 18.30** i Prästgården (Kungsvägen 28). Gruppen samlas i början en gång i veckan och ser därefter hur ofta man vill samlas.

VANDA International

Mass in English at Tikkurila church

Welcome to the fall season kick-off! Mass with Holy Communion in English followed by a Fellowship.

Sun 1.9. at 12pm at Tikkurila Lutheran church. Sirpa Tolppanen.

Bibliodrama aktiverar alla sinnen

Aktivera alla sinnen och häng med på ett bibliodramatiskt äventyr som sträcker sig inåt och uppåt. Bli en del av gruppen som på ett kreativt, analyserande och lekfullt sätt upplever Guds ord.

Workshopen organiseras i samarbete med Borgå svenska domkyrkoförsamling och Tyska församlingen. Huvudspråk vid workshopen är svenska och tyska, även finska och engelska används.

Workshopen är gratis. Deltagarna får ha med matsäck eller äta lunch på egen bekostnad under matpausen.

Detaljerat program skickas ut när anmälningstiden har gått ut. Hoppas du som anmäler dig kan närvara vid varje träff.

Vi träffas **7.9, 19.10 23.11 kl. 9–15** i Domprostgården, Finnbyvägen 6, Borgå.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA HELSINGE KYRKA ST LARS Kyrkov.45.

Högmässa: sö 18.8 kl. 10. Anu Paavola och Heidi Åberg.

Högmässa: sö 25.8 kl. 10. Eva Ahl-Waris och Heidi Åberg.

Kvällsmässa: med Kårböle ungdomsförening fr 30.8 kl. 18.00. Körsång. Guidning i kyrkan efter mässan med Astrid Nurmivaara. Kvällste i Prostgården. Eva Ahl-Waris och Heidi Åberg.

Tvåspråkig medeltidsmässa: sö 1.9 kl. 12. Sini Aschan, Jaakko Hyttinen, Sampala Laakso med Corvus Laurencij kören.

DICKURSBY KYRKA

Stationsv.12a

Sommarcafé: ti 20.8 kl. 13–14.30.

Musiklek: fr 23.8, 30.8 kl. 10–11.

Tisdagsgruppen: ti 27.8 kl. 12.30–14.30.

Ungdomsmässa: on 28.8 kl. 17.30–18.

Ungdomskväll: on 28.8, 4.9 kl. 18–20.

Sångstund för alla: on 28.8, 4.9 kl. 18–19.

Ekonomiremontkurs: start ti 3.9. Tisdagskvällar en gång i månaden kl. 17–18.

Kursen strävar till att med enkla små ändringar lära sig att behärska sin ekonomi. Förfrågningar och anmälningar: Heidi Salminen 0503301828.

ÖVRIGT

Uttegräning vid Herrgårdsforsens

utegym: fr 16.8 och 23.8 kl. 11–12, Tillkuv.6. Vid regn ingen träning.

INTERNATIONAL

Welcome to the fall season kick-off!

Mass with Holy Communion: in English followed by a Fellowship Sun 1.9. at 12pm at Tikkurila Lutheran church. Sirpa Tolppanen.

KOLUMNEN

HENRIKA LEMBERG

Bönens kraft

JAG HAR tänkt mycket på bön på sista tiden. Det kan bero på att jag fick ett så konkret bönesvar för några veckor sedan. Jag var i ett telefonsamtal med en person, som sa precis det jag behövde höra just i den stunden. Hon sa också saker som hon omöjligen kunde veta om mig. Till sist avslutade personen samtalet med att säga att hon skulle be för mig.

DET ÄR ibland det värdefullaste man kan erbjuda någon – förbön. Det är dock några saker man behöver vara lyhörd inför – säger man att man skall be för någon för att försöka vifta bort ett obekvämt samtalsämne, och har man som intention att verkligen be?

»Så länge intentionen är god är förbönen den vackraste gåvan vi kan ge en annan människa.«

SÅ LÄNGE intentionen är god är förbönen den vackraste gåvan vi kan ge en annan människa. Då överlämnar vi vår nästa i Guds händer och litar på att Han stöder och bär oss framåt. Bön betyder heller inte att man blir passiv. Jag tycker att Sinnesrobönen uttrycker det bäst:

Gud, ge mig sinnesro att acceptera det jag inte kan förändra, mod att förändra det jag kan, och förstånd att inse skillnaden.

Det ber jag om, just idag. Amen.

Henrika Lemberg är diakoniarbetare i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

BORGÅ Kreativitet

Skapa och skratta

Välkommen med du som vill pyssla och umgås med andra!

Träffen inleds med en andakt då du har möjlighet att stilla dig. Efter andakten går vi över till det kreativa medan kaffekopparna klingar.

Ta med dig öppet sinne och nyfikenhet, ingen förhandskunskap behövs.

Vi bekantar oss med följande teman och träffas fyra onsdagar **kl. 17–18.30** under hösten: **11.9** Makramé, **16.10** Kransbindning (10 €), **13.11** Ljusdekoration, **11.12** Julpyssel. Vi träffas i Lilla salen på Lundagatan 5.

OBS! Kransbindning 16.10 ordnas på Blomsterhuset med förhandsanmälan. Mer information ges av Henrika Lemberg (tel. 040 512 5082) och Eleftheria Apostolidou (tel. 040 711 2800).

AGRICOLA Orgelmusik

Orgelkonsert med Marianne Gustafsson Burgmann sö 25.8 kl. 18 i Lovisa kyrka

Konserten innehåller ett plock ur orgelrepertoaren från Finlands autonomitids kyrkokonserter. Samtidigt hör konserten ihop med Gustafsson Burgmanns första postdoc-artikel. Fritt inträde, programavgift.

MuD Marianne Gustafsson Burgmann har konserterat vid sidan av sitt kyrkomusikerjobb både som solist och kammarmusiker i Finland, Baltikum och Europa. Hon har specialiserat sig på uppförandepraxis av det tyska 1800-talets orgelmusik.

För tillfället håller Gustafsson Burgmann på med sitt postdoc-projekt ”Orgelmusik, filosofi och metafysik” som gästade forskare vid Sibelius-Akademien. Forskningsprojektet är finansierat av Finska Kulturfonden.

Konserten arrangeras av Agricola svenska församling & Agricolan suomalainen seurakunta.

Må bra-gruppen

Om sommaren sker träningen vid Herrgårdsforsens utegym (Tilkuvägen 6) på fredagar kl 11.00, ända fram till den 23.8. Det är fritt fram att komma med, utan anmälan!

Må bra gruppen samlas från september (6.9) i Dickursby styrkesal, Västra Vitbäcksvägen 50.

Om du vill gå med i Må bra-gruppen och komma igång med styrketräningen, kontakta diakon Heidi Salminen (050 3301828).

Om sommaren tränar Må bra-gruppen i utegym. Resten av året går de in i gymmet och lyfter precis lagom tungt. FOTO: PRIVAT

Styrketräning och diakoni hör ihop

Vad har styrketräning att göra med församlingen och Jesus egentligen? Rätt mycket har det visat sig i Vanda.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

VANDA Diakoni förknippas nog ofta med stillasittande aktiviteter, som goda samtal över ångande hett kaffe och trevliga sångstunder. Så ser det också ut i Vanda, men ibland är diakonal verksamhet också att lyfta vikter tillsammans för att bli starkare.

Redan 2018 startade diakonen Heidi Salminen en Må bra-grupp i Vanda svenska församling. Målgruppen var de människor som hon träffar i sitt jobb på diakonimottagningen och äldre som hon kommer i kontakt med på hembesök och mottagningar.

– Många av människorna som jag träffar har mycket som tynger dem i livet. Men också den fysiska konditionen påverkar hur man mår i vardagen. Tanken var att stöda människor så att

de orkar sköta sina ärenden och klarar sin vardag, säger Heidi Salminen.

Vid sidan av sitt jobb som diakon är Salminen crossfit-coach. Må bra-gruppen sysslar inte med crossfit, men nog med funktionell styrketräning anpassad efter egna förutsättningar.

– Man orkar bättre med de vardagliga utmaningarna då man känner sig pigg och stark. Vi är en helhet av kropp, själ och ande, säger Salminen.

Hon betonar att styrketräning också har stora fördelar då man blir äldre.

– För seniorer är styrketräning jätteviktigt. Muskelmassan minskar ju äldre man blir, och har man inte tillräckligt med muskelmassa blir det svårare och svårare att röra på sig.

– Träning främjar också balansen,

och om man tränat regelbundet återhämtar man sig snabbare från till exempel en operation.

Ibland kan träning kännas väldigt svårt, särskilt då manskorna komma igång. Har du något råd till de som vill börja träna, men inte riktigt vågar?

– Jag förstår att det känns jättesvårt första gången man kommer in i den där salen. Det som är viktigt är att påminna sig om att det är något man gör för sig själv. Och kom ihåg att alla har varit där, alla har börjat någon gång.

Dessutom går utvecklingen framåt snabbt, och små framsteg ger större självförtroende.

– En person som var med i Må bra-gruppen för länge sen, hen hade varit med tre gånger. Efter den tredje gången orkade hen för första gången på länge dammsuga hela sin lägenheten, en enrummare, utan att vila emellan.

»Efter den tredje gången orkade hen dammsuga hela sin lägenhet, en enrummare, utan att vila emellan.«

För några år sedan började Heidi träna en 80-åring. De började träna med en käpp och gjorde rörelseövningar. De lyfte riktigt lätt och var superförsiktiga.

– Ett år senare gjorde han sin första pull up. Han är vår stålman.

Rejäl träning passar Elin

Elin Rönnholm är en annan av deltagarna i Må bra-gruppen. Då hon för fyra år sedan gick med hade hon aldrig tidigare tränat på det här viset.

– Men det passar mig att det är rejäl träning. Vi lyfter tyngder och gör rejäla grejer, och Heidi är en bra tränare åt oss. Hon fodrar mycket men tar alla i beaktande.

Elin uppskattar att övningarna också förklaras. De kan till exempel göra en övning som stärker de muskler som behövs för att bära kassar från affären.

– Man får också nya vänner och bekanta eftersom vi avslutar med att umgås och dricka kaffe efter träningen. Man mår både fysiskt och psykiskt bra av det.

För Elin har gruppen också fått bifeffekter i form av en närmare kontakt med församlingen. Hon har börjat delta också i annan församlingsverksamhet.

– Jag hoppas att det här är sådant som fortsätter och att det bildas fler Må bra-grupper. Vi blir allt fler pensionärer och det är viktigt att vi håller oss i god kondition.

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Välja marginalen

KOLUMN

Martina Harms-Aalto är Viceordförande i Johannes församlingsråd, medlem i Gemensamma kyrkorådet i Helsingfors.

JAG HADE för avsikt att skriva en kolumn om Johannes vardagsrum. Om hur jag är så lycklig att det kvillrar i tårna för att den verksamheten har uppstått som ett svar på församlingsbornas behov och önskemål om vad vi kunde erbjuda. Och om hur sådan verksamhet stöder allt det andra viktiga vi fortsätter att göra och ökar kontaktytan mellan de här båda och hur ni alla är välkomna medskapare av verksamheten.

SEN HÄNDE invigningen av de olympiska spelen.

Den var en nästan ändlös fest av nedslag i fransk kultur med hänvisningar också till antiken, ett ymnighetshorn och en bredd som är svår att bräda. Kulturhistoriska referenser följde på varandra i ett nästan febrigt tempo, min examen i kulturforskning räckte inte till, det blev att googla en del. Sist kom den dionysiska backanalen. Den behöver man inte gilla, man kan också tycka att det dionysiska festandet är måttlöst på ett ohälsosamt sätt och att allt som innebär ansvarslös gränslöshet för någon, kommer att gå ut över oskyldiga tredje parter. Men myten kan man inte skrota, inte berättelserna, inte antikens historia heller.

»Om att vår Frälsare konsekvent valde marginalen. Och att han försökte lära oss att göra likaledes.«

JAG BORDE förstås ha varit förberedd, men baxnade när flödet i mina sociala medier började fyllas av innehåll om hur hädisk invigningen varit, hur backanalen de facto förstås var en anspelning på den sista måltiden som här avbildades med queera förtecken och hur detta var en solklar kränkning av både kristna och muslimska värderingar. Det queera, minoritetsrepresentationen, allt det vi vant oss vid att ska finnas i marginalen, om ens där, tog sin plats. Och de allra rättrognaste ropade: "Allt vi håller heligt har ni trampat på."

Konsthistoriker och teologer, bland andra, har skickligt benat i de här reaktionerna (tack Rolf Steffansson!), förklarat referenserna och vänligt påmint oss om hur kristenheten måste ta sig an mer brännande frågor än symbolproblematik och våra egna ömma tår.

Om att vår Frälsare konsekvent valde marginalen.

Och att han försökte lära oss att göra likaledes.

Hallå där Elsa Sandås!

För henne är tro och kreativitet tätt sammanvävda.

– **EN SAK** jag har lärt mig under de senaste åren är att det finns en rikedom i att frimodigt dela med sig av det kreativa Gud har lagt på ens hjärta. En sång som börjat som en stund mellan bara mig och Gud kan få betyda något för en annan människas vandring med Gud.

I SOMMAR släppte Sandås en EP med titeln *Något nytt*.

– Jag hoppas och ber att de fem nya sångerna får bli till glädje och tröst för dem som nås av dem.

HÖR MERA tankar om tro och kreativitet med bland andra Elsa Sandås, Edit Koskinen och Johan Myrskog i podden Creative Cookie Network som du hittar på Spotify och Podbean.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM
FOTO: SARA FAGERHOLM

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan. Förutom den söndag vi firar **Kvällsmässa i Taizéstil:** 25.8 kl. 18 tillsammans med engelska och ryska församlingsarbetet.

Missa inte! Missionspromenad: Efter mässan söndag 8.9 (ca 11.30–12). Missionsgruppen berättar om sitt stödprojekt via Finska Missionssällskapet. Lugn promenadtakt, trevlig samvaro! Mer info berättar Mia Westerling 045 341 8441.

MU-mässa: (Matteus Ungdom): Onsdagar kl. 17.30 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder! Fr.o.m. 14.8.

Molnet: Ett tillfälle för bön varannan torsdag fr.o.m. 5.9 kl. 18 i Populus, bredvid köket. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Mia Westerling 045 341 8441. **Gemensam middag** från kl. 17 framåt, pris 3€/person. Varmt välkommen att delta i gemenskapen kring matbordet, bönestunden eller båda.

Barn, ungdom och familj

Kontakt: barnverksamhet Catarina Barlund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050-380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769

Musik med familjecafé: Tisdagar. Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Ingen anmälan behövs. Kom och sjung och dansa med ditt barn! Fr.o.m. 27.8

TWEENTISDAG FÖR ÅK 3–7: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Fr.o.m. 27.8

Öppet hus för ungdomar: onsdagar från kl. 15. MU-mässa kl. 17.30. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpledarutbildningar, läger, resor och anmälningar.

Matteus barnkör och pysselklubben: i skolorna på Matteus församlings område, torsdagar på eftistid. Fr.o.m. 29.8.

Natt i kyrkan för åk 3: 27–28.9. Fredag kväll till lördag förmiddag har vi program och övernattar i kyrkan. Kostar ingenting. Anmälan senast 16.9 till Catarina.

Matteuslördag 21.9: Kravlös lördag, ett lätt sätt att komma och umgås i Matteus. Ingen förhandsanmälan behövs. Program för barn, fika för alla.

Musik

Matteus kyrkokör sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Kören siktar på att börja öva i september.

Popkören: riktar sig till barn i årskurserna 4–7 och övar i Matteuskyrkan. Tisdagar kl. 15.30–16.15. Start 27.8.

Matteus barnkör: övar i skolorna på Matteus församlings område, torsdagar på eftistid med start 29.8. Körledare: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

Matteus VOICE: Börjar sjunga senare på hösten. Nya sångare välkomna i alla körer!

Gemenskap

Stickklubben: Träffas jämna veckor kl. 11–13 med start 5.9. Kontakt: Carita Riita-korpi 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Bokmalarna läser och samtalar utgående från en på förhand utvald bok var tredje måndag kl. 14–15.30 i Matteuskyrkan. Första träffen 9.9. Kontakt Annica Söderström, 050 568 0085.

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och dela livet en stund. Måndag 2.9 kl. 18 i Matteussalen. Kontakt Stina Hjelt 050 300 5911.

Samling för män: En fredag i månaden i Matteuskyrkan. Första träffen är 20.9. Kontakt Peter Andersson 040 533 6185

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Må-to kl. 11–13.

Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka: Torsdag 12.9, 10.10 och 21.11 kl. 18 i Matteuskyrkan. Mera info på hemsidan eller Matteus kansli, matteus.fors@evl.fi

Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteus-forsamling.

Evenemang och info hittas också på vår webbsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riita-korpi 050-380 3986.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Kansliet är öppet vardagar kl. 10–14, telefontid ti och to kl. 10–14, 09 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: **Matteuskyrkan**, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Söndag 18.8, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 18.8, mässa: kl. 15 i Folkhälsanhuset i Brunakärr.

Onsdag 21.8, andakt och sommarcafé: kl. 14 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 25.8, högmässa med konfirmation: kl. 11 och 14 i Johanneskyrkan.

Onsdag 28.8, andakt och sommarcafé: kl. 14 i S:t Jacobs kyrka.

Sjung för fred och för Ukraina

Kom och sjung tillsammans för Ukrainas självständighet på lördag 24.8, som är Ukrainas självständighetsdag.

Då samlas vi på Senatstorget för att tillsammans sjunga för fred och Ukraina, trots att Ryssland fortsätter sitt anfallskrig mot landet. Vi vill visa vårt stöd för ukrainarna och samtidigt påminna helsingforsarna om att vårt östra grannland fortsätter att föra sitt illegala krig.

Ukrainarna behöver vårt stöd både här i Finland och i sitt hemland, det behövs både förbön och konkreta åtgärder.

Arr: Kyrkan i Helsingfors, Mothers for Peace, Helsingfors stad, Ukrainas ambassad i Finland och Föreningen för ukrainare i Finland rf.

#WeMustNotForget #WeStandWithUkraine

Söndag 1.9, högmässa: kl. 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 1.9, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 4.9, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

Gemenskap

Johannes vardagsrum i augusti: Öppet tisdagar kl. 11–18. Lunch kl. 11–13, program 13.30, andakt 14.45, sommarcafé 15–18. Program kl. 13.30: 20.8: Allt du velat veta om närståendevård, med Kai Baer från Polli. Kl. 15.00 Kan man dricka kaffe och prata tyska vid tyskabordet. 27.8: Höstvisan – trubadur Mats Fontell sjunger för och med oss.

3.9: Vardagssäkerhet med Kaj Lindgren.

Träffpunkt: torsdag 5.9 kl. 14–15.30 i Högbergssalen.

Sommarcafé med andakt: onsdag 21 och 28.8 kl. 14–16 i S:t Jacobs kyrka.

Manskraft: första träffen lördag 31.8 kl. 11–13 utanför Johannes vardagsrum. Träffens tema: mobilitet. Manskraft är en ny motionsgrupp för män i alla åldrar som vill förbättra sin fysiska kondition och mentala hälsa. Anmäl dig till första träffen senast 29.8 till attend@uwe.fi.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Five o'clock organ: tisdag 20 och 27.8 kl. 17 i Johanneskyrkan. Fritt inträde. Kan-

torer: 20.8 Sixten Enlund, 27.8 Dag-Ulrik Almqvist och Anna Maria Böckerman.

Lunchmusik i Berghälls kyrka: torsdag

MATTEUS Afterwork**Matteus Afterwork startar torsdag 5.9**

Middag för tre euro och möjlighet till några timmars gratis barnpassning, torsdagar under hösten. Matteus församling erbjuder de skönaste kvällarna i veckan när du både slipper laga middag och dessutom kan få några timmar egen tid – antingen för att uträtta egna ärenden eller så kan du delta Matteus kvällsprogram för vuxna. Middagen börjar kl. 17, programmet 18 eller 18.30. Barn får stanna till kl. 20.

PETRUS Fredagskafé**Möts kring en kopp kaffe!**

Fredagscafé i Petruskyrkan med start 30.8. Varje fredag kl. 17–19. En plats att mötas kring en kopp kaffe efter veckan. Välkommen ensam, med familj eller med vänner.

JOHANNES Motion för män**Motionsinspiration**

Manskraft är en ny motionsgrupp för män i alla åldrar. Målet är att deltagarna får redskap för sitt egna fortsatta motionerande. Efter träningen blir det en pratstund över kaffe/te och smörgås i Johannes vardagsrum. Ledare: Mats Almqvist. Kom med och skapa en engagerad gemenskap där vi tillsammans strävar efter att må lite bättre varje dag!

Träff lördagar kl. 11–13. Samling vid Johannes vardagsrum, Tomaskyrkan, Rönnvägen 16. Vi är ute i alla väder.

Preliminärt program:

- 31.8 Mobilitet
- 21.9 Core-stabilitet och balans
- 12.10 Höftkontroll och -styrka
- 16.11 Vi repeterar och går igenom höstens övningar
- 14.12 Bowling, undantagsvis kl. 14–16

Anmäl deltagande senast torsdagen före träffen till attend@uwe.fi.

Musiklek: kl. 10 på torsdagar i Södra Haga. Start 5.9. Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi.

Evenemang och kurser

Fredagscafé i Petruskyrkan: Start 30.8. Varje fredag kl. 17–19. En plats att mötas kring en kopp kaffe efter veckan. Välkommen ensam, med familj eller med vänner.

Dagscafé: Tisdag 17.9 kl. 13 i Petruskyrkan. Välkommen på en eftermiddag med kaffe och gemenskap. Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Tua Sandell, Tel 0503442711.

Andakt och bön

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Sjung i kör

Petrus Vokalensemble: För dig som kan-ske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. En to i månaden kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. mathias.sandell@evl.fi

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan. Två gånger i månaden. fionat-chow@gmail.com

Lovsångsgruppen: Varannan ti kl. 18. Medverkar under Förbön och Tack kvällarna i Munksnäs kyrka.

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, **Malms kyrka**, Kommunalt. 1, **Munkshöjdens kyrka**, Raumov. 3, **Munksnäs kyrka**, Tegelst. 6, **Petruskyrkan**, Skogsbäcksv. 15, **Äggelby gamla kyrka**, Brofogdev. 12.

15.8 kl. 12 med Anna Maria Böckerman och 29.8 kl. 12 med Dag-Ulrik Almqvist och Anna Maria Böckerman.

Operakonsert: 18.8 kl. 15 i Johannes vardagsrum. Operasångare Irja Aurooras mästarkurselever Tiina-Maria Saari, Satu-Kristiina Vesa, Anna Valjakka och Yusniel Estrada uppträder. Pianist: Juho Alakärppä.

För familjer och barn

Familjecafé med musiklek: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10.15) i Hörnan varje vecka från och med 12.8. Tisdagar kl. 10–11 i Kääntöpaikka, Arabiastrandens invånarhus, från och med 13.8. Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan, från och med 13.8. Torsdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i S:t Jacobs kyrka från och med 15.8.

Fritids: för barn i klasserna 3–6. Kom och chilla, var med kompisar, spela spel, pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen ledare finns alltid på plats. Fritids i S:t Jacobs kyrka på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16 från och med 12.8. Fritidsledare Nanne: 0469217512. Fritids Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16

från och med 9.8. Fritidsledare Martina: 050 380 0823. Fritids i Johannes vardagsrum: måndagar och torsdagar kl. 13–16. Obs! Från och med 2.9. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618.

Family fun: onsdag 28.8 kl. 17–19 i Kääntöpaikka, Arabiastrandens invånarhus. Vi pysslar, firar andakt, har sångstund och äter mat tillsammans. Välkomna med i vår familj!

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb:

@johannesforsamling.

Information om ungdomsverksamheten finns på johannesungdom.wordpress.com. Instagram: johannesungdom

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Utrymmen: **Johanneskyrkan**, Högbergsg. 12, **Högbergssalen**, Högbergsg. 10 (vån. 2), **Hörnan**, Högbergsg. 10 (gatuplan), **Folkhälsan** och **Majblomman**, Mannerheimv. 97, **Gamla**

kyrkan, Lönnrotsgatan 6, **S:t Jacobs kyrka**, Kvarnbergsbr. 1, **Seniorhuset**, Norrsvägen 1, **Arabiastrandens invånarhus**, Indiagatan 1, utrymmet "Kääntöpaikka", **Johannes vardagsrum**, Tomaskyrkan, Rönnvägen 16, Mejlans.

Petrus församling**Gudstjänster**

Varmt välkommen på gudstjänst!

Konfirmation: Lö 17.8 i Petruskyrkan kl. 10 (läger 1), kl. 13 (läger 2), Amos Airola, Tuomas Rosqvist. Lö 24.8 i Petruskyrkan kl. 10 (läger 3), kl. 13 (läger 4), Ronny Thylin, Anne Koivula.

Söndagens högmässor: kl. 10 i Munksnäs kyrka, kyrkkaffe. kl. 12 i Äggelby gamla kyrka, kyrkkaffe. 18.8 Pia Kummel-Myrskog, 25.8 Ronny Thylin, 1.9 Tuomas Rosqvist.

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Säg det med en färg

Penslar, kriter, vattenmuggar – Johannes vardagsrum bjöd på en eftermiddag fylld av färger och former.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

HELSINGFORS – Jag har inte besökt vardagsrummet förut, det var uttryckligen möjligheten att få måla som lockade mig hit, säger **Carita Malmström**.

Hon gissar att det var någon gång under skoltiden som hon senast målade med vattenfärg.

– En gång köpte jag faktiskt ett staffli och tänkte att nu ska jag börja måla, men inte har det blivit av.

Några minuter senare har en vacker orange fjärril tagit form på pappret. Bordsgrannen **Christel Carlsson** målar ett litet barn som ivrigt kryper fram över pappret.

– Att måla ger mig glädje. När jag målar kan jag koppla bort alla bekymmer, säger Carlsson.

Hon tog upp målandet på allvar som femtio-åring, även om drömmarna om konstnärskap funnits med sedan ungdomen.

– Men jag förstod hur svårt det är att livnära sig som konstnär på heltid, så jag valde Hanken trots allt. Men målandet kom senare att bli min största hobby.

Måla din bön

Dagens inspiration står bildkonstnären och grafikern Pauliina Kittilä för.

– Vad behöver du uttrycka just i dag? Finns det känslor eller tankar som är svåra att forma med ord, men som kanske kunde ta form med hjälp av färg?

På bordet ligger vykort med inspirationsbilder, i bakgrunden ljuder stillsam musik. Några korta ord som inledning och sorlet tystnar för koncentrerade miner och penslar som glider fram över pappret.

– Konst kan hjälpa oss att uttrycka saker vi inte annars får fram. Vi är holistiska varelser och det kan hända att vi förlorar något på vägen ifall vi bara fokuserar på orden. Målandet kan vara ett verktyg för att stanna upp, eller kanske måla sin egen bön, säger Kittilä.

Om du målat något svårt, som till exempel en stor sorg, kan du också försöka måla ett svar till dig själv. Hur ser hoppet ut? Hur ser Guds röst ut i förhållande till sorgen?

– Jag har sett människor som kommit till nya insikter både om sig själva och sin tro genom att måla. Det har helt enkelt funnits saker som har behövt ett nytt uttryck för att kunna kom-

Börja måla – Pauliinas tips

Välj enkla vattenfärger eller kriter i mjölkaffären. Ju billigare och enklare material, desto mindre blir pressen att prestera.

Ge dig själv en chans att uttrycka något genom form och färg. Var nyfiken på vad som kommer ur penseln.

Försök måla minst en gång i veckan. Tröskeln att börja blir lägre ju oftare man gör något.

ma ut. Ibland målar man något man något betydelsefullt man vill spara, ibland får man genast slänga det man gjort. Båda är lika bra.

Här blir man omskött

– ”Jag kan inte måla”, det är ju det vanliga som

Någon är nybörjare, någon nästan proffs, men Christel Carlsson, Monica Lundell och Carita Malmström trivs bra tillsammans i dagens workshop.

folk brukar säga, funderar **Monica Lundell**, som deltar i sin andra målningsworkshop, och konstaterar att det nog går bättre i dag jämfört med första gången.

När det kommer till konstnärliga ämnen behövs det så lite, en endaste nedlåtande kommentar, för att man ska skämmas och sluta försöka.

– Eller så är det den där hemska självkritiken som kommer i vägen, varifrån den nu sedan kommer ... Men alla kan måla! Så heter ju dagens workshop, och det är ett väl valt namn, säger Lundell.

Hon trivs bra i Johannes vardagsrum som bjuder på olika former av verksamhet varje tisdag.

– Alla är så vänliga, man blir väl emottagen och får genast kontakt med andra människor. Det finns någon som sköter om en här.

Johannes vardagsrum på Rönnevägen 16 i Mejlans håller öppet varje tisdag. Mer info på hemsidan.

»Man får genast kontakt med andra människor här.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kyrkan blev ett livslångt engagemang

Som femåring satt han med sin morfar kyrkvaktmästaren på kyrkvärdsbänken i Björkö kyrka. Sedan dess har kyrkan och församlingen stått Jarl Nystrand nära.

TEXT: JOHAN SANDBERG

RELOT När han blickar tillbaka på sina nittio år ser Jarl Nystrand ett rikt och värdefullt liv. Men han har inte besparats motgångar.

– Min fru fick en hjärntumör och låg sjuk ett och ett halvt år innan hon dog 1983. Hon var bara 50 år gammal. Vi hade två minderåriga barn och jag hade mitt arbete som skulle skötas. Jag fick då stöd av mina föräldrar som var i åttioårsåldern. Vi hade haft ett jordbruk tills dess, men då gjorde vi oss av med djuren och arrenderade ut markerna, säger han.

Som ung kom han med i församlingens arbete i Björkö genom Agneta Nyman, som var juniorledare efter kriget.

– Hon tog hand om oss ungdomar på ett speciellt sätt. Jag kom med i troende kretsar och började senare i strängband och musikkår.

Redan under juniortiden gick han med i Kyrkans Ungdom och där kom han att sitta trettio år i förbundsstyrelsen.

– Eftersom jag var troende sökte jag mig 1952 till Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby tillsammans med en kamrat. Jag gick snickerilinjen.

Efter det året engagerade han sig i församlingens ungdomsarbete i Björkö och satt i kyrkofullmäktige, kyrkoråd, prosteriråd och stiftsfullmäktige.

– När Korsholms kyrkliga samfällighet bildades satt jag i gemensamma kyrkofullmäktige. Jag var då med i en arbetsgrupp som förberedde sammanslagningen.

Också som företagare och möbelsnickare har Jarl Nystrand haft mycket med kyrkorna att göra. I hemkyrkan Björkö har han bland annat gjort träarbetet till två kyrkorglar.

– I början av 90-talet gjorde jag hela inredningen i Brändö kyrka i Vasa – bland annat predikstolen och altare. Som hjälparbete har jag varit med om att restaurera flera kyrkor i Estland, främst i Pärnu prosteri. Där började de kalla mig Ikkunamies, Fönstermannen, då jag gjorde fönster till kyrkorna.

Snickrandet ligger Jarl Nystrand i blodet, långt tillbaka i slkten. Efter att han gått ut skolan

Jarl Nystrand har sparat Björköskåp köpts upp och försvunnit från orten. FOTO: PRIVAT

Jarl Nystrand

Pensionerad snickare och företagare.

Änkling sedan 1983. Har två barn och två barnbarn.

Hembygdsforskare och expert på Björköskåp. Har tillverkat och målat flera skåp.

Skrivit flera böcker om Björköskåp och hembygden.

Tidigare förtroendevald i församlingen och Kyrkans Ungdom, nämndeman i tingsrätten i Korsholm och Vasa samt i Vasa jorddomstol.

Fyller 90 år den 13 augusti.

jobbade han med sin pappa som var båtbyggare.

– Vi jobbade tillsammans i 20 år. Sedan fick jag allt fler beställningar på inredningar och lämnade båtbyggandet. Jag har gjort inredning till hotellen Vallonia och Astor i Vasa som till största delen är kvar ännu: väggpaneler, bord, diskar, skåp, skivbord och restauranginredning. En tid byggde jag inredningar till banker, daghem och skolor.

Skrev om Björköskåpen

Efter kriget väckte två gamla mästare, speciellt Anders Ohls, Nystrands intresse för Björköskåpen. Det intresset resulterade i att han 2017 skrev en bok om skåpen och reste runt i Finland, Sve-

rige i Norge tillsammans med en fotograf för att spåra upp möblerna som försvunnit från Björkö.

– Björkömöblerna är en speciell inredning man hade i Björkö med högsängar, storskåp och vinkelskåp. När vi fick vägbank och förbindelse med fastlandet kom många uppköpare och for iväg med skåpen utan att betala vad de var värda.

De är fortfarande värdefulla och folk ringer honom från hela landet och säger att de har ett Björköskåp.

– Men när jag ser en bild ser jag att det ofta inte är så. Försäljaren har påstått det för att få ett bättre pris.

Hur ska man känna igen ett Björköskåp?

– De är ganska höga, mellan 2,60 och 2,70 meter, och därför svåra att placera i ett modernt hem. De består av två delar med svarvade detaljer och speciella målningar på dörrarna.

»Många uppköpare för iväg med skåpen utan att betala vad de var värda.«

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Högmässa sö 18.8 kl 11: i kyrkan.

Frank Isaksson och Erica Nygård.

Augustitoner sö 18.8 kl 15: i kyrkan. Kammarkören Psallite, dir. Erica Nygård. Andakt: Frank Isaksson.

Öppet hus i dagklubben to 22.8 kl 9.30 – 11: i Smedsby fg, Niklasv. 3. Barn och vårdnadshavare är välkomna att bekanta sig med dagklubben. Kaffe och dopp. Man kan även ringa och fråga efter lediga platser till Henna, tel 044 712 9425 eller Sanna, 044 356 0531.

Familjecafé fre 23.8 kl 9.30–11: Träff vid Rudolf-lekparken för lek, kaffe, saft och dopp.

Högmässa sö 25.8 kl 11 i kyrkan och kl 13 i Smedsby församlingsgård: Rune Lindblom och Michael Wargh.

Prosteriets pensionärsutfärd till Alskat ti 27.8: Programmet börjar kl 11. Gäst: Anders Lindman, pratar kring temat Vardagsunder. Lunch, nattvardsmässa och kaffe. Anmälan **senast 16.8** till pastorskansliet, tel 0400 415 008.

Föräldra-barncafé fre 30.8 kl 9.30:

i Smedsby församlingsgård.

Högmässa sö 1.9 kl 11 i kyrkan:

Frank Isaksson och Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Föräldra-barncafé on 4.9 kl 9.30: i Karperö.

KORSHOLM Familj

Öppet hus i dagklubben

Dagklubben ligger i startgroparna inför hösten. På torsdagen den **22 augusti** håller vi öppet hus vid Smedsby församlingsgård på Niklasvägen 3. Barn och vårdnadshavare är välkomna att bekanta sig med klubben klockan 9.30 – 11. Vi bjuder på kaffe och dopp.

Angående lediga platser i dagklubben kan man också kontakta barnledarna Henna 044 712 9425 eller Sanna 044 356 0531.

Familjecafé fredagen den 23.8 i Rudolf lekpark vid Rudolfsgränden i Smedsby klockan 9.30–11. Vid träffen leker vi och bjuder på kaffe och saft.

KVEVLAX

Högmässa sö 18.8 kl 10: med Fredrik Kass och Rodney Andrén. Predikant är Ida Cederholm, präststuderande från Sverige.

Bön för bygden må 19.8 kl 19: i Krubban.

Föräldra-barnklubben on 21.8 kl 9.30: i Krubban.

Klubben är för alla som är hemma dagtid med sina barn. Vi träffas, umgås, sjunger, leker och fikar. Välkommen varje onsdag!

Skymningsmusik to 22.8 kl 21: Tema: Franska kvinnliga kompositörer med Erik Nygård, violin och Lea Polso, piano. Fritt inträde. Kollekt för musikärbetet och servering vid klockstapeln.

Kvällsgudstjänst sö 25.8 kl 18: I församlingshemmet. Kass och Andrén.

Skymningsmusik to 29.8 kl 21: med "Minnen från sommaren". Erica Nygård, tvärflöjt och Päivi Severeide, harpa. Fritt inträde, kollekt för musikärbetet och servering.

Högmässa sö 1.9 kl 10:

med Benjamin Häggblom och Andrén.

REPLLOT

Högmässa med 50-års konfirmandjubileum

sö 18.8 kl 10 i Replot: Ruth Vesterlund och Heidi Lång.

Kaffe och program för jubilarerna efter högmässan.

Öppet hus för föräldrar och barn on 21.8 kl 10: i församlingshemmet. Fri samvaro, sångstund och kaffe med Heidi Lång. Välkommen varje onsdag!

Kvällsgudstjänst sö 25.8 kl 18 i Replot:

Benjamin Häggblom och Patrik Vidjeskog.

Kvällsgudstjänst sö 1.9 kl 18 i Replot:

Hans Boije och Heidi Lång.

Skärikyrkans kör övar to 5.9 kl 18.30 – 21: I församlingshemmet. Kaffe 18.30, övningen börjar kl 19.

Körledare är Heidi Lång. Övning varje torsdag. Välkommen med!

SOLF

Högmässa sö 18.8 kl 10:

med Johan Kanckos och Patrik Vidjeskog.

Stora och Små startar ti 20.8 med drop-in från 9.30: I församlingshemmet. Lek, samvaro, gemensam frukost och klapp- och klangsånger med Elisabeth Ström och Sanna Huhta.

Gudstjänst sö 25.8 kl 10: med Kanckos och Vidjeskog.

Stora och Små ti 27.8 med drop-in från 9.30:

I församlingshemmet.

Kvällsmässa sö 1.9 kl 18: Kanckos och Vidjeskog.

Stora och Små ti 3.9 med drop-in från 9.30.

MALAX

Ti 20.8 kl. 18: Terminsstart för bibel- och bönegruppen i Övermalax församlingshem.

To 29.8: Utfärd till Alskat lägergård.

Må 2.9: Anmälan till skriftskolan 2024–2025 för ungdomar födda 2010 öppnar; formulär på hemsidan.

On 4.9 kl. 18:

Terminsstart för ungdomssocken.

REPLLOT Körsång

Välkommen med i Skärikyrkans kör

Skärikyrkans kör är en blandad kör för vuxna som övar under ledning av församlingens kantor, Heidi Lång. Kören övar på torsdagar i församlingshemmet och höstens första övning är torsdagen den **5 september**. Övningarna startar alltid med kaffe kl 18.30 och själva övningen börjar kl 19. Kören uppträder några gånger per termin i gudstjänsten och vid andra evenemang.

Om du är intresserad och vill veta mera, ta gärna kontakt med Heidi, tfn 044 352 0009.

Varmt välkommen och sjung med oss!

Stora & Små träffas på tisdagar

Du som är hemma med småbarn, varmt välkommen till församlingshemmet i Solf på träff för Stora & Små. Första samlingen är tisdagen den **20 augusti**. Träffarna börjar ca kl 9.30 och på programmet står lek, fri samvaro, klapp- och klangsånger samt en gemensam frukost. Frukosten serveras ca 10.15 och kostar 2 euro/vuxen; barnen äter gratis.

Ledare för Stora & Små är församlingens barnledare Elisabeth Ström och Sanna Huhta.

Bergö

Sö 18.8 kl. 14: Högmässa i kyrkan.

Toivonen, Brunell.

To 22.8 kl. 18.30: Terminsstart för stick- och virkcafé i församlingshemmet.

Sö 25.8 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan.

Englund, Brunell.

Sö 1.9 kl. 14: Högmässa i kyrkan.

Englund, Brunell.

Malax

Sö 18.8 kl. 10: Högmässa i kyrkan.

Toivonen, Brunell.

Ti 20.8 kl. 18: Terminsstart för bibel- och bönegruppen, tisdagar i Övermalax församlingshem.

Su 25.8 klo 10: Suomenkielinen jumalanpalvelus kirkossa. Toivonen.

Sö 1.9 kl. 10: Högmässa i kyrkan.

Englund, Brunell.

On 4.9 kl. 13: Terminsstart för minior åk 1–2 och junior åk 3–4 för Yttermalax. I Socken.

On 4.9 kl. 18: Terminsstart för Ungdomssocken.

To 5.9 kl. 9.30: Terminsstart för familjeklubben i Övermalax församlingshem

To 5.9 kl. 13: Terminsstart för minior åk 1–2; kl. 15 junior åk 3–4 för Övermalax. I Övermalax församlingshem.

Petalax

Sö 18.8 kl. 12: Högmässa i kyrkan.

Toivonen, Brunell.

Sö 25.8 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan.

Englund, Brunell.

Sö 1.9 kl. 12: Högmässa i kyrkan.

Englund, Brunell.

Ti 3.9 kl. 9.30: Terminsstart för familjeklubben, i ladan.

Ti 3.9 kl. 13: Terminsstart för minior åk 1–2; kl. 15 junior åk 3–4. I ladan.

On 4.9 kl. 18: Terminsstart för onsdagshäng, åk 5–6. I ladan.

KVEVLAX Konsertserie

Skön musik i skymningen

Skymningen faller på mer och mer under augusti. Under serien skymningsmusik blir det uppenbart varje vecka när vi umgås kring en kopp kaffe eller te efter konserterna. Också i år bjuder vi på en spännande mix av olika sorters musik. Kom med och lyssna till skön musik samtidigt som du får njuta av Ellinors vackra blomsteruppsättningar!

Torsdagar kl. 21 i Kvevlax kyrka.

15.8 Skymningssånger om kärlek

Therés Holmgren, sång – Janne Hyöty, gitarr – Stefan Jansson, piano

22.8 Franska kvinnliga kompositörer

Erik Nygård, violin – Lea Polso, piano

29.8 Minnen från sommaren

Erica Nygård, flöjt – Päivi Severeide, harpa

SOFIA BÖCKELMAN

Vad skulle Jesus göra?

FÖR MÅNGA är den här tiden på året en tid av nystart. Några börjar ny skola, ny studieplats och studieort eller kanske till och med ett nytt jobb. För andra kanske terminsstarten betyder att man tar upp en ny hobby, börjar i en ny grupp, i ett nytt sammanhang.

För mig har det, att börja ny skola eller nytt jobb, oftast varit något jag sett fram emot. Jag är social och har lätt för att prata med folk. Men inom oss alla finns rädslan för att vara eller bli ensamma. Tänk om ingen pratar med mig, tänk om jag inte vet vart jag ska gå. Tänk om jag inte duger. Tänk om jag inte klarar de krav som den här skolan eller det här jobbet ställer på mig. Tänk om de inte tycker om mig.

Det är lätt att bli självkritisk och att överanalysera.

»Tar vi emot en ny människa i vår grupp som Jesus skulle göra?«

MEN SÅ finns det ju alltid de som är gamla i gamet, som är trygga i den grupp där de finns. Det kan vara på pensionärsträffen, i kyrkokören, på arbetsplatsen, i skolan, i hjälppisgruppen eller var som helst.

Jag utmanar oss att tänka tanken WWJD? What Would Jesus Do? Vad skulle Jesus göra? Och när det kommer in en ny människa i vår grupp, tar vi då emot den som Jesus skulle göra? Hur skulle han göra?

Det vet vi ju inte säkert, men jag kan tänka mig att han skulle hälsa på personen i fråga, visa intresse, presentera sig och fråga vad personen heter.

Han skulle nog visa var man hänger sina kläder och kanske berätta hur vi brukar göra i den här gruppen. Han skulle erbjuda en sittplats bredvid sig och i pausen säga att nu tar vi en kopp kaffe.

NÄR DEN nya personen blivit varm i kläderna skulle han ta ett steg tillbaka, men då vet alla vem man kan fråga om det är något man undrar. Det skulle Jesus göra, tror jag.

Sofia Böckelman är ungdomsarbetsledare i Solfs och Kors-holms svenska församling.

Solveig Pått välkomnar pilgrimerna till Solf. FOTO: SUSANN NABB-VORNANEN

Nu väntas pilgrimerna

Församlingarna förbereder sig för pilgrimsvandare nu när Sankt Olavsleden tagits i bruk.

TEXT: JOHAN SANDBERG

SOLF Sankt Olavsleden, 485 kilometer pilgrimsled från Karleby i norr till Sideby i söder, blev certifierad i vår och har därmed tagits i bruk. Leden består av två delar med vardera tio dagsetapper, den norra på 260 kilometer från Karleby till Vasa och den södra på 225 kilometer från Sideby till Vasa. Från Vasa kan man ta sig till Sundsvall och därifrån till målet Nidarosdomen i Trondheim.

Pilgrimsleden har aktiverat församlingar som ligger längs den. I Solf församling pågår planeringen för fullt.

– Vi tycker leden är en fantastisk sak för hela området och vi vill vara med i det här arbetet. Att pilgrimsvandra, att hitta sig själv och att kunna erbjuda någonting för bygden inom både kultur och andlighet, är en bra sak som vi gärna jobbar för, säger Solveig Pått, vi-

ceordförande i församlingsrådet.

Solf är den södra delens sista etappmål innan Vasa. Till Solf kommer leden från Malax, en sträcka på 20 kilometer.

Från Malax går leden längs Söderfjärdsvägen rakt genom Söderfjärden och via besökscentret Meteorian upp till Solfvägen via Munsmo by till Solf. Där går den genom Solf centrum och tangerar både Stundars och kyrkan.

En pilgrim måste hitta en plats att sova och äta på.

– Man kan höra sig för om härbärge i Solf Gästgiveri. Missionskyrkan har också haft någonting, men jag tror att de är uthyrda över sommaren.

Matställen finns också i Solf.

– Här finns till exempel Stundarscafé. Men både inkvarteringen och matställen hör till det som är fortsättnings-

vis är under utredning. Dit hör också information om församlingen och möjligheten att hålla kyrkan öppen för pilgrimerna och annat.

– Utredningsarbetet pågår och vi hoppas vi är klokare i början av nästa år.

Har man startat sin vandring i Sideby räknas etappen från Solf till Vasa som den tionde och sista. Etappen är drygt 23 kilometer.

Nya vägkyrkor

Från Solf fortsätter man då längs Solfvägen till Tölby och Vikby. Och så går man in på vägen via Sankta Maria kyrka, kyrkruinerna i Gamla Vasa till Vasa.

Leden går genom tre av de fyra församlingarnas områden i Korsholm.

– Därför har vi på samhällighetsnivå satt igång jobbet att försöka göra de tre kyrkorna till vägkyrkor i framtiden. Trefaldighetskyrkan i Vasa är det redan och dit kan pilgrimerna gå in.

I Solf arbetar man också på att försöka engagera frivilliga så att kyrkan kan hållas öppen för vandrarna.

– Vi planerar också en större anslags-

tavla vid kyrkan och församlingshemmet där vi ska sätta upp information.

Även om leden är certifierad så pågår arbetet med att märka ut den med Sankt Olavskorset från projektets sida. Man kan redan gå till och från Solf utan att oroa sig för att tappa bort sig.

– Här följer leden huvudvägarna och går inte längs små skogstigar. Också i Söderfjärden följer den en landsväg. I Gamla Vasa kan det hända man funderar lite på vilken väg man ska ta. Men man tappar inte bort sig.

I maj gjorde man en provvandring på 4,5 kilometer i Solf. Den startade i kyrka med en kort andakt. Man gick via Stundarsområdet in på Söderfjärden där den gamla pumpstationen och pumpmuseet finns. Därifrån gick man vidare längs med Linasvägen och tillbaka till Solf centrum.

– Det var fantastiskt fint väder. De 27 deltagarna hade egen matsäck med sig.

Sankt Olof, eller Olav som han kallas i Norge, var ett viktigt helgon och runt om i Finland dedikerades kyrkor till honom. Kyrkan i Solf är inte en av dem, för den byggdes 1786 och Gustav Vasa bestämde 1523 att kyrkorna är lutherska och då man började rensa ut de katolska helgonbilderna.

– Men Solfborna upplevde den förändringen i Santa Maria kyrka i Korsholm.

»Leden är en fantastisk sak för hela området.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Gunilla går i pension – men arbetet fortsätter

I 36 år har Gunilla Holmberg jobbat som barnledare i Larsmo församling – ett jobb som hon inte ville ha, men som gett henne mycket.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

LARSMO Gunilla Holmberg, äldst i en syskonskara om åtta, är utbildad barnledare. Hon inledde sitt arbetsliv inom Karleby kommun. Sedan fick hon fyra egna småttingar.

Då det var dags att återgå till arbetslivet efter åren som hemmamamma hade hon nyligen fått en nytändning i sin tro. Sin barnatro hade hon alltid haft, men i vuxen ålder hände något med hennes gudsrelation.

– Jag sa till Gud att jag vill jobba för ditt rike, men inte med barn. Jag hade varit så mycket med barn och ville göra något annat. Men så hade jag en dröm. I drömmen såg jag allén till prästgården i Larsmo, jag såg att jag körde upp längs vägen.

Dagen därpå ringde två personer och frågade Gunilla om hon kunde tänka sig att jobba som barnledare i församlingens dagklubb. En av de som ringde var kyrkoherden Boris Salo.

– Jag fick lita på Gud och att han skulle ge mig omsorg, kraft och kärlek, och Gud har varit kärleksfull och god. Krafterna har räckt till.

– Eller, de har tagit slut många gånger, men Herren har fyllt på efter hand.

Gunilla konstaterar att hon haft ett rikt arbetsliv. Dagklubben är ofta den första aktivitet som barnen deltar i utan föräldrar.

– De är så härligt oförstörda när de kommer.

Hennes ledord i arbetet har varit att se barnen, att höra dem och att välsigna dem.

– Det viktigaste är ju att så ut ordet med barnen. Jag har ofta tänkt på det som Jesus säger om att ordet inte ska återvända fåfängt. Fastän de är små och vi bara kan ge dem så mycket som de förstår, så har det fått verka i deras liv.

Du som jobbat med barn hela livet, finns det något du vill ge vidare till de som lever i småbarnsåren just nu?

– Man tror att småbarnstiden ska hålla i sig så länge, men det går så fort. Jag skulle säga att

»Jag har tagit en dag i sänder med Herrens hjälp, och han har hjälpt mig.«

Arbetet som barnledare har varit viktigt för Gunilla Holmbergs egen tro. Hon har fått jobba med bibel, bön och lovsång varje dag. Nu har hon uppnått pensionsåldern och går på långledighet. Att hon skulle kunna jobba så länge, det har aldrig varit självklart.

kärleken överskyller mycket. Älska ditt barn. Se det och hör på det.

– Och välsigna dem genom att tala goda ord.

Den 28 oktober gör Gunilla sin sista dag som barnledare, och det känns bra. Men även om hon blir pensionär så fortsätter hon arbetet i Guds rike.

– Det finns att be och arbeta för.

Att Gunilla skulle bli pensionär först i pensionsåldern har inte varit någon självklarhet. Under sina 36 år i församlingen har hon genomgått tre ryggoperationer. Då hon var 40 år fick hon pensionspapper i handen, men hon beslöt att lägga dem åt sidan.

– Jag har tagit en dag i sänder med Herrens hjälp, och han har hjälpt mig.

Nu ser hon dock fram emot långledighet med maken Henry. Hon ser fram emot att må-

la tavlor och göra det vackert omkring sig.

– Jag älskar att syssla med blommor. Alla sommarblommor frösår jag själv och vi har två trädgårdar, en hemma och en vid villan.

Under hösten väntar dock ännu några arbetsdagar, och med anledning av pensioneringen vill hon passa på att tacka sin arbetsgivare. Barnen har alltid prioriterats högt i församlingen. Gunilla upplever att dagklubben alltid har fått vad de behövt och haft stöd av både chef och förtroendevalda.

– Jag är också tacksam över alla jag arbetat med. Några bara för en kort tid, andra i 20 år. Det har varit en förmån, för vi är ju inte ensamma i det här jobbet, utan vi arbetar tillsammans. För dem som fortsätter vill jag be om kraft och välsignelse.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

Fre 16.8 kl. 19: in da House i Församlingscentrets ungdomsutrymme, Nylund-Wentus, Mård.

Sö 18.8 kl. 12: Högmässa i Jakobstads kyrka, J-G Björk, Krokfors, Johansson. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

Sö 18.8 kl. 20: Musik i sommarkvällen i kyrkan, Esse församlingsskör med vänner, dirigent Mikaela Malmsten-Ahlsved, Johansson, andakt J-G Björk.

Ti 20.8 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

Ti 20.8 kl. 13: Kvar i stan i församlingscentret.

Gäst: Jockum Krokfors. Tema: Den lidande kyrkan. Ekman. Servering.

On 21.8 kl. 14: Samtalsgrupp kring sorg i Församlingscentret, sommarträff. Turpeinen, Ekman.

Fre 23.8 kl. 19: in da House i Församlingscentrets ungdomsutrymme, Nylund-Wentus, Mård.

Sö 25.8 kl. 12: Högmässa i kyrkan, J-G Björk, Turpeinen, Wester.

Sö 25.8 kl. 17.30: Fokus i Församlingscentret. Vittnesbördskväll, Ralf Salo.

Må 26.8 kl. 10-12: Öppen dagklubb för barn 0-5 år tillsammans med en vuxen i Bonäs prästgård.

Ti 27.8 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

Ti 27.8 kl. 18: Bibelstudium – Bibelspår i Församlingscentret. Jesus och Bibeln del 2. Hur ser Jesus på sig själv. Upptäck evangelierna med Jesu ögon, J-G Björk. Kl. 19 samtal i smågrupper. Man kan lyssna på föreläsningen utan att delta i diskussionen i smågrupp.

On 28.8 kl. 9-11: Öppen dagklubb för barn 0-5 år tillsammans med en vuxen i Kyrkostrands församlingsshem.

To 29.8 kl. 9-11: Öppen dagklubb för barn 0-5 år tillsammans med en vuxen i Församlingscentret.

Fre 30.8 kl. 19: in da House i Församlingscentrets ungdomsutrymme. Nylund-Wentus, Mård.

Sö 1.9 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan, Turpeinen, Wester.

Må 2.9 kl. 19: Jacob Gospel övar i Församlingscentret.

Ti 3.9 kl. 9-11: Parkverksamhet för barn 2-5 år börjar i Församlingscentrets lekpark.

Info: Annette Tallgren 040 310 0419.

Ti 3.9 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

Ti 3.9 kl. 13: Öppet café i Församlingscentret.

Tema: Våra kyrkor berättar, Jeaninne Bredbacka. M Borgmästare. Servering.

On 4.9 kl. 18: Cantate övar i Församlingscentret.

On 4.9 kl. 18: Kyrkokören övar i Församlingscentret.

To 5.9 kl. 13: Sång på gång övar i Församlingscentret.

To 5.9 kl. 15: Höstturné med Fontana Media i Församlingscentret. Tema: Sårbarhetens lov. Kl.15 Bokförsäljning. Kl.17 Kaffé och tilltugg. Kl.18 Sofia Torvalds diskuterar med Christa Mickelsson, Matti Aspvik och Robin Nyman. Andakt J-G Björk.

To 5.9 kl. 18.30: Adorate övar i Församlingscentret.

Lö 7.9 kl. 12-17: Kvinnolördag för seniorer på Merilä.

Kaplan Helena Smeds om temat Vänner, Sång: Cecilia Åminne och Lisen Borgmästare. Ledare: Birgitta Kjellberg-Karvonen. Pris 30 euro (buss, program, servering). Buss kl. 12 från Församlingscentret. Hemfärd ca kl. 17. Av-

PEDERSÖRE Sjung

Gloria – ett efterlängtat körprojekt!

Under hösten samarbetar Pedersöre församling och SLEF kring musikmässan Gloria. Det här med stöd från Svenska kulturfonden.

Mässan, som är skriven av Tore W Aas och Hans Olav Mørk, kommer att framföras av kör, solister och kompband den 9.11 i Pedersöre kyrka.

Mikaela Malmsten-Ahlsved är dirigent och Niklas Lindvik är kapellmästare.

Stilmässigt är musiken varierande. En blandning av gregorianskt, klassiskt, rock, lovsång och gospel gör Gloria till en gripande musikalisk helhet.

Körer från SLEF och Pedersöre församling är stomme i projektet, men det finns också möjlighet att delta som enskild sångare. Tonåringar och vuxna i alla åldrar är varmt välkomna med!

slutande middag. Anmälan senast 28.8 tfn 040 310 0410.
Himlaskoj: Sångstund för barn i ålder 0-5 år tillsammans med en förälder eller annan vuxen. Vi sjunger, dansar och upptäcker vår kyrka. Vi avslutar vår sångstund på orgelläktaren och upptäcker orgeln tillsammans. Fem gånger 12.9-10.10.2024 kl. 9.30-10. OBS! Anmälan senast 4.9 till annika.wester@evl.fi

KRONOBY

Gudstjänst sö 18.8 kl. 10: Kronoby kyrka, Wallis, Uunila.

Mässa sö 25.8 kl. 13: Kronoby kyrka, Wallis, Uunila.

Gudstjänst sö 1.9 kl. 18: Kronoby kyrka, Kavilo, Kristina Klingenberg.

Terjärv

Mässa sö 18.8 kl. 10: Terjärv församlingsshem, Store, Smedjebacka.

Gudstjänst sö 25.8 kl. 10: Terjärv fh. Store, Uunila.

Mässa sö 1.9 kl. 18: Terjärv fh. Wallis, Borgmästare.

Nedervetil

Mässa sö 18.8 kl. 13: Nedervetil kyrka,

Store, Smedjebacka. KU serverar glass på terrassen.

Gudstjänst sö 25.8 kl. 10: Nedervetil kyrka, Wallis, Kristina Klingenberg.

Gudstjänst sö 1.9 kl. 10: Nedervetil kyrka, Saitajoki, Smedjebacka.

LARSMO

Gudstjänsterna streamas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

To 15.8 kl. 14 Nattvard vid Sandlunden:

Sjöblom, Forsman.

Sö 18.8 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Forsman, 50-årskonfirmanderna deltar. Kyrkvård: Byggmästar, Strömsholm.

- kl. 18 Välsignelse av ettorna: i kyrkan, Sjöblom, Forsman.

To 22.8 kl. 13 Anpassad nattvardsgång: i församlingsshemmet, Sjöblom, Forsman.

Övningar ordnas i Pedersöre och Vasa under hösten. Mer info och länk till anmälan finns på församlingens webbplats. Sista anmälningssdag är den 30.8. Vid frågor, kontakta Mikaela: 040 310 0453

- kl. 17.30 – 18.15 Barnkören JUBEL (ca åk 1-3) startar: i Holm bönehus. Anmälan till Anders Forsman.

- kl. 18.30 – 19.15 Barnkören KLANG (ca åk 4 uppåt) startar: i Holm bönehus. Anmälan till Anders Forsman.

Sö 25.8 kl. 10 Högmässa: Boris Salo, Wiklund, lovsångsgruppen med Susanna Östman. Kyrkvård: Slussnäs, Brask, Käld.

On 28.8: Pastorskansliet är stängt.

Sö 1.9 kl. 18 Kvällsgudstjänst: Sjöblom, Forsman, sång Eivor & Nils Johansson. Kyrkvård: Kackur, Sämskar.

Må 2.9 kl. 12-14 Syföreningen i Bosund missionsstuga: terminsstart.

Ti 3.9 kl. 18-20 Bibelträdgårdens plantloppis: vid prästgården. Försäljning av plantor, krukväxter, skördeprodukter, hembakt m.m., servering. Varor till försäljning mottas med tacksamhet.

On 4.9 kl. 13-15 Stick-in café i Holm bönehus: terminsstart. Vi träffas varannan onsdag.

To 5.9 kl. 18.30 Vinterskriftskolans start: i församlingsshemmet för konfirmander och föräldrar. Obs platsen!

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 18.8 kl 10 Konfirmationsmässa:

Nykarleby kyrka, Smeds, Westerlund

- kl 12 Finsk gudstjänst: Jeppo kyrka, Östman, Ringvall

- kl 18 Kvällsgudstjänst: Munsala kyrka, Östman, Ringvall

Sö 25.8 kl 10 Gudstjänst: Nkby kyrka, Östman, Ringvall

- kl 12 Högmässa: Munsala kyrka, Östman, Ringvall

Sö 1.9 kl 10 Högmässa: Nykarleby kyrka, Edman, Ringvall

- kl 12 Gudstjänst: Jeppo kyrka, Östman, Lönnqvist

- kl 14 Högmässa: Pensala bönehus, Östman, Nylund, sång av B-M och G-H Andtfolk

Musik

Lö 17.8 kl 18 Konsert: "Down by the riverside", Nkby kyrka, Christian Vesterqvist, Göran Näs, altarandakt, fritt inträde, efteråt guidning i kyrkan.

JAKOBSTAD Tillsammans

Tillbaks i stan!

Den populära verksamheten Kvar i stan får i höst en fortsättning i form av Öppet café en gång i månaden med start tisdag **3.9 kl. 13** i Församlingscentret.

Terminens första gäst är Jeaninne Bredbacka, projektkoordinator vid Jakobstads museum. Jeaninne har under sommaren gjort inventering i kyrkor och övriga lokaler i Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet och kommer att berätta om spännande fynd hon gjort.

Höstens övriga träffar hålls **1.10** och **26.11**.

LARSMO Familj

Välsignelse av ettorna

Söndag **18.8 kl. 18** inbjuds alla förstaklassister som inlett sin skolgång till välsignelseakt i Larsmo kyrka. Marko Sjöblom och Anders Forsman medverkar. Hela familjen är varmt välkommen med!

Gudstjänst för cowboys och andra!

Cowboy Church arrangeras av Pedersöre församling i Björklunds ria på Östensövägen 220 i Pedersöre, sö **25.8 kl 13**. Skyltning från huvudvägarna.

Cowboy Church är en enkel gudstjänstform som härstammar från sydstaterna i USA. Man samlas för en avskalad, alternativ, gudstjänst. En gemensam stund med vår Herre. Sällan är besökarna "söndagsklädda", utan klädkoden lutar mer åt arbetskläder, jeans, rutig skjorta och hatt, etc.

Musikframträdanden i bluegrass/countrystil är ett givet inslag, liksom allsång bestående av gamla väckelsehym-

ner. Kyrkkaffe med servering, umgänge och samtal efter avslutad gudstjänst.

Ti 20.8 kl 20 Orgelkonsert: Nkby kyrka. Anders Storbacka. Fritt inträde, kollekt
On 21.8 kl 18 Konsert: Nykarleby kyrka, Erik Nygård violin, Tea Polso, piano. Altarandakt, fritt inträde, kollekt.

Samlingar och grupper

Ti 20.8 kl 13 Sommarträffen: Nykarleby församlingshem, servering, diakonerna

On 21.8 kl 13 Nattvardsandakt vid Jepo-träffis: Östman

Sö 25.8 kl. 14 Söndagsmöte: Jeppo bönehus

Ti 27.8 kl 13 Terminsstart för missionsgrupperna: Nykarleby församlingshem

Ons 28.8 kl 19 Missionscafé:

Pensala bönehus, Heidi och Evans Orori

To 29.8 kl 18 Språkcafé: Nykarleby församlingshem, varannan torsdag

To 5.9 kl 19 Tystnadens bön: Nykarleby kyrka, ledare Ann-Mari Audas Willman. Varje torsdag under hösten.

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi

Sö 18.8 kl. 10 Gudstjänst: Esse kyrka.

Portin, Malmsten-Ahlsved

- **kl. 10 Högmässa:** Pedersöre kyrka. Österbacka, Pandey. Även strömning i Youtube

- **kl. 14 Gudstjänst:** Lövvö bönehus.

Österbacka, Malmsten-Ahlsved

- **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus

- **kl. 15 Sammankomst:** Flynnängens bönehus

- **kl. 18 Kvällsmässa:** Purmo kyrka.

Portin, Pandey

Ti 20.8 kl. 18 Utfärd till Arbetsplatsberget i

Källby: Start från Långskogsvägen, ca 3,5 km från stamväg 68. Till utsiktstorn/grillplats ca 500 m från startplatsen. Vård Albert

Häggbloom. Andakt. Ta med egen matsäck.

Fre 23.8 kl. 14 Andakt/gudstjänst:

Signegården, Lappfors. Komulainen, Malmsten-Ahlsved

Lö 24.8 kl. 18 Orgelcafé: Esse församlingshem. Sven-Olof Ray: "Pärlor av Bach".

Kollekt till Ukrainahjälpen. Servering

Sö 25.8 kl. 10 Högmässa: Esse kyrka.

Björk, Malmsten-Ahlsved

- **kl. 10 Högmässa:** Pedersöre kyrka.

Österbacka, Nylund, Ellfolk-Lasén

- **kl. 10 Gudstjänst:** Purmo kyrka. Komulainen, Pandey. Även strömning i Youtube

- **kl. 13 Cowboy Church:** Östensövägen 220, Östensö. Österbacka, Nylund,

Picking Pilgrims

- **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus

- **kl. 15 Sammankomst:** Flynnängens bönehus

- **kl. 18 Kvällsmöti:** Esse förs.hem. Under-

visning, lovsång, program för barnen, pizza

Sö 1.9 kl. 10 Högmässa: Purmo kyrka.

Komulainen, Östman

- **kl. 10 Gudstjänst:** Esse kyrka. Portin,

Malmsten-Ahlsved. Även strömning i Youtube

- **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus

- **kl. 14 Vällgörenhetskonsert:**

Pedersöre kyrka. Church Hill Boys

- **kl. 15 Sammankomst:** Flynnängens bönehus

- **kl. 18 GloriaDei-mässa:** Kyrkostrands församlingshem. Österbacka m.fl

Må 2.9 kl. 18 Städtalko: Ytteresse bönehus.

Kom med!

Bön: Purmo kyrkhem. Torsdagar kl. 18

Körstarter: vecka 37

Sorgegrupp: för dem som förlorat anhöriga,

start 11.9. Portin, Kung.

Anmälan: 040 310 0463

NYKARLEBY Musik

Nykarlebyveckan firas med musik i kyrkan

Under Nykarlebyveckan ordnas tre konserter i S:ta Birgitta kyrka, alla med fritt inträde. Lördag **17.8** med Christian Vesterqvist, tisdag **20.8** med Anders Storbacka och onsdag **21.8** med Erik Nygård. Välkomna och ta del av den vackra musiken!

Trygghet som håller

VÅRA UNGDOMAR

är ett fint gäng människor. De har ett otroligt sinne för humor och fastän det är lite på gott och ont så är de väldigt uppfinningsrika. Varje ungdom är en värdefull individ som är skapad av Gud.

Många vet att ungdomsåren kan vara en utmanande tid. Min egen tid som ungdom är nog en stor orsak till att jag valt att jobba med ungdomar idag. Jag skulle inte säga att

det var en mer utmanande tid än andras, men det var ändå en turbulent tid. Det känns som att väldigt lite av det som jag gjorde då var genomtänkt eller rätt. Jag har alltid känt mig lite klantig och det stämmer nog lite också.

JOSEF TUPELI

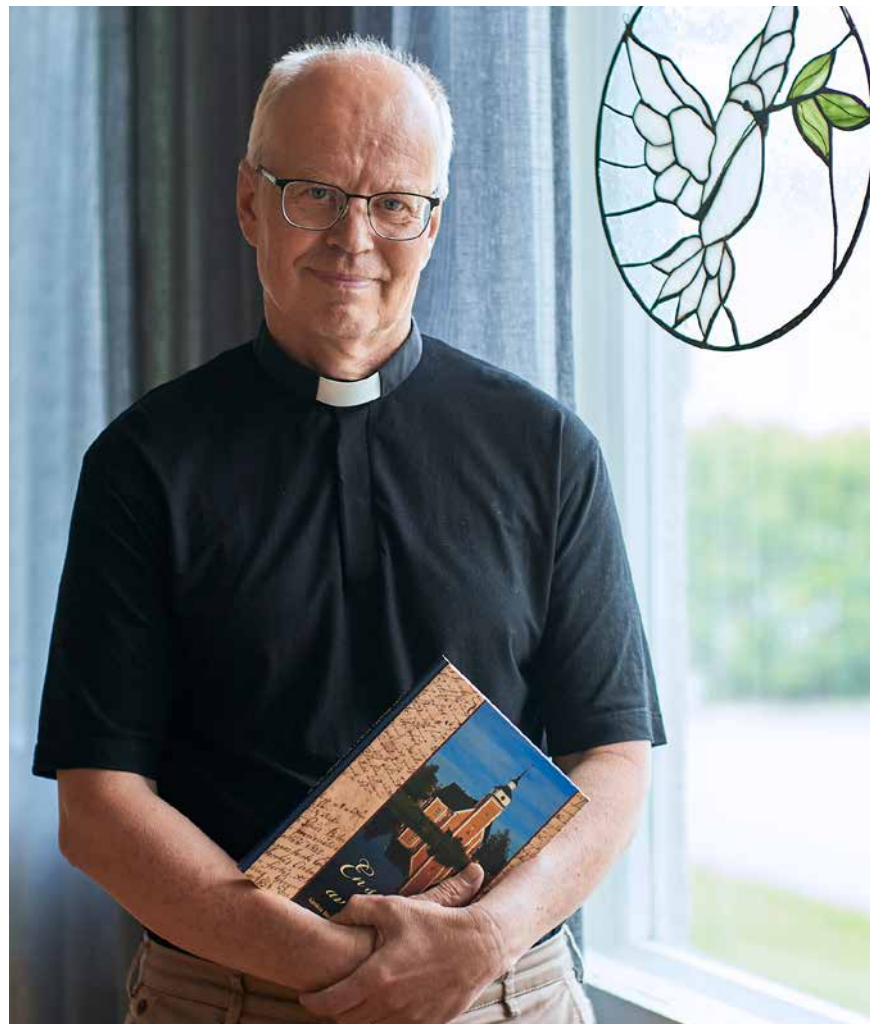
TROTS DET så får jag idag räkna mig som en välsignad man. Mitt liv är fyllt av glädje och kärlek. *Amazing Grace! How sweet the sound, that saved a wretch like me* (som räddade ett kräk som jag), skrev John Newton. Det finns helt enkelt inget i mig själv som gjort att jag får må så bra idag. Vägen har självklart inte alltid varit enkel, men Jesus har gång på gång fått verka i mitt liv. Min resa har däremot ingen större betydelse.

»Att vara ungdom idag är inte lätt.«

ATT VARA ungdom idag är inte lätt. Till exempel användningen av Snapchat och liknande appar har gjort att många känner att de varje dag behöver vara beredda på att ställa upp på bilder och därför behöver se ut på ett visst sätt. Det kan vara en ytterligare påfrestning i en tid med många andra påfrestningar. Även om dagens ungdomar är mycket mer öppna för trender och mode så har det blivit betydligt mer utmanande att våga vara annorlunda. I en tid där allt filmas och sprids är risken för att bli uthängd stor.

HUR KAN MAN som ungdom känna sig trygg i en sådan värld? Det här är självklart ingen enkel sak, men om jag ska lyfta fram något så är det tryggheten. Hos Jesus hittar vi den ultimata tryggheten. Han skulle aldrig hänga ut oss. Till honom får vi komma som vi är. Han har älskat oss som ingen annan kan göra. "Låt barnen komma till mig och hindra dem inte!" har Jesus sagt. Den enda och sanna tryggheten finns i Jesus Kristus. Genom Den Helige Andes kraft kan vi vara den tryggheten för varandra. Oavsett om du är förälder, syskon, släkting eller vän så kan du vara den tryggheten för någon – en trygghet som visar Guds kärlek, glädje och gemenskap.

Josef Tupeli är ungdomsarbetare i Larsmo församling.

Jarl Roos och Mats Edman är två av de krafter som håller kontakt till vänförsamlingarna i Estland.

”Jag började känna för Estland”

Banden mellan Nykarleby församling och deras vänförsamlingar kan härledas till tiden efter Sovjetunionens fall. I dag förenas de av vänskap och förbön.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

NYKARLEBY År 1992 besökte Pensalabon Jarl Roos Estland för första gången. Det här med anledning av en resa för jordbrukare.

– Under den här resan började jag känna för Estland, säger Jarl Roos.

Det här ledde honom till ett engagemang i församlingarnas hjälparbete, först i Jeppo församlings hjälparbete till församlingen i Käru. Så småningom grundades en arbetsgrupp i Jarl Roos egen församling i Munsala. Målet var att hjälpa deras nyblivna vänförsamling i estniska Növa.

– Till en början var det mer omfattande, med hjälpsändningar och saker. Nu på senare år har de fått lättare att själva skaffa saker, så vi har istället skickat pengar, till exempel till

julklappar för pensionärer.

I början samlade de in kläder, mat och andra förnödenheter, och så packade de bilen full och åkte till Estland. De passerade små orter där församlingarna hade brist på präster, och de mötte förstås många ester. De var vänliga och inbjudande. Även om det ställvis var fatigt så bjöd de på vad de hade.

– I Növa hade de en gammal träkyrka som hela tiden hade fått vara kyrka. En del kyrkor blev ju använda som stall och allt möjligt under ryska tiden. De senaste åren har de renoverat kyrkan med hjälp av EU-bidrag.

Gemensamma utmaningar

I och med sammanslagningen av församlingarna i Nykarleby hör numera

vänförsamlingarna i Estland till Nykarleby församling. De har också två vänförsamlingar i Lettland.

Så sent som i augusti i fjol var ett gäng från vänförsamlingarna i Estland på besök till Nykarleby, och i höst åker ett gäng från Nykarleby på svarsvisit. Det är inte första gången som Nykarleby församling besöker sina vänförsamlingar. För två år sedan ordnades en liknande resa med Jarl Roos som reseledare.

– Församlingarna i Növa och Käru är nog väldigt glada över att de har vänner i andra länder. Den här personkontakten, att träffas, är viktig. Jag tycker på så vis inte att det varit någon uppföring att engagera sig.

I dag är det viktigaste för vänförsamlingarna att hålla igång samarbetet och stötta varandra. Många utmaningar är desamma i landsortsförsamlingar i Estland respektive Finland.

– I den gamla delen av Növa kommun bor omkring 350 personer och de yngre flyttar in till städerna för att få jobb. Men de har fått med en del yngre medlemmar i församlingen också, så det finns nog en viss tillväxt.

Vikten av att ha vänner

Anledningen till att det funnit ett behov av vänförsamlingar i de baltiska länderna är att de blev självständiga från det kommunistiska Sovjet så sent som 1991. Det var fattigt, och församlingarna fick

mer eller mindre börja om från början.

– Betoningen för vänförsamlingarna låg på att hjälpa dem med material och finansiering av prästens lön. Men då vi besökte dem senast hade de inte så stort behov av materiellt stöd, utan mer av andligt. Att de vet att det finns någon som tänker på dem, säger kyrkoherde Mats Edman.

Det som är något av ett problem i de baltiska länderna är att församlingarna inte kan luta sig tillbaka mot någon kyrkoskatt, utan de ska själva samla ihop till prästens lön, lite som frikyrkorna i Finland. Då församlingarna är små och åldrande kan det också bli knepigt att få tag i en präst.

– Återväxten är inte så bra. Prästen i Növa församling är i 40-års åldern, och han hör till de yngsta. I Käru pensionerade sig prästen då han var 75, för att det var så svårt att få tag i en efterträdare. Samma problem finns också i Lettland.

I dag utbyter vänförsamlingarna idéer, och utmaningarna i Nykarleby och Növa och Käru är liknande. Som till exempel: hur får man människor att vilja delta i församlingens verksamhet? Men med det sagt är det betydligt enklare att få en församling i Nykarlebys storlek att gå runt än en liten församling i Estland med omkring 50 medlemmar.

– Men vi har vänner som tänker på oss, och så ber vi för varandra i gudstjänsten, säger Edman.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Hundra år av sångarglädje

Lappfjärds kyrkokör och Kristinestads kyrkokör har vardera funnits i omkring 100 år. – Det är fantastiskt att få ha med köerna i gudstjänsten, säger kantor Anna Karin Martikainen.

TEXT: KRISTINESTADS SVENSKA FÖRSAMLING/
ANNA KARIN MARTIKAINEN

KRISTINESTAD I en tidningsartikel från år 1982 berättas det att Kristinestads kyrkokör firat 60-årsjubileum. Starten togs 1922 på initiativ av kyrkoherde **August Tranchant** och kantor **Bertil Blomberg**.

I Lappfjärds kyrkas 150-årsjubileumsskrift nämns att Lappfjärds kyrkokör troligen startade med kantor **Eskil Erickson**, som inledde tjänstgöringen 1924. Men Bertil Blomberg, som var kantor i Lappfjärds församling en kort tid före det, kan ha inlett körarbete redan innan.

I ett programblad för en större kyrkosångfest i Lappfjärds kyrka 1935 nämns tre olika köer för Lappfjärds del: Lappfjärds kyrkokör med 34 medlemmar, Pärus kyrkokör med 22 medlemmar och Dagsmark kyrkokör med 25 medlemmar. Flera köer från många håll deltog.

Tidigare fanns även en kyrkokör i Sideby församling, men den upphörde 2005. År 2012 startade sånggruppen Glädjedropparna. Kören, med både herr- och damstämmor, övar numera varannan onsdag med **Anna Karin Martikainen**, kantor i Kristinestads svenska församling.

Sedan år 2017 övar Anna Karin först med Lappfjärds kyrkokör i Lappfjärds kyrksal torsdagkvällar kl. 18–19.15, därefter hålls ”kaffepausen”, då hon åker till Kristinestads församlingshem och övar där med Kristinestads kyrkokör.

– Övningarna är dyrbara träffar i veckan, för samvaron, och sångtexternas innehåll är viktigt, säger körmedlemmen **Anna-Lisa Nilsson**.

Några tidigare medlemmar i Lappfjärd berättar att de börjat sjunga med i kyrkokören redan som 14–15-åringar.

Det två kyrkokörerna sjunger även gemensamt, men vid de stora högtiderna var för sig.

Kyrkokörerna har letts av flera kantorer, däribland **Lars Lillhannus** under lång tid i Lappfjärd, därefter **Juhani Martikainen**, och från år 2001 av Anna Karin Martikainen. I Kristinestad även av Juhani Martikainen, **Per Ostern**, **Olof Nilsson** och Anna Karin Martikainen.

Kristinestads kyrkokör med 43 sångare i Kristinestads kyrka år 1952. Kantor Bertil Blomberg, kyrkoherde A G Stjernberg.

Kristinestads kyrkokör och Lappfjärds kyrkokör år 2024. Gemensam övning i Lappfjärds kyrka inför konfirmation.

FOTO: PRIVAT

»Övningarna är dyrbara träffar i veckan.«

Båda de tidigare körledarna Olof Nilsson och Juhani Martikainen har fortsatt sjunga i köerna och hjälpt också på andra viktiga sätt, Juhani med många arrangemang. Han har även gjort egna sånger som kören sjungit av under åren, och komponerat melodier till andras texter, också till bibeltexter. Han har också skrivit kantater.

– En nyskriven sång som jag särskilt tycker om är ”Gud, jag är så glad för det att du är min Far”, säger **Britta Hedberg**, körmedlem i Kristinestad.

Olof Nilsson har ackompanjerat många körsånger och även varit organist vid gudstjänster i Kristinestad då kyrkokören medverkat.

Vilket är ditt bästa körminne, kantor Anna Karin Martikainen?

– Det finns många fina minnen, ja, från varje gång faktiskt. En gång för många år sen kämpade vi med en sång och sedan vid framförandet blev det så speciellt, klangen, texten och helheten blev så fin. Det var sången ”I himmelen, i himmelen där Herren Gud själv bor, där väntar oss all glädje än och salighet så stor”, med text ur psalmboken 568.

– Det är fantastiskt att få ha kyrkokörerna med i gudstjänsterna! Det är ett stort stöd, köerna får sprida evangelium, lovprisa, tacka och be. Det är ett viktigt arbete.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Högmässa 50-årskonfirmander sö 18.8 kl. 11:

Friman, Granholm.

Sommarträff vid Strandhyddan on 21.8 kl. 18: Diakon och författare Anders Blomberg från Närpes, systrarna Andtfolk sjunger.

Högmässa i kyrkan sö 25.8 kl. 11: 70- och 75-åringar inbjudna, se puff nedan.

Utfärd till Alskat lägergård to 29.8:

Gudstjänst sö 1.9 kl. 11: Friman, Granholm.

10-årskalas må 2.9: Inbjudan kommer till alla i åk 4.

Liten och stor ti 3.9 kl. 9.30–11.30: i församlingshemmet.

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Sö 18.8 kl. 10: Högmässa i Lappfjärds kyrka.

Engström, Martikainen.

Sö 18.8 kl. 12: Spelmansgudstjänst i Ulrika Eleonora kyrka.

Ti 20.8 kl. 18: Andakt och musik i Härkmeri bönehus. Välkommen på sång och musikkväll i Härkmeri bönehus. Kollekt tas upp till Gemensamt Ansvar, kaffeservering. Lars Nisula och Olle Nisula medverkar.

Sö 25.8 kl. 10: Gudstjänst i Lappfjärds kyrka. Torsten Sandell predikant, Engström liturg, Martikainen kantor.

Sö 25.8 kl. 12: Kyrklunch i Sideby kyrka.

Sö 25.8 kl. 13: Torsten Sandell i Sideby kyrka. Han berättar om sina erfarenheter från missionsfältet i Turkiet, och sina visioner som nytt ombud i kyrkomötet.

Sö 25.8 kl. 15: Högmässa i Sideby kyrka.

Sandell predikant, Engström liturg, Martikainen kantor.

Sö 25.8 kl. 18: Samling kring Ordet i Dagsmark bönehus. Lars Lövdahl, sånggrupp.

On 28.8 kl. 19: Musikkväll i Korsbäck uf-lokal. Uppträdanden av lokala förmågor samt Kalle och Camilla. Kaffeservering av Korsbäck uf, insamling för Gemensamt Ansvar.

Sö 1.9 kl. 10: Högmässa i Lappfjärds kyrka.

Norrback, Martikainen.

Sö 1.9 kl. 12: Gudstjänst i Kristinestad kyrka.

Norrback, Martikainen.

To 5.9 kl. 11.30: Pensionärssamling i Kristinestad församlingshem. Höstens pensionärssamlingar inleds. Mat, gemenskap och sång. Siv Hellman och Anna Karin Martikainen medverkar. Både gamla och nya deltagare välkomna med!

To 5.9 kl. 18.30: Välsignelse av förstaklassister i Kristinestad kyrka. Gunilla, Stina, Anna Karin.

NÄRPES Samlingar

Höstens boknyheter och samtal ”Sårbarhetens lov”

Måndag 2.9 landar Fontana Medias höstturné i Närpes. Tema: ”Sårbarhetens lov”.

Start **kl. 15** i församlingshemmet med bokbord. Kom och bekanta dig med höstens nyheter!

Kl. 17 serveras kaffe med tilltugg. **Kl. 18** blir det kvällsprogram där Sofia Torvalds och Ulla-Maj Wideroos diskuterar kring sårbarhet. En andakt avslutar kvällen.

Välkommen!

Kristen allsång på Fagerö

Söndag 18 augusti kl. 18 stämmer vi upp till kristen allsång på Fagerö med Närpes spelmansgille.

Anders Blomberg och Tom Ingvesgård medverkar.

Varmt välkomna!

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Sö 18.8 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan.

Strömbäck, Lindén-Liljehage.

Sö 18.8 kl. 18: Kristen allsångskväll på Fagerö med Närpes spelmansgille, Blomberg, Ingvesgård.

Må 19.8 kl. 10: Församlingens matutdelning vid Café Albert.

Sö 25.8 kl. 12: Högmässa på Fridskär. Tomas Klemets, Jakobsson, Lindén-Liljehage, Tom Bergman på flöjt.

Sö 1.9 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Sundqvist.

Må 2.9 kl. 10: Församlingens matutdelning vid Café Albert.

Må 2.9: Fontana Medias höstturné. Start kl. 14 i församlingshemmet med bokbord. Kl. 18 kvällsprogram.

Övermark

Sö 18.8 kl. 10: Högmässa i kyrkan.

Jakobsson, Ingvesgård, Tikkala.

Sö 18.8 kl. 11.30: Kyrkkaffe i församlingshemmet med avtackning av Marcus Jakobsson. Ingvesgård, Tikkala.

Sö 1.9 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Sundqvist.

Pörtom

To 15.8 kl. 20: Musik i augustikvällen i kyrkan. Barnabas Mebrahtu från Eritrea, sång, Mirella Rantamäki, sång.

Sö 18.8 kl. 14: Samling vid kyrktorpet i Pörtom. Medverkande: Ebba Carling, Ann-Christin Källros, Emilia Tikka.

To 22.8 kl. 20: Musik i augustikvällen i kyrkan. Fredrik Teir, sång. Pörtomkören.

Sö 25.8 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Sundqvist, Lindén-Liljehage.

MALAX Terminsstart

Nu startar grupperna!

Bibel- och bönegrupp, stick- och virkcafé, minior, familjeklubb, ungdomssocken eller onsdagshäng?

Höstens grupper startar nu. Kanske det finns någon som passar just för dig? Tid och plats hittar du i annonseringen ovan!

70-och 75-årskalas

70 och 75 årskalas den 25.8, anmäl **senast** 19.8 till diakon Hanna Hofman, tfn 044-4101825 eller på mail: hanna.hofman@evl.fi

Gudstjänst kl.11.00 och därefter servering och lite program i församlingshemmet. Det viktigaste är att få träffas! Vill du hellre ha hembesök ta kontakt. Vi kommer gärna och hälsar på dig!

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

Ti 20.8 kl. 18: Terminsstart för bibel- och bönegruppen i Övermalax församlingshem.

To 29.8: Utfärd till Alskat lägergård.

Läs mer i puffen.

Må 2.9: Anmälan till skriftskolan 2024–2025 för ungdomar födda 2010 öppnar via formulär på hemsidan.

On 4.9 kl. 18: Terminsstart för Ungdomssocken.

Bergö

Sö 18.8 kl. 14: Högmässa i kyrkan.

Toivonen, Brunell.

To 22.8 kl. 18.30: Terminsstart för stick- och virk- café i församlingshemmet.

Sö 25.8 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan.

Englund, Brunell.

Sö 1.9 kl. 14: Högmässa i kyrkan.

Englund, Brunell.

Malax

Sö 18.8 kl. 10: Högmässa i kyrkan.

Toivonen, Brunell.

Ti 20.8 kl. 18: Terminsstart för bibel- och bönegruppen, tisdagar i Övermalax församlingshem.

Su 25.8 klo 10: Suomenkielinen jumalanpalvelus kirkossa. Toivonen.

Sö 1.9 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

On 4.9 kl. 13: Terminsstart för minior åk 1–2/ junior åk 3–4 för Yttermalax. I Socken.

On 4.9 kl. 18: Terminsstart för Ungdomssocken.

To 5.9 kl. 9.30: Terminsstart för familjeklubben i Övermalax församlingshem.

To 5.9 kl. 13: Terminsstart för minior åk 1–2; kl. 15 junior åk 3–4 för Övermalax. I Övermalax fh.

Petalax

Sö 18.8 kl. 12: Högmässa i kyrkan.

Toivonen, Brunell.

Sö 25.8 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan.

Englund, Brunell.

Sö 1.9 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

Ti 3.9 kl. 9.30: Terminsstart för familjeklubben, i ladan.

Ti 3.9 kl. 13: Terminsstart för minior åk 1–2; kl. 15 junior åk 3–4. I ladan.

On 4.9 kl. 18: Terminsstart för onsdagshäng, åk 5–6. I ladan.

KORSNÄS & MALAX Utflykt

Välkommen på pensionärsutfärd till Alskat lägergård!

Torsdag 29.8.2024

Deltagaravgift: 20 €

Tema: Att minnas...

Utfärden bjuder på varierande program, samvaro och gemenskap på natursköna Alskat lägergård.

- Dagens gäst: Peter Kankonen, präst och författare till Hästprästen.
- Vi sjunger önskepsalmer och -sånger
- Nattvardsmässa
- Lunch & eftermiddagskaffe

Arrangörer: Korsnäs och Malax församlingar, Korsholms prosteri

Anmälan

Anmälningstid 5.8–15.8:

Malax **050 338 1059/040 587 2010**

Korsnäs **044 410 1825**

Meddela ev. specialdieter.

Busstransport

Korsnäs (9.00)

Molpe (9.15)

Petalax Proina (9.30)

Malax kyrkbacken (9.50)

Övermalax FH (10.00)

KOLUMNEN

JOHANNA GRANLUND

Trädgården och livet

JAG GÅR i trädgården och tänker på hur den är en enda stor metafor för livet. Många odlare före mig har säkert tänkt liknande tankar, men här är min version:

Ogräsen. Det behöver inte vara något dåligt med ogräsen i sig, men om de får hållas tar de över och kväver eller försvagar allt det andra, det som man egentligen ville satsa på.

Skönheten. Den kan se ut på så många olika sätt, som en krokus en aprieldag, en nyutslagen ros, ett blad täckt av dagdroppar, en lönn som strålar i orange eller frost som glittrar på fröställningar. Skönhet handlar inte om att se ut på ett särskilt sätt eller om någon viss tid. Den är oändligt varierande och finns där man letar efter den.

Förgängligheten. Hösten är snart här. Vintern kommer och med den döden för många av trädgårdens organismer. Trädgården talar tydligt om släkten som följa på släktens gång, om somrar som varit och somrar som kommer och om att blomma den stund vi har under solen.

Hoppet, nystarten. Kanske blev vi trötta. Kanske gav vi upp, lät kvickroten breda ut sig, lät larverna äta upp våra kålplantor. Kanske vi misslyckades, trots att föresatserna var så goda. Kanske vi behövde vila oss, ta en rejäl paus, göra något helt annat en stund. Och så, då våren kommer är vi där igen, med spadar och skottkärror, fröpåsar och jordsäckar och allt är än en gång möjligt. Eller vi vill åtminstone gärna försöka en gång till!

Arbete och vila. Vill man ha mat på bordet är man tvungen att arbeta för den (om än kanske inte direkt genom att odla den, men ni vet vad jag menar). Vill man att de älskade favoritväxterna ska frodas behöver man ta hand om dem. Men trädgården ger också gratis, lär oss att ta emot. Arbetet och vilan framhäver varandra. Utan den ena uppskattar man knappast den andra.

Rätt växt på rätt plats. Egentligen är det en självklarhet om man tänker efter. Växter är olika. Några trivs i sol, andra i skugga. Vissa vill ha det väl-dränerat, andra klarar inte torka överhuvudtaget. En del tål tuffa vindar, andra behöver den mest skyddade vrån. Gräv inte bara ner dem var som helst, utan välj så gott det går utgående från förutsättningarna. Och fundera på: Vad mår jag bra av? Vad mår mina närmaste bra av? Är jag och mina nära på en plats där vi kan växa och sprida glädje och skönhet, eller handlar allt om en kamp för överlevnad?

Inöd och lust. Inte bara i ett förhållande, utan som livsställning. Att trofast och kärleksfullt fortsätta arbeta på livets sida då stormen knäcker äppelträdet eller då bladmöglet förstör tomatplantorna innan man fick någon skörd. Men också då solen värmer kaffestunden och fåglarna sjunger, då syrenerna doftar, då jordgubbarna mognar och rödvinbären gnistrar som juveler.

Johanna Granlund är församlingssekreterare i Malax församling.

Texten är en bearbetad version av en kolumn som ingick i Kuriren 15/23.

Solveig Pått välkomnar pilgrimerna till Solf. FOTO: SUSANN NABB-VORNANEN

Nu väntas pilgrimerna

Församlingarna förbereder sig för pilgrimsvandare nu när Sankt Olavsleden tagits i bruk.

TEXT: JOHAN SANDBERG

SOLF Sankt Olavsleden, 485 kilometer pilgrimsled från Karleby i norr till Sideby i söder, blev certifierad i vår och har därmed tagits i bruk. Leden består av två delar med vardera tio dagsetapper, den norra på 260 kilometer från Karleby till Vasa och den södra på 225 kilometer från Sideby till Vasa. Från Vasa kan man ta sig till Sundsvall och därifrån till målet Nidarosdomen i Trondheim.

Pilgrimsleden har aktiverat församlingar som ligger längs den. I Solf församling pågår planeringen för fullt.

– Vi tycker leden är en fantastisk sak för hela området och vi vill vara med i det här arbetet. Att pilgrimsvandra, att hitta sig själv och att kunna erbjuda någonting för bygden inom både kultur och andlighet, är en bra sak som vi gärna jobbar för, säger Solveig Pått, vi-

ceordförande i församlingsrådet.

Solf är den södra delens sista etappmål innan Vasa. Till Solf kommer leden från Malax, en sträcka på 20 kilometer.

Från Malax går leden längs Söderfjärdsvägen rakt genom Söderfjärden och via besökscentret Meteorian upp till Solfvägen via Munsmo by till Solf. Där går den genom Solf centrum och tangerar både Stundars och kyrkan.

En pilgrim måste hitta en plats att sova och äta på.

– Man kan höra sig för om härbärge i Solf Gästgiveri. Missionskyrkan har också haft någonting, men jag tror att de är uthyrda över sommaren.

Matställen finns också i Solf.

– Här finns till exempel Stundars café. Men både inkvarteringen och matställen hör till det som är fortsättnings-

vis är under utredning. Ditt hör också information om församlingen och möjligheten att hålla kyrkan öppen för pilgrimerna och annat.

– Utredningsarbetet pågår och vi hoppas vi är klokare i början av nästa år.

Har man startat sin vandring i Sideby räknas etappen från Solf till Vasa som den tionde och sista. Etappen är drygt 23 kilometer.

Nya vägkyrkor

Från Solf fortsätter man då längs Solfvägen till Tölby och Vikby. Och så går man in på vägen via Sankta Maria kyrka, kyrkruinerna i Gamla Vasa till Vasa.

Leden går genom tre av de fyra församlingarnas områden i Korsholm.

– Därför har vi på samhällighetsnivå satt igång jobbet att försöka göra de tre kyrkorna till vägkyrkor i framtiden. Trefaldighetskyrkan i Vasa är det redan och dit kan pilgrimerna gå in.

I Solf arbetar man också på att försöka engagera frivilliga så att kyrkan kan hållas öppen för vandrarna.

– Vi planerar också en större anslags-

tavla vid kyrkan och församlingshemmet där vi ska sätta upp information.

Även om leden är certifierad så pågår arbetet med att märka ut den med Sankt Olavskorset från projektets sida. Man kan redan gå till och från Solf utan att oroa sig för att tappa bort sig.

– Här följer leden huvudvägarna och går inte längs små skogsstigar. Också i Söderfjärden följer den en landsväg. I Gamla Vasa kan det hända man funderar lite på vilken väg man ska ta. Men man tappar inte bort sig.

I maj gjorde man en provvandring på 4,5 kilometer i Solf. Den startade i kyrka med en kort andakt. Man gick via Stundarsområdet in på Söderfjärden där den gamla pumpstationen och pumpmuseet finns. Därifrån gick man vidare längs med Linasvägen och tillbaka till Solf centrum.

– Det var fantastiskt fint väder. De 27 deltagarna hade egen matsäck med sig.

Sankt Olof, eller Olav som han kallas i Norge, var ett viktigt helgon och runt om i Finland dedikerades kyrkor till honom. Kyrkan i Solf är inte en av dem, för den byggdes 1786 och Gustav Vasa bestämde 1523 att kyrkorna är lutherska och då man började rensa ut de katolska helgonbilderna.

– Men Solborna upplevde den förändringen i Santa Maria kyrka i Korsholm.

»Leden är en fantastisk sak för hela området.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Hon bärs av tro och hopp

Solveig Tikander jobbar med intensivvård. Hon har fått lära sig att hon aldrig kommer bli "härdad" när hon möter patienter som mår dåligt. – Men det ger mig energi att hjälpa andra och jag vill alltid lära mig mer.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

MARIEHAMN När **Solveig Tikander** var liten bodde hon i Tölö i Helsingfors. Innan hon började skolan flyttade familjen till Mariehamn, och där bor hon också idag. Hon jobbar som sjukskötare på intensivvårdsavdelningen och brinner för sitt jobb.

– Jag märkte tidigt i min karriär att jag hade väldig empati för dem som mår dåligt och hade varit med om trauman. Det kunde kännas tungt, och därför sökte jag mig så småningom till somatiska avdelningar. Intensiven blev det perfekta stället för mig. Där har du verkligen en helhetsvård, du får vårda patienten som en hel person, både fysiskt och psykiskt, men också vårda de anhöriga.

Vid sidan av jobbet har hon varit aktiv inom föreningsliv och församling. Till sin egen förvåning hörde hon sig själv tacka ja till att vara medlem i kyrkofullmäktige i Mariehamns församling.

– Tron, hoppet och kärleken – det är ju det som är det viktigaste. I mitt jobb märker jag att tron och hoppet är nödvändiga att hålla fast vid. Jag tror ju också att det måste finnas någon mening i det som sker – annars skulle jag ha svårt att klara av att se att exempelvis barn och unga skadas svårt.

Solveig Tikander har också engagerat sig i att anordna föreläsningar om våld i nära relationer.

– Jag har sett människor drabbas av våld i nära relationer och har alltid intresserat mig för ämnet. Redan år 1997 gick jag en kurs i emotionell första hjälp och genom åren har jag läst flera kurser i våld, missbruk och krishantering för att jag velat lära mig mer om hur man hjälper andra utan att själv fastna i mörkret.

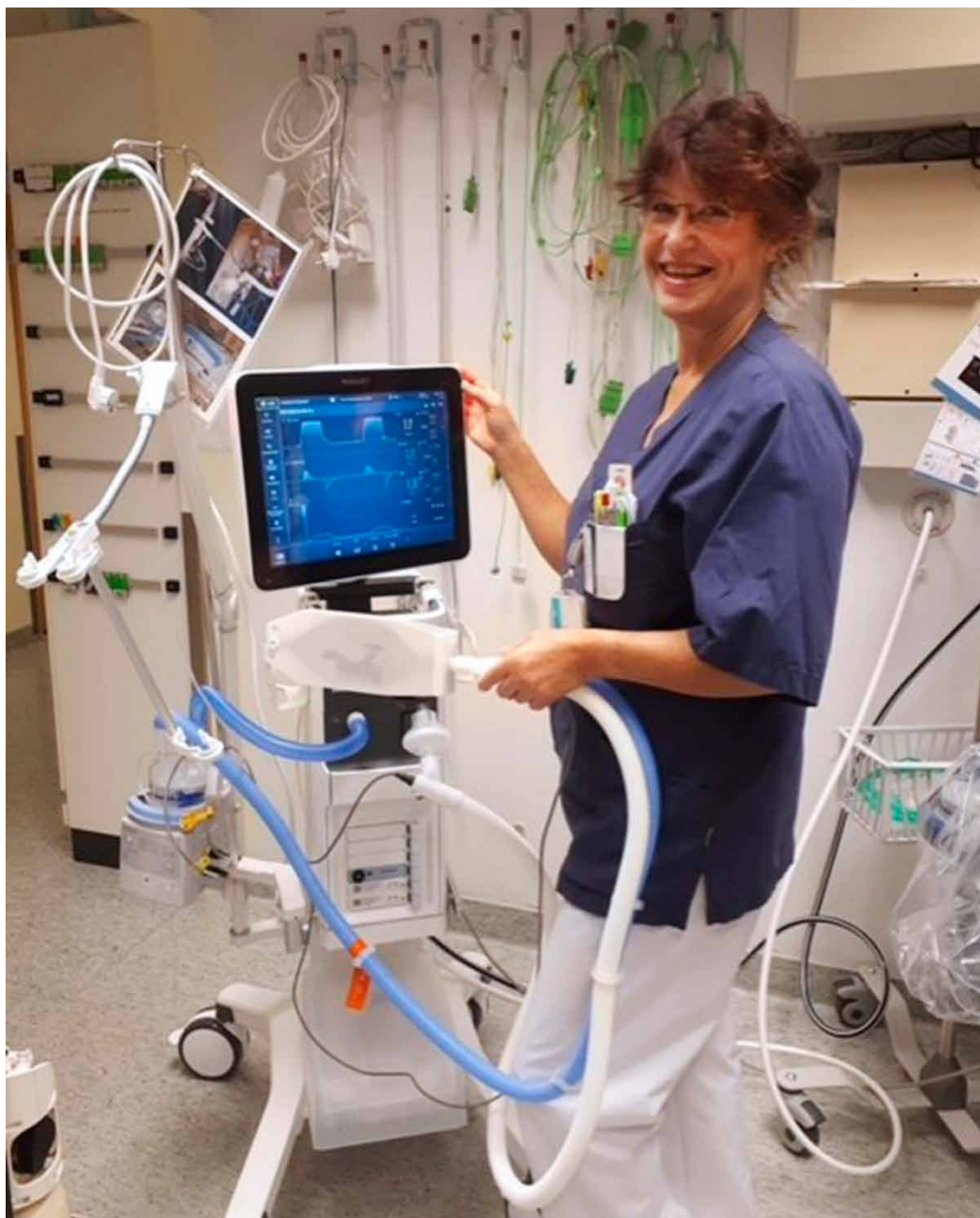
Vilket budskap skulle du vilja att når ut till personer som är drabbade av våld i nära relationer?

– Att det finns människor som är tillgängliga och kan lyssna. Man kan inte tvinga sig på folk, och alla måste själva upptäcka att de behöver hjälp.

Hon har några goda råd till den som lyssnar på någon som berättar om våld i en nära relation.

– Var tyst i stället för att avbryta och säga exempelvis "det blir bättre". Det är också viktigt

Solveig Tikander trivs med intensivvård – där får hon ha kontakt med både patienter och anhöriga.

att inte börja prata om sig själv och sina egna erfarenheter fast det är lätt hänt. Du kan inte heller tvinga råd på andra. Och om du pratar illa om någons partner kan den personen känna att du pratar illa om hen – och då kan det bli ännu svårare att lämna den destruktiva relationen.

Vid sidan av jobbet, föreningslivet och församlingen är Solveig Tikander också medlem i Rösa Korsets frivilliga räddningstjänsts larmgrupp för mentalt stöd, som rycker ut vid till exempel dödsfall och bränder.

Hur klarar du av de svåra situationerna?

– Man kan aldrig härdas sig. Men redan under studietiden var jag intresserad av psykologi – jag kände att det var så intressant att förstå människan. Varför gör vi saker på vissa sätt? Jag brinner fortfarande för att hjälpa och kunna förkorta en återhämtning efter en krissituation. För varje kurs jag går lär jag mig också känna mig själv.

Hon har varit med om att få igång en Post-IVA-uppföljning, där patienter som vårdats

i intensivvård följs upp några månader senare.

– Där får vi också feedback på hur vi lyckats i vården. Tack vare den har vi blivit bättre på att vårda, och numera får vi väldigt lite kritik.

Solveig Tikander

Växte upp i Helsingfors och Mariehamn, bor i Mariehamn.

Jobbar som sjukskötare på intensivvårdsavdelningen. Är medlem i kyrkofullmäktige i Mariehamn.

Familj: Tre barn, 35 år, 31 år och 19 år. Den yngsta studerar och bor hemma, den äldsta i Helsingfors och mellanbarnet i Stockholm. Innekatten Astrid, 8 år.

Drömmer om: "Alla kortsiktiga mål uppfyller jag. Jag gillar sol och värme, så det skulle vara fint att bo i södern när jag är pensionär. Men samtidigt älskar jag att vara hemma i Mariehamn."

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas sockenförsamling:

Sö 18.8 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

On 21.8 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

Sö 25.8 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

On 28.8 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

Sö 1.9 kl. 12: Högmässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

On 4.9 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

Nagu sockenförsamling:

Sö 18.8 kl. 15: Finsk mässa i Själo kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

kl. 18: Kvällsmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

Sö 25.8 kl. 16: Gospelkonsert i Nagu kyrka med Pargas kyrkokör & BBQ Band.

Sö 1.9 kl. 18: Kvällsmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

Korpo sockenförsamling:

Sö 25.8 kl. 15: Gudstjänst i Korpo kyrka, Kirsi Saarinen, Uma Söderlund.

Sö 1.9 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka.

Houtskärs sockenförsamling:

Sö 18.8 kl. 11: Högmässa i Houtskärs kyrka, Kirsi Saarinen, Uma Söderlund.

Sö 25.8 kl. 11: Finsk högmässa i Houtskärs kyrka, Kirsi Saarinen, Uma Söderlund.

Sö 1.9 kl. 11: Högmässa i Houtskärs kyrka.

Iniö sockenförsamling:

Sö 18.8 kl. 13: Högmässa i Iniö kyrka, Marith Leppä-kari-Lindberg.

Sö 25.8 kl. 13: Gudstjänst med kyrkkaffe i Iniö kyrka, Marika Torp, Robert Helin.

ÅBO

sön 18.8:

kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Björkgren (pred), Björkgren-Vikström (lit), Söderlund.

tis 20.8:

kl. 14.30–18: Ungdomshålan, Aurelia.

kl. 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 21.8:

kl. 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem. I samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

kl. 13–15: Sommarcafé, Aurelia. Välkommen liten som stor, ung som gammal för att dela en stund av gemenskap under sommaronsdagarna. Leksaker finns för de allra minsta.

tor 22.8:

kl. 18: Vardagsrum – på svenska, S:t Karins kyrka. I samarbete med Röda Korset, Folkhälsan i S:t Karins.

sön 25.8:

kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Liljeström (pred), Björkgren (lit), Danielsson, Söderlund.

kl. 14: Söndagsvandring för alla åldrar längs St:Olofs sjöled i S:t Karins. Start från Piispanlähde skolas parke-ringsplats, vi går till Vaarniemi utsiktstorn (ca 3,6 km). Vid rastplatsen kan man grilla korv och vi firar andakt. Egen matsäck med. Vi vandrar i lugn takt. Mer info maria.d.björkgren-vikstrom@evl.fi.

mån 26.8:

kl. 12–12.15: Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

kl. 17.30–20: Träff för unga vuxna, Aurelia.

tis 27.8:

kl. 14.30–18: Ungdomshålan, Aurelia.

kl. 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 28.8:

kl. 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem. I samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

kl. 13–15: Sommarcafé, Aurelia. Välkommen liten som stor, ung som gammal för att dela en stund av gemenskap under sommaronsdagarna. Leksaker finns för de allra minsta.

kl. 18–19.30: Äventyrsklubben, Aurelia. För 3–9-åringar, max 25 barn/gång. Anmälan senast mån. innan till janna.koivunen@evl.fi.

tor 29.8:

kl. 17.30–18.30: Gudstjänstgruppernas höstplanering, Aurelia.

sön 1.9:

kl. 12: Tvåspråkig regnbågsmässa, Domkyrkan. Mari

Leppänen (pred), Sofia Liljeström och Sofia Flinck (lit), Danielsson. Barnhörna. Kyrkkaffe. Kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi. Ordnas i samarbete med Regnbågskyrkan i Åbo och S:t Karins och Malkus rf.

mån 2.9:

kl. 13–15: Café Orchidé, Aurelia. Presentation av diakoniarbetare Christian Salonen.

kl. 19–20: Stillhetens Yoga, Domkyrkan. Ta med underlag.

tis 3.9:

kl. 14.30–18: Ungdomshålan, Aurelia.

kl. 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 4.9:

kl. 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem. I samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

kl. 18–19.30: Familjepyspel, Aurelia. Anmälan senast mån. innan till janna.koivunen@evl.fi.

kl. 18: Bönegruppen, Aurelia.

tor 5.9:

kl. 9.30–11.30: Familjecafé, Aurelia.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Sön 18.8 kl. 14 Friluftsgudstjänst hos Sune Häggblom:

Adress: Ångsgatan 21, Björby, ("Glasverkstad" på skylt vid vägen).

Sön 25.8 kl. 11 Högmässa

Fre 30.8 kl. 13.30 Andakt: på Rönngården

Sön 1.9 kl. 11 Högmässa

Sön 1.9 kl. 11 Mässa: på Gregersö

MARIEHAMN

Sö 18.8 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka, Yohan Henriksson – sång, Edward Furubacken – saxofon medverkar. *

Sö 25.8 kl. 11.00 Gospelmässa: i S:t Görans kyrka, Good News medverkar. Camilla Heidenberg – Saxofon. *

Sö 1.9 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *

TO 5.9 kl. 12.00 Sopplunch: i församlingshemmet.

*=Livestreaming på församlingens Facebooksida.

JOMALA Missionsmotion

Cirkelträning för missionen

Måndagar kl. 10 i Olofsgården. Cirkelträning till förmån för missionen. 2€/gång. Start 2.9.

ÅBO Kristen yoga

Stillhetens yoga

Stillhetens yoga är en yogaform som innehåller övningar för kropp, sinne och andlighet. Det fina med stillhetens yoga är att det är upp till var och en att foga sin egen andlighet enligt sin egen övertygelse till kroppens och sinnets övningar. Den här kristna yogaövningen är en långsam, mjuk och enkel fysisk övning. Den passar alla. Att hitta bön och rum för tystnad är också ett syfte. Var och en utför övningen på det sätt som passar bäst beroende på hur kroppen känns, hurdan livssituation man är i och/eller hurdan form man själv är i just i stunden. Kom och prova på.

- Mån. 2.9–4.11 kl. 19–20 i högkoret i Domkyrkan. Kursen är gratis.
- Maria Olin leder Stillhetens yoga, henne når du per mejl maria.olind@gmail.com.
- Klä dig i mjuka och varma kläder och ta med ett eget underlag (yogamatta, filt, trasmatta). Golv kan vara kallt.

Kyrkan – en plats där man får vara som man är

I augusti ordnas Borgå Pride. Församlingen deltar för att stötta arbetet för inkludering och allas rätt till att vara sig själva. Det gör också Ryan Backman.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

BORGÅ Ryan Backman är 20 år och sommarjobbar som bäst inom hemvården. Övriga tider om året studerar hen till socionom, med siktet inställt på att jobba med unga.

– Jag vill jobba med unga i skolkåldern, men inte som lärare, utan mer som en handledare.

Ryan är också aktiv i församlingen, eller så aktiv som hen hinner vara då livet också fylls av studier i Helsingfors, pendlar hem till Borgå och ett som annat där emellan. Församlingen har alltid varit en bakgrundskraft i Ryans liv. Som barn deltog hen i läger, och som ungdom i ungdomssamlingar. I församlingen upplever hen att det finns en inbjudande gemenskap.

– Det finns också stöd i församlingen om det är något jag behöver hjälp med.

Den 12 till 17 augusti ordnas Borgå Pride. Under den veckan brukar också församlingen vara med på ett hörn. Så också i år.

Församlingen stöder

Domkyrkoförsamlingen medverkar i den regnbågsmässa som ordnas under veckan och deltar också i någon utsträckning i övrigt program. Det här är tredje året som församlingen deltar i prideveckan.

– Vi tycker att det är viktigt att stöda arbetet för rättigheter, inkludering och välbefinnande för alla människor, säger kyrkoherden och domprosten Mats Lindgård.

Det här håller Ryan Backman med om.

– Jag tycker det är väldigt bra att det ordnas en pridevecka i Borgå. Det signalerar att Borgå är en plats där man får vara som man är. Att församlingen är med i pride visar att kyrkan är öppen för dig, så som du är.

»För mig var kyrkan en av de första platserna där jag vågade vara mig själv.«

Hur är det i församlingen, upplever du att församlingen är bra på att inkludera och se till att alla kan delta på liknande villkor?

– Jo det tycker jag. Det är väldigt enkelt att komma in, även om du inte hör till kyrkan är den öppen för alla.

För Ryan Backman är det något av en solidaritetshandling att delta i Pride. FOTO: GUNVOR HADDAS

– För mig var kyrkan en av de första platserna där jag vågade vara mig själv. Det känns roligt.

Parad och fest

Prideveckans höjdpunkt, paraden, infaller lördagen den 17 augusti. Då blir det också traditionsenlig parkfest. Ryan Backman hoppas på att kunna delta.

– Jag vet inte riktigt hur mycket tid jag har, men jag ska försöka vara med så mycket som möjligt under lördagen.

Ryan har svårt att välja ut någon särskild programpunkt under veckan som hen ser särskilt mycket fram emot. Det är helheten som gör det. Att delta i prideveckan är också något av en solidaritetshandling.

– Jag vill vara med för de som inte ännu kan vara sig själva.

Har du själv upplevt det, att du inte fått eller kunnat vara dig själv?

– Jag har nog haft sådana tider jo. Mest då jag växte upp och var osäker på vem jag själv var. Vissa tycker också att man inte kan veta det ännu då man är ung. Men i dagens läge påverkar inte andras åsikter hur jag känner mig.

– Alla har såklart sina egna åsikter, och det får man ju ha.

KOLUMNEN

FOTO: CECILIA ENGBLOM

CARITA EKLUND

Att ge av det vi har är Guds gåva

JAG HÖR åskan mullra långt borta, den knakar och brakar och himlen vid horisonten är mörk, men ännu gassar solen het och luften är tryckande. Jag torkar svetten ur pannan och drömmer om en kall läsk eller en glass. Just nu har jag ingendera men jag går in och tappar upp ett stort glas kallt vatten som jag snabbt dricker upp. Sen låter jag det kalla vattnet rinna en stund på mina varma handleder och det börjar kännas litet lättare.

Det är tredje veckan av min semester och sommaren har varit lång och varm. Arbetsdagarna i början på sommaren gick som vanligt, men då församlingshemmet tömdes för att de flesta var på läger eller semester blev de fasta arbetsuppgifterna litet färre och tempot gick ner.

UNDER SOMMAREN har jag hunnit tänka mycket på arbetet och alla de människor jag fått möta under vintern och våren. För oss diakoniarbetare är människomöten i olika form det viktigaste. Vi träffas, blir bekanta, djupdyker i just hans eller hennes liv och går en bit av livets stig tillsammans. När situationen för den vi träffar lättar ses vi kanske mera sällan eller så upphör vår kontakt. Många är de som vi ser gå vidare med lättare steg, andras situation kan vi inte påverka väsentligt men vi kan lyssna och dela.

ATT MÖTAS och dela är det viktigaste i allas liv, i alla livssituationer. Vi behöver dela glädje och sorg, oro och allt det fina vi är med om. När vi har ledigt och rutinerna suddas ut kan det bli ännu svårare för den som har varit med om något svårt. Rutinerna som bär och bildar ett skyddsnät saknas. Vår kropp och vårt sinne behöver tryggheten i alla de vanliga sakerna och vårt hjärta slår lugnare när vardagen är ordnad.

ATT HA SEMESTER, fira sommarlov eller vara ledig är bra, men efter en tid blir vi kanske litet vilsna. En paus gör gott men om jag är riktigt ärlig behöver jag vardagens rytm och vanor. Att ställa väckarklockan på kvart i sju är som att spola handlederna med kallt vatten en varm sommar dag. Att gå och lägga sig i tid och sova före en arbetsdag är som ett åskregn. När jag vaknar efter regnet på morgonen har jag energi och kraft att ta itu med mina uppgifter igen. Att få vila är nåd, att få samla energi är Guds gåva, att använda gåvan är och blir till välsignelse för oss själva och den vi tjänar.

Carita Eklund är diakonissa i Åbo svenska församling.

”Vi är de ungas röst”

Moa Karlsson och Elvira Andersson är med i församlingens påverkansgrupp för unga. De vill ha mer verksamhet för unga och unga vuxna – också i skärgården.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

VÄSTÅBOLAND När KP får tag på **Moa Karlsson** och **Elvira Andersson** är de fullt upptagna med att vara ledare vid ett konfirmandläger i Houtskär.

– Här finns mest unga från Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö – men också en del från Pargas, berättar de.

Både Moa och Elvira är medlemmar i församlingens påverkansgrupp för unga. Deras mål är att ha medlemmar från varje ö som hör till församlingen – men ett par saknas ännu.

– Vårt uppdrag är att få de ungas röst hörd och att göra barnkonsekvensanalyser när sådana behövs.

Moa Karlsson är ordförande för påverkansgruppen och viceordförande i Väståbolands svenska församlings församlingsråd.

– På det viset blir jag också ett språkrör mellan organen, säger hon.

Vad brinner ni för när det gäller att utveckla verksamhet för unga i församlingen?

– Jag skulle vilja utveckla verksamheten för unga vuxna. Jag upplever att det inte finns så mycket för den gruppen i vår församling. Jag fyller själv 21 i augusti och märker att jag saknar verksamhet för gruppen 20+, säger Moa Karlsson.

– Jättesvår fråga! Jag kommer från Houtskär och jag skulle vilja se på verksamheten från skärgårdsbarnens synvinkel. Det finns inte så mycket för de unga som bor i Houtskär, Iniö, Korpo och Nagu, det mesta som ordnas sker i Pargas, säger Elvira Andersson.

Varför har ni själva valt att vara aktiva i församlingen?

– Jag trivdes superbra på mitt eget skribaläger. Sedan gick jag ledarkurserna och fastnade för att blir ledare vid konfirmandläger efter det. Ledarna vid mitt eget läger var jättebra, säger Moa Karlsson.

Hon har nu studerat teologi i ett år.

– I år är jag sommarsteolog i församlingen. Jag tycker det är jätteroligt att få vara med på läger. Jag tycker om gemenskapen och om att få skapa ett bra läger för andra.

Elvira Andersson har inte lika fina minnen från sitt eget konfirmandläger – gemenskapen var fin men undervisningen vid det lägret var inte helt förenlig med hennes värdering-

Från vänster: Vilma Sjöström, Moa Karlsson, Elvira Andersson, Meya Heikel och Alexander Hellström. I famnen: Kajsa Lindström.

FOTO: PRIVAT

ar, främst på grund av de präster som var med på den tiden. Men hon ville ändå ge församlingen en chans.

– Jag ville testa att vara ledare vid andra läger och den vägen få en bättre lägerupplevelse. Jag har jobbat mycket med barn och unga också utanför församlingen, och tycker det är jätteroligt. Det var via ledarkurserna jag märkte att jag ville vara aktiv i församlingen.

»Jag märkte att jag ville vara aktiv i församlingen.«

Vad skulle ni säga till föräldrar som känner sig oroliga och undrar om deras barn kommer att trivas på konfirmandlägret?

– Jag skulle säga att när man väl kommer till lägret faller ganska mycket på plats. Vi ledare finns alltid där och försöker vara lyhörda inför allas behov och skapa en bra gemenskap. De första dagarna kan kännas motiga, men sedan brukar det blir bra, säger Moa.

Elvira påpekar att de behandlar ämnen som ofta är känsliga och personliga, och att det verkligen finns tid att reflektera över dem tillsammans.

– Dynamiken vid ett läger behöver inte var likadan som den är utanför lägret. Jag är själv 17 år och tror att vi som är närmare konfirmanderna i ålder kan bli deras vänner.

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 16.8 Sarah Tiainen, Karleby

Måndag 19.8 Kristian Vuoristo, Esbo

Tisdag 20.8 Karl Granberg, Västerhankmo

Onsdag 21.8 Ida-Maria Björkqvist, Jakobstad

Torsdag 22.8 Ida-Maria Björkqvist, Jakobstad

Fredag 23.8 Jan Edström, Esbo

Måndag 26.8 Monika Koskinen, Kuni (repris från 17.8.2022)

Tisdag 27.8 Monika Koskinen, Kuni (repris från 24.8.2022)

Onsdag 28.8 Monika Koskinen, Kuni (repris från 31.8.2022)

Torsdag 29.8 Minna Opara, Ekenäs (repris från 5.10.2022)

Fredag 30.8 Minna Opara, Ekenäs (repris från 13.10.2022)

Måndag 2.9 Luisa Tast, Malax

Tisdag 3.9 Luisa Tast, Malax

Onsdag 4.9 Luisa Tast, Malax

Torsdag 5.9 Lilian Ruotsala, Helsingfors

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 16.8 Gustav Björkstrand, Åbo

Lördag 17.8 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 18.8 Lucas Snellman läser ur Frank Mangs' böcker *Bilder och budskap* och *Äta in Livet*

Måndag 19.8 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Tisdag 20.8 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla

Onsdag 21.8 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla

Torsdag 22.8 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla

Fredag 23.8 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla

Lördag 24.8 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 25.8 Lucas Snellman läser ur Frank Mangs' böcker *Bilder och budskap* och *Äta in Livet*

Måndag 26.8 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Tisdag 27.8 Rea Anner, Helsingfors (repris från 15.11.2021)

Onsdag 28.8 Rea Anner, Helsingfors (repris från 16.11.2021)

Torsdag 29.8 Dag-Ulrik Almqvist, Helsingfors

Fredag 30.8 Marko Pitkäniemi, Helsingfors

Lördag 31.8 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 1.9 Lucas Snellman läser ur Frank Mangs' böcker *Bilder och budskap* och *Äta in Livet*

Måndag 2.9 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Tisdag 3.9 Helena Tornberg, Dalsbruk

Onsdag 4.9 Boris Källman, Vichtis

Torsdag 5.9 Dag-Ulrik Almqvist, Helsingfors

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 18.8 Gudstjänst med Fridsföreningen i Källby, Pedersöre. Predikant: Markus Ventin. Gudstjänsten spelades in den 11 augusti 2024.

Söndag 25.8 Musikgudstjänst från Lutherska missionskyrkan (EFS) i Göteborg. Bibelmeditation: Johanna Olander. Gudstjänstledare: Emilia Sandberg. Textläsare: Daniel Lindgren. Förbön: Anna Karin Samsjö, Johanna Arlinger och Peter Nyström. Sång och: Lutherska missionskyrkans kör med orkester. Producent: Neta Norrmo, Sveriges Radio (2024).

Söndag 1.9 Liturgi med Tammerfors ortodoxa församling. Predikant: Aleksej Sjöberg.

RETREATGÅRDEN SNOAN 50 ÅR – VÄLKOMMEN PÅ FEST SÖNDAGEN 15.9

Snoan – Finlands äldsta retreatgård, invigdes 14.9.1974. Nu ska vi fira med mäsas, mat, program, gemenskap, tacksamhet och glädje. Festligheterna tar plats mestadels utomhus.

Program: kl. 11-> Välkomstkål, gratulationer och uppvaktningar, kl. 12 Festmäsas med biskop Bo-Göran Åstrand och huskaplan Maria Repo-Rostedt, kl. 13 Sopplunch, tårta och kaffe, efter maten blir det festprogram, gemenskap samt publicering av Snoans jubileumsbok.

Anmälningar gärna senast 30.8 på www.snoan.fi. Mera information retreatkoordinator Birgitta Udd, kontakt@snoan.fi, 040-630 7771, verksamhetsledare Kalle Sällström, kontakt@forsamlingsforbundet.fi, 050-3562 475.

Stillhetens festival 13-15.9.2024 – mötesplats för spiritualitet i Borgå stift

Mötesplats för anställda och frivilliga i Borgå stift som är intresserade av att komma med i ett inspirerande och stödjande nätverk för spiritualitet. Du kan delta i hela festivalen eller valda bitar. Programmet går av stapeln på Stora prästgården i Karis och Retreatgården Snoan. Logi på Stiftsgården Lärkkulla eller Retreatgården Snoan, enligt val.

Fredag: Workshopar – prova på Pilgrimsvandring med Wille Westerholm, Stillhetens yoga® med Anders Lundström eller Andlig vägledning i grupp med Maria Repo-Rostedt.

Lördag: Samtal, workshopar – delade erfarenheter, nätverksbygge, helig dans och tid för stillhet och gemenskap tillsammans.

Söndag: Snoans 50-års jubileumsfest

Mera information och anmälan hittar du på: www.forsamlingsforbundet.fi eller www.borgastift.fi

Arrangör: Domkapitlet i Borgå stift & Församlingsförbundet r.f.

Höstretreat på Tankar

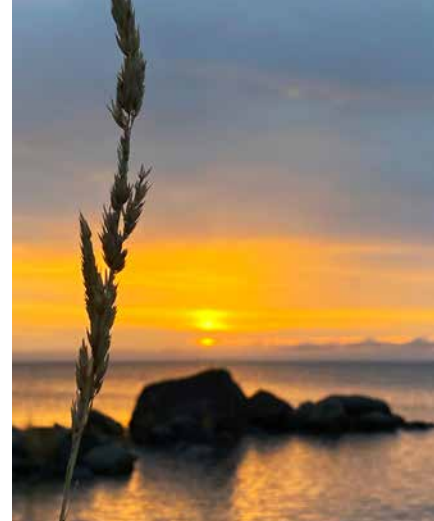
Kronoby och Karleby församlingar ordnar tillsammans med Kyrkans Ungdom i Nykarleby en höstretreat som är öppen för alla intresserade. Den hålls på fyrön Tankar ca 18 km utanför Karleby. Avfärden sker med MS Jenny kl. 14 fredagen den 20 september och sedan är man tillbaka i land kl. 15 på söndagen. Avfärden från Tankar är kl. 13.30.

Retreatledare är Ville Kaviolo och husvärdar är Kristina och Bo-Göran Klingenberg. Trakteringen sköts av Anne och Mika Peltoniemi. Anmälskervia www.kyrkansungdom.fi eller tel 0452348073. Man bor på en f.d. lotsstation antingen i enkelrum eller dubbelrum. Tornrummet fungerar som samlingsrum och den 270-åriga kyrkan på ön används vid morgonmäsorna och tideböerna.

sorna och tideböerna.

Under tio år tid har man regelbundet ordnat både vår- och höstretreat på Tankar fyrö. Sommartid vimlar det av folk på holmen men under hösten och våren får retreatdeltagarna vara mera i lugn och ro. Platsen bjuder på fina naturupplevelser.

Prisuppgifter och anmälningsförfarande hittar du via Kyrkans Ungdoms hemsida eller via deras telefonnummer.

450 människor slöt upp till Kyrkans Ungdoms sommarläger

Lägret hölls för andra gången i Nykarleby.

Sara Sandell med barn trivdes.

Bengt Johansson var inbjuden gäst. På bilden även lägerkören, spelade tillsammans med lägrets projektkör, ledd av Malin Storbjörk. Vid pianot Patrick Wingren.

Volleyboll hör till traditionen. Kedu (Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby) samarbetade med Kyrkans Ungdom.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Landets mesta körmästare: 'Din begåvning är inte allt'

Eric-Olof Söderström, 67, lämnar i vinter kantorsjobbet i Borgå med en lång karriär inom musiken bakom sig. All framgång är inte bara begåvning, råder han i dag sitt unga jag.

TEXT OCH FOTO: JAN-ERIK ANDELIN

Ett gott råd

I den här serien ger personer goda råd till sitt yngre jag.

– När jag var 15 spelade jag i min första gudstjänst och när jag var 16 kom jag in vid Sibeliusakademins kyrkomusikavdelning. De märkte tydligen inte att jag var minderårig, säger kantor Eric-Olof "Eki" Söderström i Domkyrkoförsamlingen i Borgå.

I vinter blir det dags för avskedskonsert och i februari 2025 går han i pension vid full 68 års ålder, efter en lång karriär i finländskt musikliv.

Eki Söderström växte upp i Svartå i Västnyland där hans pappa var chef på statens spannmålsförråd på orten.

Hemma stod ett piano som fyraåriga Eric-Olof började försöka sig på. Som barn med en höftsjukdom och en stödskena som gjorde att han under två års tid hade svårt att röra sig blev det mycket tid vid pianot.

Morbror **Paavo** som var kantor i inlandet lärde honom spela piano, och lånade senare nycklarna till sin kyrka där Eki kunde öva på orgel. Som femtonåring började Eric-Olof Söderström som kyrkomusiker i Virkby kyrka, mot en ersättning om 20 mark.

Efter mellanskolan var Eki Söderström trött på skolan. Han sökte in till Sibelius-Akademien som på 1970-talet inte förutsatte studentexamen.

Sin första kör ledde han inom familjen. Mormor som var lärare i Vasku by i norra Birkaland hade 13 barn, vilka alla inklusive barnbarn förutsattes vara med i bykören, som småningom blev en ren släktkör.

– Det var *Jag gungar i högsta grenen, Härlig är jorden* och finska landskapsånger. Jag har vuxit upp med att all musik är fyrstämmig.

Eric-Olof Söderström hyllades i årtal som en toppskicklig körledare och dirigent – till burnouten vid operan. Då blev han ensam.

Vid Sibelius-Akademien gick han på **Jorma Panulas** kapellmästarkurser och debuterade som orkesterdirigent med Helsingfors Damorkester som sin första orkester – grundad av **Heidi Sundblad-Halme**, dotter till hans egen föregångare som Borgåkantor för ett sekel sedan, **Henrik Sundblad**.

Eric-Olof Söderström blev ett känt namn i Finland som körledare och kapellmästare. Radions kammarkör, Akademien, Lyran och Kampin Laulu är några av namnen.

»Det kan finnas Någon som vill att det ska gå bra för dig.«

Orkestrar han dirigerat är bland andra Radions symfoniorkester, Tapiola Sinfonietta, Avanti och ett stort antal stadsorkestrar runtom i landet.

Operakör blev till sist hans levebröd.

Under fyra säsonger ledde han kören vid Nyslotts operafestspel, därefter var han körmästare vid Nationaloperan i Helsingfors i elva år.

Körmästaren är kapellmästarens assistent och sitter ofta med vid föreställningarna och antecknar vad kören behöver slipa på.

– Det är ett tungt arbete. Man övar på förmiddagarna och ibland på kvällarna om det inte är föreställning. Och efter föreställningarna går man ofta ut och någon varvar ner med några groggar eller öl. Ofta är det för att musiken fortfarande snurrar på i huvudet.

Körmästaren deltar också i möten kring operans administration, och det var mycket jobb.

Till sist kom kraschen; en skilsmässa och en burnout. Eric-Olof Söderström hade sedan studieåren ansetts vara toppbegåvad och därefter också betraktats som landets skickligaste, prisbelönta körledare.

– Men så var jag plötsligt ingenting. Alla försvann, också mina vänner. Men jag kunde inte medge det själv. I en kyrka träffade jag några av mina körmed-

lemmar som frågade om de fick be för mig. "Nej, behövs inte", sade jag. "Allt är bra med mig".

I Borgå fick Eric-Olof Söderström jobbet som kantor två gånger. Första gången 2003 då hans kontrakt vid operan höll honom tillbaka, och sedan en gång till 2006 när han sökte på nytt.

Ditt goda råd till dig själv som 20-åring i Sibeliusakademins korridorer?

– Jag var väldigt begåvad och fick de bästa betygen i allt jag studerade. Men när jag fick den där burnouten betydde den begåvningen ingenting alls. Då förstod jag att jag inte är ensam, utan att någon hjälper till här hela tiden. Din egen begåvning är kanske inte allt. Det kan finnas någon som vill att det ska gå bra för dig.

Talar du nu om andra människor som vill dig väl, eller om Gud?

– Om Gud.

Läs en längre intervju med Eric-Olof Söderström på Kyrkpressens webbplats, kyrkpressen.fi

Gloria Patri

Gloria Patri (Ära till Fadern) är en anrik, kyrklig fotbollsturnering som alltid arrangeras sista fredagen i augusti.

Turneringen initierades för över trettio år sedan av bland annat ärkebiskop emeritus John Vikström.

Årets turnering ordnas i Vierumäki nära Lahtis.

Ett kyrkligt turnéminne är när biskoparnas lag Piispan pojat år 1994 mötte S:t Petersburgs tjänstemän. Enligt legenden blev Vladimir Putin tacklad av John Vikström så att hans nyckelben gick av.

Borgå stift har för första gången ett eget lag i fotbollsturneringen. I skrivande stund saknar laget fortfarande namn – kom gärna med idéer!

Kristian Willis brukar sparka boll med sin son på fotbollsplanen i Söderkulla.

Borgå stift har nu ett eget fotbollslag

I slutet av augusti deltar Borgå stift för första gången med ett eget lag i den kyrkliga fotbollsturneringen Gloria Patri. Lagledare **Kristian Willis** säger att laget är starkt och balanserat. Bland spelarna finns en tidigare ligaspelare.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

I några år har Vanda svenska församlings kyrkoherde Kristian Willis deltagit i den anrika fotbollsturneringen Gloria Patri som spelare i Helsingforslaget Stadin papit. Men han började undra: Varför har Borgå stift inte ett eget lag?

– Jag tyckte det var dags. Jag var också förvånad över att så många i stiftet inte kände till hela turneringen.

Vid fjolårets kyrkoherdekonferens föreslog han att stiftet skulle satsa på ett eget lag och fick medhåll av biskopen.

– Och kyrkoherdarna nickade och hummade så där som de brukar göra när någon föreslår något.

Domkapitlet lovade stå för lagets deltagaravgifter och gav också grönt ljus för att stiftets vapen fick användas på

speltröjorna. Tröjorna går i Svenskfinlands och Borgå stifts rödgula-färger och har beställts från Tyskland.

– Simon Lampenius designade våra speltröjor och fick Församlingsförbundet att ställa upp som tröjsponsor.

Nivån är varierande

Lagkapten är Lukas Brenner, som studerat teologi vid Åbo Akademi och nu jobbar för Sley.

– Han har tidigare varit en bärande kraft i teologistuderandenas lag Manu Dei i ÅA:s fotbollsturnering.

Lagets spelare består av anställda och förtroendevalda med anknytning till Borgå stift.

– Vi tar gärna emot nya spelare till nästa års turnering – och gärna från hela Svenskfinland, säger Willis.

Ni har visst ett tidigare fotbollsproffs i stiftets lag i år?

– Ja, Johannes Westö, som är präst i Karis. Det känns väldigt bra. Jag känner till hans fotbollsbakgrund och vet att när han var med i Manu Dei-laget klarade de sig bra.

Han räknar med att det är Westö och Brenner som med sin fotbollsbakgrund blir de bärande spelarna i laget – men påminner om att det också finns äldre, vana fotbollsspelare på plan.

– Till exempel tidigare biskopen Björn Vikström och domprosten Mats Lindgård. Självt spelar jag bara fotboll på hobbynivå. Vi har sådana som aldrig spelat fotboll och kanske inte vet vad offside är – men de har bra kondis och orkar springa. Många yrkesgrupper i kyrkan är representerade. Det viktigaste är att man har bra attityd och är lagspelare.

Vad är det som gör att just fotboll är den gren som kyrkan samlas kring?

– Grejen med fotboll är att alla vet vad man ska göra med bollen: man ska sparka in den i målet. Det är en demokratisk idrottsgren på det viset att den är lätt att förstå.

Han säger att man kommer nära varandra på plan och att turneringen är ett bra sätt att nätverka inom kyrkan.

– Har man tur får man tackla en biskop! För mig är det en av årets höjdpunkter och därför ville jag få med så många som möjligt. För två år sedan kom mitt lag till final – men vi förlorade på straffspark, vilket var bittert.

Vem brukar då vinna? Kristian Willis erfarenhet är att det är det lag som orkar springa mest, vilket ofta är teologistuderande.

– Många av dem spelar aktivt och är i god form.

Har Borgå stifts lag ett namn?

– Vi har några förslag, till exempel ”Pappi betalar” eller ”Samma på svenska”. Det får gärna vara något kyrkligt och något som har en koppling till det svenska stiftet.

– Vi tar gärna emot förslag på namn från Kyrkpressens läsare.

Har du förslag på ett namn för Borgå stifts fotbollslag? Mejla snarast möjligt vandasvenska@evl.fi.

Kyrkpressen fick ett tips: ”Hon är den bästa präst jag någonsin upplevt.” Vi åkte till Ekenäs för att träffa **Meri Yliportimo**. Hon växte upp med teckenspråk och finska som modersmål, har varit präst i sex år och vuxit in i den finlandssvenska kulturen.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

”Jag blev vuxen i jobbet som präst”

Hurudan skulle Meri Yliportimo vara om hon inte var präst? Hon vet inte. Hon var bara 23 när hon började.

– Jag var knappt vuxen när jag blev präst. Efter sex år som präst känner jag att jag fått bli vuxen i den här rollen.

Hon minns en bussutfärd med församlingsmedlemmar under första sommaren på jobbet.

– Det fanns en 93-årig deltagare vid utfärden. När jag pratade med henne tänkte jag att vi har ett helt människoliv mellan oss – vad har jag att ge? Men hon konstaterade: Det är inte åldern som är viktig, utan viljan att se en annan människa, att lyssna och bekräfta.

Det är fortfarande det som Meri Yliportimo idag allra helst vill: dela liv. Att lyssna på andras livsberättelser än en gåva, ett privilegium, ett förtroende och en hedersuppgift.

– I det här jobbet har jag lärt mig att lyssna. Man kan aldrig säga till en annan att man vet vad hen går igenom, men ens egna förluster blir en sorts klangbotten.

Vi människor kan känna oss obekväma om vi inte hittar en lösning i en svår situation.

– Men sorg och smärta är inget du kan lösa. Du får den inte att gå bort med att komma med ett gott råd. Det enda du kan göra är att stå ut med att vara där, och att säga att också Gud är

där, mitt i det mörkaste och äckligaste och mest smärtsamma. Ingen är ensam.

Kände att hon inte hörde hemma

Meri Yliportimo och hennes lillebror växte upp med döva föräldrar. Deras modersmål var teckenspråk, finska lärde de sig av mormor som hjälpte till mycket i hemmet.

– Jag växte ju upp i ett hem där ingen någonsin lyssnade på musik. Mamma förde mig till musiklekis för att hon ville att jag skulle lära mig sjunga. Idag tänker jag att jag är tillräckligt musikalisk – det säger åtminstone kantorerna i församlingen. Jag klarar av att sjunga liturgin och det låter helt bra. Inte perfekt, men tillräckligt bra – och för mig betyder tillräckligt bra verkligen att det *är* tillräckligt bra.

Från barndomen och skoltiden minns Meri Yliportimo känslan av att inte riktigt höra hemma.

– Varken jag eller min bror var utstötta på något vis, det var mer en känsla jag hade: Ska jag vara här?

Idag tänker hon på att barn har svårt att förstå hur det kan kännas att vara annorlunda, men att vuxna borde förstå.

– Du kan inte kan veta vad en människa bär på, det syns inte utåt. Därför måste du ta vara på de ord den människan klär en upplevelse i. Det är ju det enda du egentligen kan veta.

»Det fanns en plats för mig i kyrkan, en plats jag tidigare i livet känt mig osäker på.«

En del är redo att berätta mer, andra mindre – det är så det är.

Det första ställe där hon verkligen kände att hon hörde hemma var i konfirmandgruppen.

– Det var något med att det fanns en plats för mig där, en plats jag alltid hade känt mig osäker på i skolan. Så jag ville så gärna vara med och erbjuda detsamma till andra. Det var därför jag ville bli präst.

Har ditt jobb förändrat dig?

– Absolut. Det här jobbet är en stor del av det hur jag är som människa. Jag tror jag skulle vara annorlunda om jag inte var präst.

Hon var ett blygt barn som hade svårt med sociala situationer – det kanske bidrog till känslan av att inte känna sig hemma.

– Men under studietiden och på jobbet har den känslan försvunnit. Men måste bara gå in i obekvämlighetszonen och utsätta sig.

Ändå gillar hon fortfarande att bara lyssna.

– När du får det förtroendet att någon berättar om sitt liv för dig ser du hur viktigt det är att välja sina ord rätt. Det finns stunder då jag tvingats medge att jag sagt sådant jag inte borde ha sagt, och andra då har jag haft glädjen att hitta rätt ord. I många situationer ska man inte säga något över huvudet, för inget räcker till. Att vara tyst är något man alltid kan öva på.

Men fel gör vi alla – också präster.

Meri Yliportimo har formats av och vuxit in i prästrollen under åren som präst i Ekenäs-nejden.

Ekenäs kyrka är en av Meri Yliportimos arbetsplatser.

– Det svåra är att präster ofta är med om sköra situationer, där man inte skulle få göra fel. Men vi gör fel ändå, för vi är bara människor. Det har hänt mig att jag gjort misstag, och då har jag

bett om ursäkt efteråt. Sedan har jag inte gjort exakt samma misstag en gång till.

Hon säger också att hon aldrig hade klarat av att växa in i prästrollen ensam.

– Att jag växt och utvecklats som präst har att göra med den gemenskap jag varit en del av.

Det finaste är att dela liv

Det värdefullaste hon får i sitt jobb är människors berättelser.

– Det är det största i mitt jobb som präst. Allra mest hoppas jag att jag då skulle ha kunnat förmedla att det finns hopp och kärlek vad som än händer. Det är ändå kyrkans ultimata budskap. För mig blir livet ett gott liv för att jag tror på Gud, men det är inget jag kan övertala någon annan att göra.

Mycket av hennes egen tro har vuxit fram ur upplevelsen att hon duger som hon är, att det finns en plats för henne.

– Sedan försöker jag ge det hoppet vidare, för det är inte mitt att äga, varken hoppet eller kärleken.

Hon tror att människor som har en negativ bild av kyrkan och av präster i något skede av sitt liv kan ha mött kristna människor som de uppfattat som dömande och hårda.

– Döm inte. Det är så viktigt att minnas, eftersom du inte vet hurudan inverkan du har på andra människor. Det finns för många mäniskor

»Människors berättelser är det största i mitt jobb som präst.«

som i något skede av sitt liv blivit så sårade av sådant de hört av kristna människor att de inte kan och inte heller ska behöva släppa det. Jag vet att det i kyrkan finns en gemenskap som baserar sig på kärlek, men eftersom vi är människor gör vi ibland saker vi inte borde. Därför har alla inte fått uppleva den verkliga gemenskapen och kärleken. Livet är tyvärr inte så enkelt att samma manual fungerar för alla.

Meri Yliportimo

Bor i Ekenäs, uppvuxen i Halikko, som idag hör till Salo.

Studerade teologi vid Åbo Akademi.

Familj: Fästman, mamma och hennes man, bror med familj.

Gör på fritiden: Går på gym, läser och träffar sina närmaste. Använder teckenspråk också i sitt jobb som präst ibland, vid teckenspråkiga mässor.

Tankar om finlandssvenskheten: "Kretsarna är små. Det är bekant för mig eftersom också de teckenspråkiga kretsarna är små. När man går över språkgränsen blir kulturen annorlunda, men jag har svårt att sätta ord på skillnaden – det är ju mitt liv nu."

BMA 2024	SILVER SMED Apg 19:24	SURMÖLK LOTS FARFAR 1 Mos 11:27	MOTOR- CYKEL	JAKOBS BRÖR 1 Mos 25:26	PÄHITI	VIKT- ENHET	PYTON- ORM	LÖN FÖR KRIGS- TJÄNST
→			→				↓	HÄMND- GUDINNA
STAD Apg 19:1					GRÄL STRON- TIUM			
			MAKA- RONER				GLOSA	
MUSLIMSK FURSTE TIDE- VARV			HÖGTID Ester 9:26 LÅNG				RHODE ISLAND	DINERAR PÅ SKÄMT?
TRIANGEL		GUIVARA LÄG- VÄTEN		JAPANSKT SPEL- FÖRETAG	INDIUM	IOR PUCCINIS FÖRNAMN		
							GENAST MED MED FOLKSLAG SYDSUBAN	
INGRID BERGMAN		HÄRD- GUMMI	INGA NILSSON ÄR PARK I STAD		ÅTEST SÄGER ARTIG			
HLVOR- NAS KUNG POJKNAMN					ILLA- MÄENDE RADON			
		2 / 12 BÖRGEN					↓	KADA- VLR
"MEN --- SAMUELS 1 Sam 2:26 HÄRD- ROCKSBAND					MÄKTA			FILM- SKAPARE
			ELÄNDIG		JE ALL "EN STOR ELDRÖD..." Upp 12:3		SÄNK TON SKIVA	
			SPETS		--- AMARYLLIS KLAGA			SUVAS, FINSK SÄNGERSKA
			GNAGARE CONNERY			LEMO PÅ FINSKA SPEDITÖRS- FÖRBUND		
DAGENS NYHETER GULLMAR		TITA TRENNE		ÅRS- BÖCKER				
				DYRBAR LISA DAHL				
	ÖGRUPP		SÖKT				JOHAN ERIKSSON	
		BLYTON			KUL- RAM			

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Åke Holm**, Vanda, **Valborg Helsing**, Vörå och **Monica Wiklund**, Munsala.

Sänd in din krysslösning senast fredagen den 23 augusti 2024 till: Kyrkpressen, Södra kajen 8, 00130 Helsingfors. Märk kuvertet ”Augustikrysset”. **För kännedom:** de öppnade kuverten med kryssvar och adressuppgifter skickas vidare till Svenska Lutherska Evangeliföreningen som tar tillvara frimärkena till förmån för missionsarbete. Du kan också ta en bild av krysset och skicka till kryss@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

[illegible]

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.armasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er

Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

info@begravningsbyramarjamaki.fi

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriseraad begravningsbyrå

ANNONSERA I

KP
KYRKPRESSEN

BOKNINGAR:
040 144 6200

www.kyrkpressen.fi

HÖSTENS HÖJDPUNKT
20-22 SEP 2024
www.skordefest.ax #skordefestaland f@

Besök vårt nya museum
STELLA POLARIS
och njut av Öjskogsparkens fina museiområde!
Närpes Hembygdsförening rf.
Adress: Kyrkvägen 23, Närpes

ÖPPET:
TI, TO, FRE KL 10-16
ONS KL 10-18
LÖ KL 10-14
www.ojskogsparken.fi

Guidning i museerna under öppettiderna,
övriga tider på beställning.
Stella Polaris är öppet året runt!

ONEIL'S KITCHEN

BESTÄLL FESTMATEN FRÅN OSS!

CATERING & BESTÄLLNINGAR
Vi ordnar catering för både större och mindre fester, allt enligt önskemål!

GRILLBUFFÉ MED ONEIL
Även denna sommar erbjuder vi Oneils populära grillbuffé!
- Vi grillar på plats för den allra bästa upplevelsen!

TA KONTAKT FÖR MER INFO!

Simhallsvägen 4, 64200 Närpes
☎ 040 584 4697 | Lotten ☎ 040 960 5028
info@oneils.fi | www.oneils.fi

KOMMER I HÖST!

Christa Mickelsson
Lilla förlustboken

Christa Mickelsson delar sin personliga resa genom livssorg efter en hjärnblödning som ung vuxen och visar på hur man kan lära sig leva med förluster.

Sofia Torvalds
Att resa sig efter ett fall

En bok om tröst, hopp och gemenskap, rotad i egna och andras berättelser om resan från mörker till ljus.

Stillhetens gemenskap
– Glimtar från retreatgården Snoan

I femtio år har retreatgården Snoan i Lappvik välkomnat till dagar av avskildhet, bön och meditation. Här gläntar deltagare, husfolk och retreatledare på dörren till retreatens värld.

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi
Södra kajen 8, 00130 Helsingfors

Fontana Media

Mat som gör mer än bara mättar.

MAT FRÅN EGET LAND

SLC

ÖSTERBOTTEN BYGGER

Lador av hyvlat trä
Timmer 8 m² och 12 m²
Även hyvlade lister och
golv i gammaldags stil
Tel. 050-514 9905

Trätjänst F Melin
Tel. 050-514 9905
www.tratjanstfme.fi Tuvasvägen 12, 66100 Malax

FINLANDS STÖRSTA
FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

**LEVERANS
GENAST!**

NORDIC sale
Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

S&T ÖSTMAN
Allt inom jordbyggnads
Grävmaskiner 1,5-26 tn band & hjul
3D-maskinstyrning
Transporter, Materialförsäljning
Lavett, Krockbil
Borrning, Sprängning, Bergkilning
Kontakta för info och offert!

Thomas 050 59 81 666 | Instagram Stostman

BETONI
Kvalitetsbetong varje gång!

Från oss färdigbetong av kvalitet!

Yrkeskunskap, effektiv utrustning och säkra leveranser!
S-Betoni är ett pålitligt företag inom betongbranschen som består av 14 regionala bolag. Vi levererar färdigbetong till offentlig- och byggnadssektorer samt till privatbyggare och industrin.

S-Betoni Ab Oy, Långmossvägen 50, 68530 Lepplax
Daniel Sundström 040 727 3960, daniel.sundstrom@s-betoni.fi

VÖRÅ
ELSERVICE AB
VÖYRIN
SÄNKKÖHÖLTO OY

MÅRTEN HELSING
050 - 524 1976
VORA.ELSERVICE@GMAIL.COM

SPECIALISTEN
PÅ MATTLÄGGNING OCH BADRUMS-
RENOVERINGAR.
VTT-CERTIFIKAT
FREDRIK ENGMAN
050-527 9331

Oravais Golv & Kakel

ELfirma Antell Leif

- installation
- elmaterialförsäljning
- planering

050-5235391
leif.antell@leifin.fi

Sommarens takunderhåll

- Tvättning och målning av tak
- Service och underhåll av tak
- Taksäkerhetsprodukter

Kostnadsfri offert

044-9392417 / Nicklas
www.takservice.fi

Österbottens Takservice
Pohjanmaan kattohuolto

**MÅLNING, TAPETSERING
OCH PLATTSÄTTNING**

F:MA DAN
SYDHOLM
044 324 6202

Plåtslageri D Jåfs

- Takrännor, stuprör olika modeller o. färger
- Brandstegar i olika färger
- Takbryggor o. snöhinder
- Fönsterplåtar o. lister

Vikby
Tel. 344 4608
el. 050-330 7937

**Byggservice
Rakennuspalvelu**
KJB

050-5751253
050-5663179

Ab Renorem Oy

**Asbestsaneringar
Asbestkartläggningar**

**Ventilationsrengöringar
Inreglering av luftflöden**

Rivningsarbeten

Med 15 års erfarenhet

Tom Backman
0503432715
ab.renorem.oy@gmail.com

MALMBYN I ORAVAIS

Parhus och radhus
på ypperligt ställe!

Mer info på storlund.fi/malmbyn
E-post: info@storlund.fi
Tel. 050-345 2656

Mattusmäki-
vägen 111, Vörrå
www.storlund.fi

H-E STORLUND
BYGGTJÄNST - RAKENNUSPALVELU

BYGG, MASKIN, VERKTYG OCH FÄRGVARUHUSET

SAND'S Marketing

64200 NÄRPES, INDUSTRIOMRÅDET
VÄLKOMMEN TILL BYGDENS EGET VARUHUSET

HUSHÅLLSMASKINER, BYGGMATERIAL,
VERKTYG, MASKINER, MÅLFÄRGER,
MASKINUTHYRNING

IKH
RAUTANET

sandmarketing@netikka.fi
Tel växel 347 5700

Ole	041 4429122
Sture	050 5644387
Therese	050 3421157
Henrik	045 6121789
Jens-Magnus	0400 262504
Benjamin	0400 807944

ÖSTERBOTTEN BYGGER

Vi utför fullständiga
VVS-arbeten, med stor
noggrannhet och kvalitetstänkande.

Kontakt:

Andreas: 040 1972 350
Joakim: 040 1972 351
Ronny: 040 1972352
info@vasaror.fi www.vasaror.fi

VASARÖR

Behöver du hjälp

- Målning inne och ute
- Sprutmålning av dörrar och möbler
- Tapetsering • Golvläggning
- Nybyggen och renoveringar

MÄLERI
ES
7a kontakt
EMELIE
SANDELIN
info@esmm.fi
045-111 2135

SJÖBLOM

Tfn 06-723 6969
mobil 0500-560 527
www.sjoblominfra.fi

Allt inom jordbyggnadsbranschen

MAGA MA-N 28

Lambda-styrd vedpanna,
5100 € inkl moms.
Finns att se i drift i Esse.

Ab Wifotek Oy,
info@wifotek.com, 050 572 9315

WIFOTEK

**BERGVÄRME
ÄR EN
KLIMATSMART
LÖSNING FÖR
UPPVÄRMNING**

**BOKA
BORRNINGAR
I GOD TID!**

Stefan Storvall Dick Björklind Jari Emmes
040 1956 944 040 181 9711 040 481 2811
E-post: fornamn.efternamn@ks-geoenergi.fi

GEOENERGI

Kyrkvägen 4, Kronoby • www.ks-geoenergi.fi

Firma Ekström EN HJÄLPANDE HAND

Vi gör det mesta:
fastighetsservice,
städning, fönstertvätt,
renovering, vedarbete,
trädgårdsarbete,
flytt hjälp mm.

Hur kan vi
hjälpa dig?

050 58 99 741
MALAX
www.enhjalpandehand.fi

BioCleaner
JÄTEVESIPUHDISTAMO - RENINGSVERK

BC-6
breik.fi
Ab Breik Oy

050-5241983 Bo Rintamäki
044-3221818 N. Ingman

TRANSPORT KENNET WESTERLUND AB

Försäljning av grus, matjord pellets och skogsflis

+358 504310658

Transport.Westerlund@gmail.com

TAKLAXVÄGEN 408

SUOMEN PELTIKATE

Direkt från fabriken

- Plåttak
- Snöhinder
- Genomföringar till ventilation
- Vägglåt
- Rännor
- Skorstensplåtar
- Lister
- Stegar

Be om offert!

050 5523 667 / Göran
www.suomenpeltikate.fi
Industrivägen 4, Korsholm

Golv, väggar och tak i våta och torra utrymmen!

- ▶ Golvläggning
- ▶ Tapetsering
- ▶ Kakling
- ▶ Målning

RING OSS!

050-3406987 eller 050-5711983

GOLV1.FI

- Allt från golv till tak -

MARKNAD	
ÖNSKAS HYRA	UTHYRES
Vill hyra en etta i Åbo centrum med kokvrå. Från Augusti. Tel 040 5326928/Roger	Trevlig etta 27 m2 med balkong i Munkshöjden. Lugn trevlig omgivning, bra förbindelser till centrum. Hyra 650€ + vatten 25€/mån. Tel. 0400-424358/Maria
Önskar hyra etta i Åbo gärna nära Åbo Akademi där jag påbörjar mina magistersstudier i slutet av augusti. Rök- och djurfri Christa Lunabba. ring 050-4104963	Trea med havsutsikt i Havshagen (Berghäll) uthyres för tillfälligt behov. Tillgänglig åtminstone till årets slut. 900 €/mån inkl. vatten och el. Tel. 040-5535886/Annika
Önskas hyra etta i Vasa för mig och min hund. H. studerande Moa med hunden Vilda 0442124612	38m2, Museigatan 35, Helsingfors. Hyra: 850e/mån + vatten + el. Genast ledig. Tel: 050-3050450/Sofia
Skötsam, rökfri studerande söker bostad i Åbo centrum i höst. 0505900855/Jenny	En härlig ljus etta i Månsas, Helsingfors, väldigt nära Jokerlinjen. 24m². Ett rum, alkov, litet kök, badrum. Rökfri, inga husdjur. Genast ledig. Hyra: 670€+vatten 20€. Kontakta helsingfors.kfuk@gmail.com
UTHYRES	Nyrenoverad lägenhet på 43 m2 i centrala Åbo uthyres. Jessica: 050-3331991
Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionsbostäder. (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors. Ej serviceboende. Tel. 050 555 0477 Ons kl. 10-15.	Etta i Nickby SIBBO 36 m2, inglas.balkong, hiss, Hyra 540€ / mån + el o vatten. genast ledig tfn 050 4090657
Uthyres fin lägenhet 2h+k på 57,5 m² i Esboviken, Esbo. Området är naturskönt beläget nära havet, med nytt köpcentrum, metro, skolor, daghem och idrottsplaner i närheten. Visning kan ordnas, både via video och på plats. Hyra 840€/månad. Kontakt: Anders Enkvist 0505233572 anders.enkvist@hotmail.com	4r + kök, 89m2, centralt i Grankulla. Ledig 1.9, hyra 1300e + vattenavgift. Tel 040-5295952.
Uthyres Sumparkajen 10, Helsingfors. Möblerad lägenhet 3 rum; kök/vardagsrum, 2 sovrum, stor balkong mot innergård. 5/6 mån. Inga husdjur. Kontrakt 6-12 mån. Tel: Kay, 0405633198	SÄLJES
Trea 84 m2 med balkong mot Strandgatan i Vasa 6/7 mån. Rök- och djurfri. Hyra 950 €/mån + vattenavg 25€/pers. Tel. 06 3520066.	Folkhälsan Dickursby säljes 48 m2 bostad. Kiinteistömaailma Aki Penttinen 044 982 8644 aki.penttinen@km.fi
Tvåa 49 kvm i gott skick i Arabia, inglasad balkong + stor terrass. 1:a vån., lugnt läge. Rökfritt hus, inga husdjur. Kontakta Margareta, tfn 0407328643.	2r+k (57m2) från 1957 nära tåg- & busstationen i Åbo. Ste våningen med hiss. Rör- och fasadrenoveringar gjorda. Mera info: Etuovi objekt nr 80336713 eller WhatsApp 0456769769.
Ljus, fräsch tvåa intill Konepaja-området och flera spårvagns- och busslinjer. 6. vån., balkong, badrum, tvättmaskin och cykel. Hyra 880e/mån inkl. vatten. Ledig genast. Tel. 050 581 4858	49 kvm vinterbonad sanerad stuga i beachhouse-stil vid strandlinjen m läge mot söder i Predium-området i Ekenäs. Kommunalteknik. Tillgänglig väg året runt. 219 000 euro. Tel 050 597 8281.
Rymlig, nyrenoverad 1-2 rummare (35m2) uthyres i Södra Helsingfors. Tillgänglig ingång (1a vån.) med utsikt mot lugn innergård. Hyra: 850 e/mån, inkl. el och vatten. Tel. 050 592 2284 / Marie Perret	LEDIG TJÄNST
	Missionskyrkan i Ekenäs söker en engagerad och driftig
	UNGDOMS-LEDARE!
	Är det DU?
	Läs mera på: https://www.ekenasmissionskyrka.net under rubriken <i>Aktuellt</i> eller kontakta Maria Nikander, pastor, på tel: 041 3130887.

OPINION

Skicka insändaren till: Kyrkpressen/opinion, Södra kajen 8, 01300 Helsingfors.
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi **Glöm inte** namn, adress och telefonnummer.
Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. **Redaktionen** förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Människosyn

Är inte Gud med?

KP 12/2024 skrev Roger Fagelholmen insändare om kyrkans skribenter, "...av gubbar som inte har en aning hur världen ser ut idag"! Undrar om han också tror att Bibeln är skriven av bara gubbar? Hur kan Nya testa-

mentet vara relevant ännu efter ca 2000 år om det är "bara gubbar" som inget vet om framtiden ... har inte Gud ett finger med i spelet? Jag bara undrar ...

MITA GRAHN, Terjärv

Skapelseordning

Vi reflekterar Guds mångfald

Det är rikligt med funderingar för och emot jämställda äktenskap i KP i sommar. Det var inspirerande att läsa Kirsti Riipola (KP 5.6) som framhåller hur skapelseberättelsens "till man och kvinna" innebär att vi inte är antingen det ena eller det andra utan att detta "man och kvinna" finns i oss alla. Roger Fagerholm (KP 10.7) påminner om aposteln Paulus tankar, att kärleken är störst. Och att vår kunskap om sexualitet idag är mer utvecklad än på "Bibels tid".

Förvånande nog finns det ändå mycket som bejakar modern syn på kärlek och sexualitet också i bibletexter. Paulus håller fram Kristus i det mesta han skriver och tolkar också vidare, genom att i Galaterbrevet 3:28 stötta skapelseberättelsens människosyn och dra den ett steg framåt via "Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus". Somli-

ga bibelöversättningar skriver "man och kvinna" i Galaterbrevet. Oberoende om vi läser in ett "eller" eller ett "och" så talar Paulus förståelse på temat för en utveckling av både gudsbild och människosyn.

Gamla testamentets Gud skapar människan till sin avbild och uttrycker i sin allvishet om sig själv "jag är den jag är" och målar så både sig och oss människor med bred och färgrik pensel. Vi är avbilder, var- elser som reflekterar Gud och den mångfald som finns i Gud. Vi får också säga om oss själva "jag är den jag är".

Paulus beskrivning i Galaterbrevet når sedan ett slags klimax. Människan är inte längre "man eller/och kvinna" utan ett i Kristus Jesus, en icke-binär helhet där könsidentitet spelar mindre roll än gudsenhet. Hoppas det här kan bli verklighet i synen på vem som får äkta sin partner. Att vigas inför

Gud och till den gudsgemenskap som det kristna äktenskapet är, öppnar i Paulus resonemang för kärlek oberoende kön. Och om vi ännu återgår till skapelseberättelsen och de diskussionerna, bör vi komma ihåg att det är syndaberättelsen och syndaordningen som för med sig att "kvinnans lust är till mannen" och att "kvinnan är mannen underställd". Jag önskar verkligen att missionsorganisationer med ansvarskänsla skulle dra sitt strå till stacken här, både i inremission och yttre mission och sluta kalla syndaordning för skapelseordning. Annars blir det pinsamt i längden. Redan i begynnelsen finns ett öppet perspektiv som får konsekvenser för syn på kärlek och sexualitet av idag. Vi är burna av mångfaldskärlekens Gud redan från första början.

MONIKA PENSAR, RegnbågsMissionen

Tro och gärningar

Om kärlek

Martina Brännbacka skriver att "kärleken till Gud gör att den troende vill hålla hans bud". Men Predikaren motsäger detta: "Det finns ingen rättfärdig på jorden som alltid gör det goda och aldrig syndar." Luther förklarade detta så att inte ens den frommaste troende någonsin håller Guds bud och det egentligen inte finns goda gärningar. Jag kan omöjligt göra några som helst, eftersom jag när jag håller på med den godaste tänkbara gärningen ändå tänker på hur mycket Gud må behagas av min förträffliga gärning. Men behaga Gud, det gör Kristus allena: det

är Hans gärning som behagar Gud, inte min.

Kyrkan är en organisation av döpta individer i olika positioner, som alltså i sig inte är kapabla att hålla Guds bud. Jag uppfattar att den inkluderande kärlekens linje, som flertalet av biskoparna representerar, baserar sig på Guds kärlek till alla människor. Alla ska vara likvärdiga inför Gud och lika berättigade att ta emot evangeliet om Jesus och välsignelsen. Alla ska också vara likvärdiga – och egentligen är var och en förpliktigad att förkunna evangeliet.

Att överge Gud, det som Moses varnar oss för, är avgudadyrkan. Vi är omringade av avguden mammon: begär efter rikedom, makt, njutning och beundran. Den lömskaste av avgudar är ändå min egen hybris, som viskar att jag är lite bättre syndare än de andra. Det är inte frågan om vår kärlek till Gud. Det är frågan om Guds kärlek till oss. Gud förbarme sig över oss alla, annars är vi förlorade.

KIRSTI RIIPOLA, Nagu

"Goda herdeord" än en gång

I Kyrkpressen i mars i år ingick en skrivelse av biskop emeritus Erik Vikström angående biskoparnas förslag till kyrkomötet att överge den vedertagna bibliska synen på äktenskapet, och tillåta par av samma kön att vigas i våra kyrkor.

Artikeln gav upphov till en hel del kommentarer både i Kyrkpressen och på sociala medier.

Jag skrev i mitt inlägg att man i Borgå stift haft den uppfattningen att EV inte tidigare accepterat välsignelse av samkönade par, vilket EV kontrade med att han inte tidigare uttalat sig i frågan offentligt.

Jag fick av en händelse framför mig en intervju med EV i kyrkpressen den 3.11.2005, med anledning av att man i Sverige beslutat att acceptera välsignelse av samkönade par. Det var en bekymrad EV som där lät sig intervjuas, rubriken löd: "Ett väntat men sorgligt beslut."

I intervjun säger EV att han inte tror att Finland följer efter utan att han förutsätter att biskopskåren står enig i frågan.

Hur motiverar Vikström nu sin nya linje, eftersom han bevisligen tidigare varit sorgsen över denna utveckling, har Ordet förändrats eller ...?

STIG-ERIK ENKVIST

Svar: Eftersom Stig-Erik Enkvist avslutningsvis riktar två helt förklarliga frågor direkt till mig ska jag här besvara dem så gott jag nu kan. Den mer retoriska frågan beträffande Guds ords väsen och oföränderlighet kräver inget långt svar. Det är bara att läsa noggrant och eftertänksamt innantill, så inser man att Guds ord för oss som nya förbundets folk till sitt innersta väsen inte är något annat än evangeliet om Jesus Kristus parat med kärlekens lag (se t.ex. 1 Thess 1-2 och Galaterbrevet samt de fyra evangelieberättelserna förstås). Detta underbara och befriande Guds ord håller i både liv och död och står orubbligt och oförändrat så länge jorden består.

Den andra frågan beträffande mina egna ord både förr och nu kräver ett par lite längre förklaringar och upprepningar. Enkvist har fått bekanta sig med chefredaktören Stig Kankkonens intervju text med mig från år 2005 för 19 år sedan. Det som Stig då skrev med sin egen rubriksättning är i mitt tycke en helt OK-text som kanske behövdes just då. Men om jag själv hade

fått skriva (vilket jag dock knappast hade gjort) skulle det nog ha varit något ganska annorlunda. Framför allt skulle jag mycket tydligare än i Kyrkpressens text ha lagt tummen på det som just då var mitt egentliga bekymmer.

Mitt stora bekymmer för nitton år sedan var inte samkönade vigslar utan det att Svenska kyrkan, genom att då gå in för ett enda allmänt vigselformulär (med inbyggda alternativ), i sak kom att skrota kyrkans traditionella syn på och lära om själva äktenskapet som ett förbund mellan en man och en kvinna. Enligt min mening beaktade man då inte tillräckligt den andra trosartikeln (jfr nedan) med lyhördhet för vad evangeliernas Jesus, vår Lärarmästare, Frälsare och Herre, i sin egen judiska kontext sade och inte tycks ha sagt beträffande äktenskapet. Som bekant förankrade han det i den köns polaritet som är ett villkor för människosläktets reproduktion och fortbestånd, något som inte behövs i den kommande tidsåldern då allting ska bli nytt och annorlunda – och mycket bättre! (Bl.a. Matt 19:1-12, 22:23-33.)

Min förmodan då, i Kyrkpressens intervju år 2005, var att vår kyrka inte kommer att följa Svenska kyrkans väg, och där har jag åtminstone hittills fått rätt. För det har vi ju inte gjort varken under min biskopstid eller senare, och det kommer vi förhoppningsvis inte heller att göra om biskoparnas förslag går igenom i kyrkomötet – även om jag med tanke på den föreslagna nyordningen inte skulle tala om två olika "äktenskapssyner", utan hellre om två olika vigselpraxis. För fortfarande har vi nog bara en enda lära eller "syn/uppfattning" beträffande det kristna äktenskapet (jfr t.ex. katekesen och psalmboken). Med biskoparnas förslag skulle vi hur som helst ha kvar det traditionella vigselformuläret av man (brudgum) och kvinna (brud) kompletterat med det som jag i min första insändare kallade ett alternativt eller kompletterande formulär för vigsel av "två personer" som etablerar något som jag kallade "ett äktenskapsliknande förbund". Fortfarande anser jag, så som jag skrev i den andra insändaren, att det nu är "hög tid" att för sådana för vilka det nuvarande vigselformuläret "inte

kan användas" införa också ett sådant formulär och detta då av främst två orsaker: för det första av "rättviseskäl" och för det andra med tanke på "Jesu kärlek till alla människor och särskilt till de mest utsatta". Fortfarande vill jag betona att också ett sådant par som "inte är ett hot mot någon" i högsta grad – mitt i vår egen tids sexuella vilshenhet – behöver Guds beskydd och välsignelse (tänk nu bara på alla skändningar av regnbågsflaggor denna sommar!) samt att vi ju alltid ska välsigna varandra där vi "bör och kan", inte förbanna. Det har med trons folks prästerliga tjänst och förbönssuppgift att göra.

När det gäller att staka ut en god väg för den kristna kyrkans medlemmar i etiska samlevnads- och livsstilsfrågor så bör enligt min mening kristna, troende och lutherska teologer och andliga ledare, akta på signalerna från både första trosartikeln (skapelsen, lagen, rättvisan, förnuftet m.m.) och andra trosartikeln (Jesus Kristus och hans kungavälde). Samtidigt gäller det att vara öppen för Andens tydliga ledning i växlande situationer, vilket är något som äger rum redan inne i Nya testamentets olika skrifter. Och – obs – om det går så illa att församlingen eller kyrkan på någon uppdykande smärtpunkt blir en sluten bubbla som är otillgänglig för rättvisans krav, evangeliets röst och Andens ledning, så vad hindrar då Anden (som likt vinden blåser vart den vill) att med tanke på allas bästa påverka attityderna både innanför och utanför kyrkans gemenskap! Sådant har skett gång efter annan också under vår kyrkas väg framåt genom tiden och kommer högst sannolikt att ske också framöver. Vilket förstås inte betyder att kyrkan ska vara världslig eller att "världen" ska stå som modell för den kristna församlingen. Det är fråga om något som sker på ett annat och djupare plan. Läser man noggrant min lite längre insändare 20.4 hittar man ovannämnda förhållningssätt (alltså iakttagandet av både första och andra trosartikeln) både i min argumentation för bevarandet av vårt traditionella vigselformulär och i argumentationen (se ovan) för införandet av det kompletterande formuläret.

ERIK VIKSTRÖM, Kronoby

Kyrkan ska inte vara ett åsiktsmuseum

Biskopsmötet framlade för kyrkomötet i maj en modell rörande två parallella äktenskapsuppfattningar, äktenskapet som ett förbund mellan man och kvinna alternativt äktenskapet som ett förbund mellan två personer. Förslaget var att kyrkan kunde godkänna båda äktenskapssynerna och prästerna ha rätt att gå till väga enligt bägge uppfattningarna. Efter en i det närmaste maratondebatt skickade kyrkomötet framställningen vidare till utskottsbehandling. En förändring av kyrkoordningen skulle kräva en tre fjärdedels majoritet vid kyrkomötet. Det väsentliga är då hur framstegsvänliga kyrkomötesrepresentanterna är.

Meningsskiljaktigheter som har att göra med kön och sexuell inriktning har förvånansvärt länge dominerat den kyrkliga diskussionen. Är detta kyrkans enda budskap till vår tid? I tiotal år stred man om kvinnoprästerna. Även om kyrkomötet slutligen öppnade vägen till präst också för kvinnor år 1986 och de första kvinnorna vigdes till präster två år senare, tog grälet inte slut där. Först år 2006 förbjöd kyrkan arbetsarrangemang baserade på kön. Utgående från dem hade manliga präster kunnat vägra samarbete med sina kvinnliga kolleger.

Sedermera har dispyten gällt kvinno- och manspars rätt till äktenskap. Riksdagen ändrade äktenskapslagen år 2014. På basis av den nya lagen har par av samma kön kunnat ingå äktenskap från mars år 2017. Den evangelisk-lutherska kyrkan har dock haft anpassningssvårigheter: nuförtiden viger redan en stor del av prästerna par av samma kön, men kyrkans konservativa flygel har bland annat med hänvisning till Bibelns skapelseberättelse skarpt motsatt sig homoförbund och samkönades vigsel. Också kyrkans officiella ståndpunkt har varit vacklande och otydlig, även om det inte i kyrkoordningen finns något omnämnande av kön gällande dem som vill viga.

Inte heller Bibelns äktenskapsuppfattning är "klar och entydig". Något som en del väckelserörelseledare vill göra gällande. Skapelseberättelsen ta-

lar inte om äktenskapet utan om skapelsen. Att tolka skapelseberättelsen ordagrant är absurt: om Adam och Eva var de första och den tidens enda människor, då skulle deras efterkommandes parförhållanden varit incestuösa. Å andra sidan är mångäktenskap i Gamla testamentet allmänna. I en del länder i Afrika är detta alltför ett etiskt och socialt problem, som man inte velat lösa genom att förkasta de hustrur som är "överlopps". I urkyrkan fanns det inte en klar äktenskapsuppfattning. Under romarrikets tider var ingående av äktenskap framför allt något som låg i statens händer, inte kyrkans. Senare har de praktiska tillvägagångssätten varierat och som en huvudregel har kyrkan välsignat statsmaktens lösningar.

Sammanfattningsvis: Kyrkan får inte utgöra ett museum, som konserverar gamla samhällslika tillvägagångssätt. En fundamentalistisk tolkning av Bibeln skulle leda till orimligheter. Exempelvis aposteln Paulus godkände slaveriet. Vi godkänner inte heller att kvinnan underordnas, även om patriarkalismen är en av de röda trådarna i Bibeln.

I Finland har kyrkan också tidigare blivit tvungen att anpassa sig till förändringarna i samhället. När skilsmässorna blev mera allmänna efter kriget, beslöt kyrkomötet förbjuda vigsel av fränskilda. President J.K. Paasikivi gick ändå inte med på att föra en dylik ändring av kyrkolagen till riksdagen och frågan förföll. Nuförtiden diskuterar man inte frågan, även om det skulle finnas en biblisk grund för den: evangeliernas Jesus förbjöd skilsmässa.

Det är nyttigt att betänka vad det är som utgör kärnan i den kristna tron och vad det är som är tidsbundet. Som Paulus säger i den text som ofta anförts i samband med en vigsel: "Om jag har hela kunskapen och om jag har all tro så att jag kan flytta berg, men saknar kärlek, har jag ingenting vunnit." Där har vi någonting att fundera över.

HEIKKI PALMU, författare och präst
Insändaren har översatts och
förförkortats av Henry Byskato

HÄNG MED PÅ TURNÉ!

NYKARLEBY
Tisdag 3.9
Församlingshemmet
Christa Mickelsson
Jukka Sandvik
Sofia Torvalds

JAKOBSTAD
Torsdag 5.9
Församlingscentret
Sofia Torvalds
Christa Mickelsson
Matti Aspvik
Robin Nyman

Sofia Torvalds

Christa Mickelsson

KORSHOLM
Onsdag 4.9
Församlingshemmet
Christa Mickelsson
Sofia Torvalds

NÄRPES
Måndag 2.9
Församlingshemmet
Ulla-Maj Wideroos
Sofia Torvalds

MARIEHAMN
Onsdag 18.9
Församlingshemmet
Katarina Gäddnäs
Sofia Torvalds

ÅBO
Tisdag 17.9
Aurelia
Susanna Lander
Sofia Torvalds

KARIS
Torsdag 19.9
Församlingshemmet
Birgitta Udd
Sofia Torvalds

ESBO
Torsdag 12.9
Sökö kapell
Birgitta Udd
Christa Mickelsson
Sofia Torvalds

SIBBO
Torsdag 26.9
Söderkulla kyrka
Christa Mickelsson
Sofia Torvalds

Kvällens tema är **Sårbarhetens lov**.
Vad händer när vi är sårbara och hur bär
vi varandra när våra krafter är slut?
Kanske vår sårbarhet är en superkraft.

Utöver diskussionerna blir det **kaffe-
servering, bokförsäljning** och **andakt**.
Välkommen med!

HÅLLTIDER FÖR KVÄLLARNA:

15.00 Bokförsäljningen börjar

17.00 Kaffe & tilltugg

18.00 Programmet börjar

Turnén är ett samarbete mellan Fontana Media,
Kyrkpressen, Församlingsförbundet och den lokala
församlingen på orten.

LOKALA GÄSTER

Matti Aspvik, Jakobstad

Robin Nyman, Jakobstad

Jukka Sandvik, Nykarleby

Ulla-Maj Wideroos, Närpes

Katarina Gäddnäs, Mariehamn

Susanna Lander, Åbo

Birgitta Udd, Esbo